

ΣΧΕΔΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗ ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Αθήνα, 29-04-2025

Αριθ. Πρωτ. : 32674 - 29-04-2025

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΜΕΩΝ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
(ΕΥΔΕ-ΒΕΚ)
Μονάδα Β1 – Ομάδα Εργασίας Δράσης ΝΒΠ

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Κάνιγγος,
Ταχ. Κώδικας : 10180
Τηλέφωνο : 210-3001811
mail : ggb1@mindev.gov.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: 13^η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).
2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
3. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).
4. Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91) και το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου Κυβέρνησης» (Α' 44).
5. Την υπ'αρ. 22421/18.3.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης για την «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον υφυπουργό Ανάπτυξης, Λάζαρο Τσαβδαρίδη» (Β' 1315).
6. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).
7. Το ν. 4635/2019 (Α'167) «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» και ιδίως του άρθρου 160.
8. Την υπό στοιχεία 125368/22.12.2022 απόφαση (Β'6781) «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή

(ΕΥΔΕ -ΒΕΚ) και κατάργηση της υπό στοιχεία 128864/11-12-2019 (Β' 4559) κοινής υπουργικής απόφασης».

9. Την με αριθ. 5060/17.01.2020 (Β'52) απόφαση «Ορισμός εποπτεύοντος οργάνου της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (ΕΥΔΕ - ΒΕΚ) και μεταβίβαση του δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Υπουργού».

10. Το ν.4982/2022 (Α'195) «Ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για τους φορείς Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης».

11. Το ν.3982/2011 (Α'143) «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματιών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις».

12. Το ν.2545/1997 (Α'254) «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις».

13. Το ν.4458/1965 (Α'33) «Περί βιομηχανικών περιοχών».

14. Την κοινή υπουργική απόφαση Φ/Α.15/3/2226/170/2012 (Β'583) «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της αίτησης που πρέπει να υποβάλλει η Εταιρεία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ) για την ανάπτυξη Ε.Π., των απαιτούμενων δικαιολογητικών, των ελάχιστων έργων υποδομής και των προδιαγραφών τους, των κριτηρίων και της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης, των προδιαγραφών, του τύπου και του περιεχομένου της πολεοδομικής μελέτης και πράξης εφαρμογής και της διαδικασίας εξέτασής τους, σύμφωνα με το άρθρο 46, παρ. 6 του Ν. 3982/2011».

15. Το άρθρο 127 του ν. 4964/2022 «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις» (Α' 150), ως τροποποιήθηκε με το άρθρο 128 του Ν.5003/2022 (Α'230).

16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57/17).

17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10^{ης} Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (L 57/1).

18. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187/1).

19. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (L 352/1).

20. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).

21. Την υπ' αρ. 10152/2021 Εκτελεστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με την οποία εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Ελλάδα.

22. Τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 περ. β, 5B και 8 παρ. 4 και 6 του ν. 3986/2011 «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (Α' 152).

23. Τις διατάξεις των άρθρων 125 έως και 130 του ν. 4799/2021 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/878 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όσον αφορά τις εξαιρούμενες οντότητες, τις χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών, τις μικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, τις αποδοχές, τα μέτρα και τις εξουσίες εποπτείας και τα μέτρα διατήρησης κεφαλαίου (L 150), ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ)

2019/879 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και της Οδηγίας 98/26/ΕΚ (L 150), μέσω της τροποποίησης του άρθρου 2 του ν. 4335/2015, και λοιπές επείγουσες διατάξεις» (Α' 78).

24. Την υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/28.9.2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).

25. Το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

26. Την υπ' αριθμ. πρωτ. 2679/27.12.2021 απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (πρακτικό της από 08.11.2021 συνεδρίασης), με την οποία το Έργο «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα», εντάχθηκε στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και ορίστηκε το ΤΑΙΠΕΔ ως φορέας ωρίμανσης, διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων και πράξεων σε σχέση με το έργο.

27. Την από 21/02/2022 Σύμβαση μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και της Ανώνυμης Εταιρείας «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» (ΑΔΑΜ 22SYMV010399934).

28. Την αριθμ. πρωτ. 17783 ΕΞ 2022/10.2.2022 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΑΔΑ: Ψ6ΩΛΗ-ΥΓ7), με θέμα «Ένταξη του Έργου με τίτλο «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5162019) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», καθώς και τις υπ' αρ. πρωτ. 128977 ΕΞ 2022/12-9-2022, 137823/21-9-2023, 29414/22-2-2024 και 102074 ΕΞ 2024/15-7-2024 όμοιες ως 1η (ΨΛΒΝΗ-ΠΒΜ), 2η τροποποίηση (9Ο4ΘΗ-37Μ), 3η τροποποίηση (ΨΚΞΠΗ-ΤΗΘ) και 4η τροποποίηση (ΨΓ7ΛΗ-ΣΨΛ) αντίστοιχα.

29. Την αριθμ. πρωτ. 88570/15-9-2022 (ΑΔΑ: Ψ4ΙΥ46ΜΤΛΡ-ΨΦ2) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχετικά με την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2022, στη ΣΑΤΑ 019 του Έργου, την υπ' αρ. πρωτ. 46484/18-05-2023 (ΑΔΑ:Ψ6ΡΑ46ΜΤΛΡ-ΔΥΦ) απόφαση έγκρισης ένταξης έργων στη ΣΑΤΑ 019 του ΠΔΕ 2023 και τις υπ' αρ. 8382/01-05-2024 (ΑΔΑ: Ψ3ΒΟΗ-20Μ) και 11208/02-10-2024 (ΑΔΑ: 9Λ74Η-ΔΥΚ) αποφάσεις ένταξης και τροποποίησης του έργου στη ΣΑΤΑ 019 του ΠΔΕ 2024.

30. Το από 25/7/2022 ηλεκτρονικό μήνυμα της Ειδικής Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο έλαβε Α.Π. ΕΥΚΕ 1358/25-7-2022 και επέχει θέση γνωμοδότησης.

31. Την με αριθμό 126/2022 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ), καθώς και το από 09.09.2022 ηλεκτρονικό μήνυμα, σύμφωνα με το οποίο ως αρμόδια Υπηρεσία δεν έχει αντίρρηση ή άλλη παρατήρηση επί του μέτρου που περιγράφεται στην εν λόγω πρόσκληση.

32. Την αριθμ. πρωτ. 89801/19-9-2022 (ΑΔΑ Ρ2Ι046ΜΤΛΡ-ΦΨΣ) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», ως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. πρωτ. 101773/21-10-2022 (ΑΔΑ Ω8ΛΔ46ΜΤΛΡ-ΨΚΝ), 112344/22-11-2022 (ΑΔΑ 6ΤΘΣ46ΜΤΛΡ-2ΟΙ), 116758/5-12-2022 (ΑΔΑ Ψ3ΝΘ46ΜΤΛΡ-8ΙΔ), 122102/16-12-2022 (ΑΔΑ 6ΞΦΘ46ΜΤΛΡ-ΣΤΖ), 125355/22-12-2022 (ΑΔΑ: ΡΕΔ546ΜΤΛΡ-ΖΒΕ), 16201/21-02-2023 (ΑΔΑ 682Ο46ΜΤΛΡ-7ΕΨ), 25757/21-3-2023 (ΑΔΑ ΡΨ3Ε46ΜΤΛΡ-ΩΓΞ), 32860/06-04-2023 (ΑΔΑ ΨΟΜΞ46ΜΤΛΡ-7ΚΧ), 41915/5-5-2023 (ΑΔΑ 97Σ946ΜΤΛΡ-6Φ1), 46502/18-5-2023 (ΑΔΑ ΨΘΧΗ46ΜΤΛΡ-5ΨΓ), 94373/13-10-2023 (ΑΔΑ 9ΙΧ246ΝΛΞΞ-ΧΡ4) και 47200/13-06-2024 (ΑΔΑ: ΡΜ7Ο46ΝΛΞΞ-Γ69) όμοιες αποφάσεις.

33. Την υπό στοιχεία 57941 ΕΞ 2025/02-04-2025 σύμφωνη γνώμη εκ μέρους της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης ως προς την προτεινόμενη τροποποίηση της ως άνω υπό στοιχείο 32 απόφασης.

34. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ -ΜΙΤΟΣ.
35. Το γεγονός ότι από την παρούσα δεν προκαλείται επιπλέον δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού από αυτήν που αναφέρεται στην ανωτέρω υπό στοιχεία 89801/19-9-2022 υπουργική απόφαση.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο μόνο

Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής των προτάσεων στο πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής του

1. Τροποποιείται η συνημμένη στην υπ'αρ. πρωτ. 89801/19-9-2022 (ΑΔΑ Ρ2Ι046ΜΤΛΡ-ΦΨΣ) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους επιχειρήσεις για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ο Οδηγός εφαρμογής του προγράμματος, ως προς τις προθεσμίες υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και ως προς ως την τελική προθεσμία ολοκλήρωσης των ενταγμένων έργων.

Συγκεκριμένα τροποποιείται:

- α) η παρ. 13 της Πρόσκλησης «Παρακολούθηση και Ολοκλήρωσης πράξεων» και
- β) η παρ. 13 του Οδηγού «Διαδικασία υλοποίησης – παρακολούθησης πράξεων», ενότητα «Αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης».

2. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στην με Α.Π. 89801/19-9-2022 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ Ρ2Ι046ΜΤΛΡ-ΦΨΣ), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

3. Αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης είναι η συνημμένη Πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους επιχειρήσεις για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ο Οδηγός εφαρμογής του με τα Παραρτήματα, όπου έχουν ενσωματωθεί όλες οι τροποποιήσεις και προσθήκες.

Η παρούσα ισχύει από την ανάρτησή της στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια».

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο προϊστάμενος του Τμήματος
Εξυπηρέτησης Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης

Λάζαρος Τσαβδαρίδης

Κοινοποίηση:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών/Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ)
- Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης
- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως Υπουργείου Ανάπτυξης
- Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης Βιομηχανικών Υποδομών και Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος
- Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών
- Διεύθυνση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων
- Υπηρεσία Συντονισμού Υπουργείου Ανάπτυξης
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης

«ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ»

στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άξονας 4.6: Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων
οικονομίας της χώρας

ID: 16634

Δεκέμβριος 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	10
2. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	14
3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	15
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	15
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ.....	16
6. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ «ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ».....	17
7. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.....	17
8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	18
9. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	20
10. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	20
11. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	20
12. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	21
13. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ & ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	24
14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	25
15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	26

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα «**Νέα Βιομηχανικά Πάρκα**» (“**New Industrial Parks**”) αποτελούν τη δράση με κωδικό **16634** του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), η οποία εντάσσεται στον **Πυλώνα 4 «Ιδιωτικές Επενδύσεις και Μετασχηματισμός της Οικονομίας»** και ειδικότερα στον **Άξονα 4.6 «Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας»** του σχεδίου (εφεξής «Δράση»).

Η Δράση πρόκειται να υλοποιηθεί προς στήριξη της επιχειρηματικότητας, προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού Industry 4.0 στην Ελλάδα και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής βιομηχανίας παράλληλα με την επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων και την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας. Επιπρόσθετα, κύριο μέλημα της Δράσης είναι η δημιουργία νέων και η επέκταση και η αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών με πράσινο χαρακτήρα, η οποία έχει ως στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των βιομηχανικών πάρκων και την απανθρακοποίηση της βιομηχανικής δραστηριότητας της χώρας.

Συγκεκριμένα, η δράση «**Νέα Βιομηχανικά Πάρκα**» αφορά την παροχή οικονομικής συνδρομής και διαρθρώνεται σε δύο τμήματα, το Τμήμα Ι και το Τμήμα ΙΙ, ως ακολούθως.

Με το Τμήμα Ι της παρούσας Δράσης παρέχεται χρηματοδότηση για:

- α) τη δημιουργία νέων βιομηχανικών πάρκων (πάρκα νέας γενιάς),
- β) την επέκταση ή συμπλήρωση των υποδομών, την επέκταση του πάρκου, τον εκσυγχρονισμό ή αναβάθμιση των υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών και πάρκων, προκειμένου αυτά να ανταποκριθούν στις ανάγκες που επιτάσσει η προσαρμογή στη στρατηγική της «Βιομηχανίας 4.0» - “Industry 4.0” με σκοπό την αύξηση της ετοιμότητάς τους για τη μετάβαση σε υποδομές δικτύου 5G και υπερυψηλού εύρους ζώνης, τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, παρεμβάσεων έξυπνης διαχείρισης ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας καθώς και υποδομών κυκλικής οικονομίας, και
- γ) τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα.

Με το Τμήμα ΙΙ της παρούσας Δράσης παρέχεται χρηματοδότηση για την κατασκευή υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για την εξυπηρέτηση και υποστήριξη των αναγκών των υφιστάμενων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ) της εγχώριας αγοράς, όπως αυτοί προσδιορίζονται στην Ενότητα 5 «**ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ**», της παρούσας Πρόσκλησης καθώς και της ευρύτερης περιοχής και την προώθηση της εξοικονόμησης, αποθήκευσης και διανομής της ενέργειας και των ΑΠΕ. Σημειώνεται ότι, η κατασκευή των υποσταθμών θα αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των αναγκών τόσο των υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών και πάρκων όσο και τρίτων χρηστών του δικτύου.

Τα επενδυτικά σχέδια της Δράσης αναμένεται να συμβάλουν σε τοπικό επίπεδο στη βελτίωση του επιχειρηματικού και καταναλωτικού περιβάλλοντος καθώς και στον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη

της βιομηχανικής βάσης με ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις στην απασχόληση. Ειδικότερα, επιδιώκεται η δημιουργία σημαντικού αριθμού νέων θέσεων εργασίας με βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εγκατεστημένων σε αυτά τα πάρκα επιχειρήσεων. Τα νέα βιομηχανικά πάρκα με τον τρόπο αυτό θα εναρμονίζονται με τις απαιτήσεις της σύγχρονης βιομηχανίας Industry 4.0.

Ειδικότερα, η Δράση επικεντρώνεται στη χρηματοδότηση επενδύσεων σε:

1. Υποδομές για τη δημιουργία πάρκων νέας γενιάς (συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης της γης) με ειδικά κριτήρια ενεργειακής απόδοσης για την κατασκευή νέων κτιρίων¹ και έργα ενεργειακής απόδοσης και επίδειξης σε μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα,
2. Υποδομές για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τη δημιουργία έξυπνων βιομηχανικών περιοχών,
3. Ηλιακή ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές,
4. Έργα διαχείρισης των υδάτων και διατήρησης των υδάτινων πόρων (οι επενδύσεις θα έχουν μέσο δείκτη διαρροών υποδομής (ILI) χαμηλότερο ή ίσο του 1,5),
5. Συστήματα συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων που συμμορφώνονται με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης²,
6. Ηλεκτροκίνηση (ανάπτυξη δικτύων ανεφοδιασμού για ηλεκτρικά ή υδρογονοκίνητα οχήματα ή σημεία ανεφοδιασμού βιομεθανίου για τον τομέα μεταφορών³),
7. Έργα για την αποκατάσταση βιομηχανικών περιοχών και μολυσμένων εδαφών.

Οι όροι της παρούσας Δράσης – Προγράμματος Κρατικής Ενίσχυσης καθορίζονται από την παρούσα Πρόσκληση και τον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης 16634 της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που έχει ενταχθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ», Άξονας 4.6: Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας).

Οι δικαιούχοι αποδέχονται το σύνολο των όρων της παρούσας Πρόσκλησης. Συμπληρωματικά προς τους όρους της παρούσας Πρόσκλησης, οι δικαιούχοι οφείλουν να ικανοποιούν το σύνολο των όρων του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης, τους οποίους επίσης αποδέχονται.

¹ Η κατασκευή των νέων κτιρίων θα συμμορφώνεται με την απαίτηση για πρωτογενή ενεργειακή ζήτηση (ΟΥΕΠ), η οποία είναι τουλάχιστον κατά 20% χαμηλότερη από την απαίτηση ΚΣΜΚΕ (Κτίριο με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας, Εθνικές Οδηγίες).

² Στην περίπτωση κατασκευής συστημάτων εμπροσθοπορείας λυμάτων, το μέτρο θα έχει μηδενική καθαρή κατανάλωση ενέργειας ή στην περίπτωση ανανέωσης των συστημάτων εμπροσθοπορείας λυμάτων θα οδηγεί σε μειωμένη μέση κατανάλωση ενέργειας κατά τουλάχιστον 10% (αποκλειστικά με μέτρα ενεργειακής απόδοσης και όχι με αλλαγές υλικών ή αλλαγές στο φορτίο).

³ Οι επενδύσεις στην ηλεκτροκίνηση θα συνάδουν με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και θα αφορούν εναλλακτικά καύσιμα για τον τομέα των μεταφορών.

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η Δράση είναι:

- Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 και ειδικότερα η Δράση με κωδικό 16634 «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα»
- Τεχνικό Δελτίο της Δράσης με κωδικό 16634 «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» με κωδ. ΟΠΣ ΤΑΑ 5162019, το οποίο υπεβλήθη μέσω του ΟΠΣ ΤΑΑ την 20η.01.2022 στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη «θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας»
- Ανακοίνωση 2021/C 58/01 της Επιτροπής που αφορά την «τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»
- Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020 σχετικά με τη «θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088» και ειδικότερα το άρθρο 17 αυτού («Σημαντική επιβάρυνση για τους περιβαλλοντικούς στόχους»)
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2014/651 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την «κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής) (Ο.Υ. ΕΕ L 187 της 26.6.2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ειδικότερα το:
  - Άρθρο 38 «Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης»
  - Άρθρο 41 «Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές»
  - Άρθρο 45 «Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων»
  - Άρθρο 56 «Επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές»
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2013/1407 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 για την «εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis) (Ο.Υ. ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1)», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 σχετικά με την «Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής»
- Π.Δ. 5/2022 (ΦΕΚ 15/Α/2022) για τον «Οργανισμό Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων»
- Ν. 4964/2022 (ΦΕΚ 150/Α/2022) «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την

αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις» και ιδίως το άρθρο 127 αυτού.

- Ν. 4982/2022 (ΦΕΚ 195/Α/2022) «Ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων, Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για του Φορείς Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης» λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 47.
- Οι διατάξεις του τρίτου Μέρους του Ν. 3982/2011 (ΦΕΚ 143/Α/2011) για την «Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων» που παραμένουν σε ισχύ για τα Επιχειρηματικά Πάρκα που έχουν υπαχθεί ή αναπτυχθεί δυνάμει αυτού, καθώς και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότησή του.
- Οι διατάξεις του Ν. 4458/1965 και του Ν. 2545/1997 που έχουν παραμείνει σε ισχύ για τις υφιστάμενες ΒΙΠΕ του Ν. 4458/1965 και ΒΕΠΕ του Ν. 2545/1997, οι οποίες δεν εντάσσονται στο Ν. 3982/2011 καθώς και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτών
- Ν. 3986/2011 (ΦΕΚ 152/Α/2011) για τα «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» και ειδικότερα τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 περ. β, 5B και 8 παρ. 4 και 6 αυτού
- Ν. 4172/2013 (ΦΕΚ 167/Α/2013) για τη «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν. 4046/2012, του Ν. 4093/2012 και του Ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις»
- Ν. 4915/2022 (ΦΕΚ 63/Α/2022) για το «Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς, διατάξεις για θέματα ανθρώπινου δυναμικού και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, νομοθετικό πλαίσιο εκπαίδευσης των σπουδαστών/σπουδαστριών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης για την ένταξη στον κλάδο Π.Ε. Επιτελικών Στελεχών, διατάξεις για την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δασικών υπηρεσιών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διατάξεις για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», Εθνική Σύμβαση Ομογενών και άλλες επείγουσες διατάξεις»
- Ν. 4001/2011 για τη «λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις (ΦΕΚ Α' 189/22-08-2011)»
- ΠΟΛ. 1216/2014 αναφορικά με την «Κοινοποίηση των διατάξεων της περίπτωσης β' του άρθρου 23 του Ν. 4172/2013»
- ΠΟΛ. 1079/2015 αναφορικά με τις «Διευκρινίσεις επί της αριθ. ΠΟΛ.1216/2014 εγκυκλίου, σχετικά με την έκπτωση ή μη δαπάνης που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των 500 ευρώ»
- Ν. 4557/2018 για την «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα τα άρθρα 20 και 21 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
- Απόφαση 17783 ΕΞ 2022/10.2.2022 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών αναφορικά με την «Ένταξη του Έργου με τίτλο «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5162019) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»

- Απόφαση 128977 ΕΞ 2022/12.09.2022 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών – 1η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης του Έργου «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5162019) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- Την υπ'αρ. πρωτ. 88570/15-9-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχετική με την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2022, στη ΣΑΤΑ 019 του Έργου.
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 89801/19.09.2022 με θέμα: Έγκριση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: Ρ2Ι046ΜΤΛΡ-ΦΨΣ).
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 101773/21.10.2022 με θέμα: 1η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: Ω8ΛΔ46ΜΤΛΡ-ΨΚΝ).
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 112344/22.11.2022 με θέμα: 2η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 6ΤΘΣ46ΜΤΛΡ-2ΟΙ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 116758/05.12.2022 με θέμα: 3η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: Ψ3ΝΘ46ΜΤΛΡ-8ΙΔ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 122102/16.12.2022 με θέμα: 4η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 6ΞΦΘ46ΜΤΛΡ-ΣΤΖ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 125355/22.12.2022 με θέμα: 5η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΡΕΔ546ΜΤΛΡ-ΖΒΕ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 16201/21.02.2023 με θέμα: 6η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 682046ΜΤΛΡ-7ΕΨ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 25757/21.03.2023 με θέμα: 7η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΡΨ3Ε46ΜΤΛΡ-ΩΓΞ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 32860/06.04.2023 με θέμα: 8η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που

περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΨΟΜΞ46ΜΤΛΡ-7ΚΧ)

- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 41915/05.05.2023 με θέμα: 9η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων στο Τμήμα ΙΙ για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 97Σ946ΜΤΛΡ-6Φ1)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 46502/18.05.2023 με θέμα: 10η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων στο Τμήμα ΙΙ για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΨΘΧΗ46ΜΤΛΡ-5ΨΓ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 94373/13.10.2023 με θέμα: 11η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων στο Τμήμα ΙΙ για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 9ΙΧ246ΝΛΞΞ-ΧΡ4)
- Απόφαση της Υφυπουργού Ανάπτυξης με Α.Π. 47200/13.06.2024 με θέμα: 12η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΡΜ7Ο46ΝΛΞΞ-Γ69)
- Απόφαση 19009 ΕΞ 2022/14.02.2022 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών για την ένταξη του έργου «Οριζόντια τεχνική υποστήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων των δράσεων 16703, 16711, 16634, 16624, 16618, 16654, 16621, 16593 και 16543» στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- Απόφαση 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (ΦΕΚ 4498/Β/2021) του αρμόδιου Υπουργού για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης που καθορίζει το «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
- Απόφαση 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘ0) περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της με αριθμό 119126/ΕΞ 2021/28.9.2021 (Β' 4498) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
- Απόφαση 2679/27.12.2021 της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (πρακτικό της από 08.11.2021 συνεδρίασης), με την οποία η Δράση εντάχθηκε στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και ορίστηκε το ΤΑΙΠΕΔ ως φορέας ωρίμανσης, διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας (και κάθε διαδικασίας ανάθεσης) και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων σε σχέση με τη δράση «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα»
- Οι από 21.02.2022 και 11.03.2022 συμβάσεις μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του ΤΑΙΠΕΔ, της παρ. 3 του άρθρου 5Β του Ν. 3986/2011
- Κοινή Υπουργική Απόφαση Α.Π. Φ/Α.15/3/2226/170/1.3.2012 (ΦΕΚ 583/Β/2012) για τον «Καθορισμό του τύπου και του περιεχομένου της αίτησης που πρέπει να υποβάλλει η Εταιρεία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ) για την ανάπτυξη ΕΠ, των απαιτούμενων

δικαιολογητικών, των ελάχιστων έργων υποδομής και των προδιαγραφών τους, των κριτηρίων και της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης, των προδιαγραφών, του τύπου και του περιεχομένου της πολεοδομικής μελέτης και πράξης εφαρμογής και της διαδικασίας εξέτασης τους, σύμφωνα με το άρθρο 46, παρ.6 του Ν. 3982/11 (ΦΕΚ 143/Α/17-6-11)»

- Κοινή Υπουργική Απόφαση Α.Π. Φ/Α.15/3/11261/821/30-9-2013 (ΦΕΚ 2495/Β) «Καθορισμός των απαιτούμενων δικαιολογητικών που πρέπει να υποβληθούν από την ΕΑΝΕΠ για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης (ΕΠΕ) και Επιχειρηματικού Πάρκου Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΕΠΕΒΟ), του τρόπου οργάνωσής τους, των ελάχιστων έργων υποδομής, του τύπου και των προδιαγραφών της μελέτης χαρακτηρισμού της περιοχής για περιβαλλοντική εξυγίανση και της μελέτης συνδρομής των προϋποθέσεων ίδρυσης ΕΠΕΒΟ καθώς και κάθε άλλου σχετικού θέματος ανάπτυξης και λειτουργίας ΕΠΕ και ΕΠΕΒΟ σύμφωνα με το άρθρο 56, Φ/Α.15/3/61355/82512 του Ν. 3982/11 (ΦΕΚ 143/Α/17-6-2011)»
- Κοινή Υπουργική Απόφαση Α.Π. 18211/24-2-2023 (ΦΕΚ 1147/Β) «Διαδικασία καθορισμού, οριοθέτησης και οργάνωσης, των απαιτούμενων δικαιολογητικών, των όρων δόμησης, καθώς και του τρόπου λειτουργίας και διαχείρισης των Επιχειρηματικών Πάρκων Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας»
- Υπ' αριθ. Φ/Α.15/3/61355/825/08-06-2018 (ΑΔΑ:ΩΣΧΝ465ΧΙ8-ΛΦΘ) εγκύκλιος με θέμα: «Διευκρινιστικές οδηγίες για την έγκριση ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων»

2. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Η συνολική δημόσια δαπάνη της Δράσης είναι **πενήντα επτά εκατομμύρια τριακόσιες τριάντα τρεις χιλιάδες επτακόσια ενενήντα τρία ευρώ (€ 57.333.793)** και θα καταβληθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility – RRF) με τη μορφή επιχορήγησης.

Καθόσον αφορά επιχορηγήσεις που καταβάλλονται για το Τμήμα Ι της παρούσας Δράσης θα πρέπει να καταβληθεί τουλάχιστον ισόποση συμμετοχή από τον ιδιωτικό τομέα.

Η συνολική δημόσια δαπάνη της Δράσης κατανέμεται κατά Τμήμα ως ακολούθως:

- **Τμήμα Ι: Σαράντα τέσσερα εκατομμύρια διακόσιες δεκαέξι χιλιάδες τριακόσια εξήντα επτά ευρώ και ογδόντα τρία λεπτά (€ 44.216.367,83)** για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν τη δημιουργία νέων βιομηχανικών πάρκων επόμενης γενιάς, την επέκταση, εκσυγχρονισμό ή αναβάθμιση των υφιστάμενων και τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα.
- **Τμήμα ΙΙ: Δεκατρία εκατομμύρια εκατόν δεκαεπτά χιλιάδες τετρακόσια είκοσι πέντε ευρώ και έντεκα λεπτά (€13.117.425,11)** για τη χρηματοδότηση της κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για την εξυπηρέτηση των αναγκών τόσο των υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών και πάρκων της εγχώριας αγοράς όσο και τρίτων χρηστών του δικτύου, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

Η Δράση θα εκκινήσει με τη δημοσίευση της παρούσας Πρόσκλησης, ενώ η ολοκλήρωσή της δεν δύναται να υπερβεί την 31^η Δεκεμβρίου του 2025, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα της από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας.

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Φορέας υλοποίησης της Δράσης είναι η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (εφεξής «ΓΓΒ») με τη συνδρομή της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (ΕΥΔΕ ΒΕΚ) σε συνεργασία με το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (εφεξής «ΤΑΙΠΕΔ») ως από κοινού Φορείς Υλοποίησης της Δράσης.

Ειδικότερα, για το Τμήμα Ι η ΓΓΒ έχει την ευθύνη και ασκεί τις αποφασιστικές αρμοδιότητες για την υλοποίηση της Δράσης από την προκήρυξη έως και την αξιολόγηση, ένταξη και ολοκλήρωση των επιχειρηματικών σχεδίων.

Για το Τμήμα ΙΙ η ΓΓΒ έχει την ευθύνη και ασκεί τις αποφασιστικές αρμοδιότητες για την υλοποίηση της Δράσης σε συνεργασία με το ΤΑΙΠΕΔ το οποίο ενεργεί ως σύμβουλος αξιολόγησης από την προκήρυξη έως και την αξιολόγηση, ένταξη και ολοκλήρωση των επιχειρηματικών σχεδίων.

Οι αρμοδιότητες των Φορέων Υλοποίησης περιγράφονται αναλυτικότερα στην Ενότητα 4 «ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Επιλέξιμοι για συμμετοχή στη Δράση κατόπιν αίτησής τους και σχετικής αξιολόγησης που θα ακολουθήσει, δύνανται να είναι, κατά περίπτωση, για το Τμήμα Ι και ΙΙ οι ακόλουθοι φορείς:

ΤΜΗΜΑ Ι

Για το Τμήμα Ι της Πρόσκλησης της Δράσης που αφορά τη **δημιουργία νέων βιομηχανικών πάρκων επόμενης γενιάς, την επέκταση, εκσυγχρονισμό ή αναβάθμιση των υφισταμένων και τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα**, στους δικαιούχους δύνανται να συμπεριληφθούν οι παρακάτω **φορείς ανάπτυξης και διαχείρισης βιομηχανικών περιοχών και πάρκων**, όπως αυτοί ορίζονται στο ρυθμιστικό πλαίσιο (ήτοι στον Ν. 4982/2022), οι οποίοι πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες βασικές προϋποθέσεις:

- **Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (εφεξής η «ΕΑΔΕΠ»):** Για να είναι επιλέξιμος ο φορέας της παρούσας κατηγορίας πρέπει σύμφωνα με τα άρθρα 3 παρ. 1ε) και 6 να είναι **υφιστάμενη Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΔΕΠ)**, δηλαδή να αποτελεί νομικό πρόσωπο που έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας του Ν. 4548/2018 και να αναλαμβάνει τη σύνταξη και υλοποίηση του Επιχειρηματικού Σχεδίου ανάπτυξης και τη διοίκηση και διαχείριση του Επιχειρηματικού Πάρκου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4982/2022, και να πληροί εν γένει τις λοιπές προϋποθέσεις του.
- **Υπό σύσταση Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (εφεξής η «υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ»):** Για να είναι επιλέξιμος ο φορέας της παρούσας κατηγορίας πρέπει σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6 του Ν. 4982/2022, να πρόκειται για **υπό σύσταση Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΔΕΠ)**, η οποία θα έχει ολοκληρώσει τη σύστασή της εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης έγκρισης του άρθρου 10.

- **Φορέας Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (εφεξής το «ΕΠΜΜΜ»):** Η εταιρεία η οποία αναλαμβάνει την πρωτοβουλία ανάπτυξης, διοίκησης και διαχείρισης ΕΠΜΜΜ, πρέπει να έχει τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 (Α' 104) όπως ισχύει και να χαρακτηρίζεται ως Μεμονωμένη Μεγάλη Μονάδα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 περ. δ του άρθρου 4 και στο άρθρο 19 του ν.4982/2022 σε συνδυασμό με την παρ.21 του άρθρου 47 του ως άνω νόμου.
- Σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 47 του ν.4982/2022 για τους υφιστάμενους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, όπου αναφέρεται η Ε.Α.Δ.Ε.Π. νοείται κατά περίπτωση: α) για τις ΒΙ.ΠΕ. που διέπονται από τον ν. 4458/1965, ο φορέας οργάνωσης και εκμετάλλευσης, β) για τις ΒΕ.ΠΕ. του ν. 2545/1997, ο φορέας ίδρυσης ή ο φορέας διοίκησης και διαχείρισης, αν έχουν μεταβιβαστεί η διοίκηση και η διαχείριση, γ) για τα Ε.Π. του ν. 3982/2011, η Ε.ΑΝ.Ε.Π. ή η Εταιρεία Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Δ.Ε.Π.), αν έχουν μεταβιβαστεί η διοίκηση και η διαχείριση.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

Δικαιούχος του Τμήματος ΙΙ της Δράσης είναι ο **Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ).**

Ο μοναδικός δυνητικός δικαιούχος του παρόντος Τμήματος της Δράσης εξαιρείται του πλαισίου εφαρμογής κρατικών ενισχύσεων, λόγω του ότι το δίκτυο διανομής αποτελεί φυσικό μονοπώλιο κατά την έννοια των παραγράφων 210 - 212 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι προβλέψεις της Ενότητας 5 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας Δράσης, επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας είναι οι εργασίες ανάπτυξης υποδομών και διαρρύθμισης Επιχειρηματικών Πάρκων που λαμβάνουν χώρα στους **Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ)** όπως αυτοί ορίζονται στην περ. η' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 4982/2022, δηλαδή χώροι που θα οργανωθούν ως Επιχειρηματικά Πάρκα σύμφωνα με τον ν.4982/2022 ή έχουν οργανωθεί και οι οποίοι ειδικότερα περιλαμβάνουν τις Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.) που οργανώθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4458/1965 (Α' 33), τις Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.), τα Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙ.ΠΑ.), τα Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΟ.ΠΑ.) και άλλες μορφές Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), που οργανώθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2545/1997 (Α' 254), καθώς και τα Επιχειρηματικά Πάρκα Τύπου Α', Β', Γ', Ειδικού Τύπου, τα Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης (ΕΠΕ), τα Επιχειρηματικά Πάρκα Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΕΠΕΒΟ) και τα Επιχειρηματικά Πάρκα

Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ) του ν.3982/2011. Εξαιρούνται του πλαισίου επιλεξιμότητας Επιχειρηματικών Πάρκων της παρούσας Δράσης οι Τεχνοπόλεις.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι προβλέψεις της Ενότητας 6 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

6. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ «ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ»

Ο κανονισμός για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021/241 προβλέπει στο Παράρτημα V (2.4.) ότι κανένα μέτρο που περιλαμβάνεται σε Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν θα πρέπει να προκαλεί σημαντική επιβάρυνση για τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2020 / 852 για την ταξινόμηση, δηλαδή να διασφαλίζει ότι κάθε μέτρο (κάθε επένδυση) στο πλαίσιο του σχεδίου συμμορφώνεται με την αρχή της «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης».

Στο πλαίσιο υλοποίησης και των δύο Τμημάτων (Τμήμα I και Τμήμα II) της παρούσας Δράσης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Δράση συμμορφώνεται με τις οδηγίες της 2021/C 58/01 Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του Κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021/C 58/01», αποκλείονται συγκεκριμένες δραστηριότητες στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας δράσης όπως αυτές προσδιορίζονται αναλυτικότερα στην Ενότητα 7 «ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

7. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των προτάσεων του Τμήματος I της παρούσας Δράσης λαμβάνονται υπόψη συνδυαστικά οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις που προκύπτουν από:

- Τον **Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014** (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – εφεξής «ΓΑΚ»), ως ισχύει.

Οι χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο του Τμήματος I της παρούσας Δράσης θα διατεθούν κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 και ειδικώς κατ' εφαρμογή των άρθρων 38, 41, 45 και 56 αυτού σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.

Ή, κατά περίπτωση,

- Τον **Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της 18ης Δεκεμβρίου 2013** σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (εφεξής «Κανονισμός De Minimis»), ως ισχύει.

Καθώς και,

- Τον **Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/241 της 12ης Φεβρουαρίου 2021** για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναφορικά με την επιλεξιμότητα ως προς τους στόχους της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των προτάσεων του Τμήματος ΙΙ της παρούσας Δράσης λαμβάνονται υπόψη συνδυαστικά οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις που προκύπτουν από:

- Τον **Ν. 4982/2022 αναφορικά με την «ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων – Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για τους Φορείς Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης.**
- Τον **Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2021/241 της 12ης Φεβρουαρίου 2021** για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναφορικά με την επιλεξιμότητα ως προς τους στόχους της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Οι χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο του Τμήματος ΙΙ της παρούσας Δράσης δεν υπόκεινται στο πλαίσιο αξιολόγησης κρατικών ενισχύσεων και κατ' επέκταση ούτε στο πλαίσιο των περιορισμών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), ως ισχύει λόγω του ότι το δίκτυο διανομής αποτελεί φυσικό μονοπώλιο κατά την έννοια των παραγράφων 210-212 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην Ενότητα 8 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ως έναρξη επιλεξιμότητας δαπανών του ΕΣ ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της πρότασης για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της παρούσας Δράσης. Συνεπώς, **το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών θα πρέπει να έχει εκκινήσει από την εν λόγω ημερομηνία και έπειτα.** Διαφορετικά ολόκληρη η πράξη δεν έχει τον χαρακτήρα κινήτρου και δεν δύναται να χρηματοδοτηθεί. Ωστόσο, **δεν επηρεάζεται η επιλεξιμότητα του σχεδίου από την ύπαρξη δαπανών που αφορούν προπαρασκευαστικές ενέργειες, όπως η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας ή προμελετών.**

ΤΜΗΜΑ Ι

Για το Τμήμα Ι της Δράσης, ως επιλέξιμες δαπάνες δύνανται να οριστούν οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών:

1. Εκπόνηση σχεδίων υποδομών και μελετών
2. Κατασκευή έργων υποδομής

3. Κατασκευή κοινόχρηστων και κοινωφελών υποδομών και εγκαταστάσεων και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου
4. Ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός για κοινές υπηρεσίες των Επιχειρηματικών Πάρκων
5. Εξοπλισμός ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών και χρήση σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών επικοινωνιών και πληροφορικής (μη συμπεριλαμβανομένων δαπανών που αφορούν σε ενισχύσεις για σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα ή σε ενισχύσεις για δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 4G και 5G)
6. Δαπάνες έργων υδροληψίας εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά
7. Δαπάνες έργων επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά
8. Δαπάνη κτήσης γης για ποσοστό μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους των τεχνικών έργων των περ. 2,3,4,6,7 και 9 ανωτέρω
9. Δαπάνες για την εξυγίανση του εδάφους από προηγούμενη ρύπανση και στην αποκατάσταση του περιβάλλοντος

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

Για το Τμήμα ΙΙ της Δράσης, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, ως επιλέξιμες δαπάνες ορίζονται αυτές που προορίζονται αποκλειστικά για την κατασκευή του υποσταθμού και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες δαπανών:

1. Εκπόνηση σχεδίων υποδομών και μελετών
2. Κατασκευή κτιριακών έργων και έργων υποδομής
3. Ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός που απαιτούνται για τη λειτουργία του υποσταθμού
4. Εξοπλισμός ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών του υποσταθμού
5. Δαπάνη κτήσης γης για ποσοστό μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους των τεχνικών έργων των περ. 2 και 3 ανωτέρω, εφόσον η απόκτηση της γης είναι αναγκαία για την υλοποίηση της σχεδιαζόμενης υποδομής του φυσικού αντικειμένου του Τμήματος ΙΙ
6. Δαπάνες για την επίβλεψη και διοίκηση του έργου

Διευκρινίζεται ότι ως κατασκευή υποσταθμού νοείται και η ανάληψη κατασκευαστικών εργασιών που σχετίζονται με και αποσκοπούν στην αναβάθμιση της δυναμικότητας ή/και αξιοποίηση της συνολικής υπάρχουσας δυναμικότητας υφιστάμενων υποσταθμών, στο μέτρο που οι σχετικές δαπάνες εμπίπτουν σε κάποια/κάποιες εκ των ανωτέρω προσδιοριζόμενων κατηγοριών δαπανών (υπό 1 έως και 6).

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης, αναφορικά με τις επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες της Δράσης καθώς και τις γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες.

9. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Στο πλαίσιο αξιολόγησης των δαπανών, απαιτείται η επαλήθευση της επιλεξιμότητας των προτάσεων και των δύο (2) Τμημάτων (Τμήμα Ι και Τμήμα ΙΙ) και η αντιστοίχιση των σχετικών κατηγοριών δαπανών σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν τεθεί για τους κλιματικούς στόχους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) όπως προβλέπονται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2021/241 και ειδικότερα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI αυτού.

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι απαιτείται να παράσχουν αιτιολογημένο χαρακτηρισμό του επενδυτικού σχεδίου ως προς τα πεδία παρέμβασης για την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο υπολογισμός της συνεισφοράς της πρότασης στους κλιματικούς στόχους του ΕΣΑΑ θα γίνεται βάσει του Παραρτήματος VI του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241.

Ειδικότερα, όσον αφορά το χαρακτηρισμό του ΕΣ ως προς τα πεδία παρέμβασης για την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή της ΕΕ, ο υποψήφιος απαιτείται να αντιστοιχίζει τις επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου με τους συγκεκριμένους τομείς και τα πεδία παρέμβασης που συνεισφέρουν στην κλιματική αλλαγή, όπως αυτά προσδιορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για τη συγκεκριμένη Δράση και προσδιορίζονται στο Παράρτημα VI του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241 και εξειδικεύονται στην Ενότητα 8.3 «Επιλεξιμότητα ως προς την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

10. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Ως προς τις προτάσεις του Τμήματος Ι, το συνολικό ποσό κάθε ΕΣ θα κυμαίνεται από τριακόσιες χιλιάδες ευρώ (300.000 €) έως είκοσι εκατομμύρια ευρώ (20.000.000 €). Επενδυτικά Σχέδια με προϋπολογισμό μικρότερο ή μεγαλύτερο των ως άνω ορίων δεν κρίνονται επιλέξιμα. Αντίστοιχα, η τελική πιστοποίηση δαπανών θα πρέπει να είναι εντός των ως άνω ορίων, σε διαφορετική περίπτωση το έργο θα απεντάσσεται.

Το χρηματοδοτικό σχήμα των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν σε έργα του Τμήματος Ι για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών τους στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης και του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης είναι **έως 50% Δημόσια Επιχορήγηση και κατ' ελάχιστον 50% Ιδιωτική Συμμετοχή**.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα ειδικώς προβλεπόμενα στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης και ιδίως στις Ενότητες 3 «ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ», 8 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ» και 9 «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ» αυτού.

11. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Αναπόσπαστο κομμάτι της παρούσας Πρόσκλησης αποτελεί ο Οδηγός Εφαρμογής της Δράσης, όπου δίνονται αναλυτικές οδηγίες αναφορικά με τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

Η Αίτηση Χρηματοδότησης, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται κατά περίπτωση στην Ενότητα 11 «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ», υποβάλλεται από τους υποψηφίους δυνητικούς Δικαιούχους στο Ταμείο

Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. υποχρεωτικά σε ηλεκτρονική μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση του ΤΑΙΠΕΔ tender@hraf.gr, καθώς και σε έντυπη μορφή στη διεύθυνση του ΤΑΙΠΕΔ στην Αθήνα, οδός Καραγιώργη Σερβίας, αρ. 6, ΤΚ 10562, Υπηρεσία Πρωτοκόλλου, 8ος όροφος, χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης που περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ κατά περίπτωση του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής ορίζεται η **23^η Δεκεμβρίου 2022** ενώ ως ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων ορίζεται η **21^η Απριλίου 2023 για το Τμήμα Ι** και η **18^η Μαΐου 2023 για το Τμήμα ΙΙ**.

Η διαδικασία αξιολόγησης θα πραγματοποιηθεί μέσω της **συγκριτικής μεθόδου** και διακριτά για τις επενδυτικές προτάσεις που αφορούν: α. το Τμήμα Ι, δηλαδή τη δημιουργία νέων βιομηχανικών πάρκων επόμενης γενιάς, την επέκταση, εκσυγχρονισμό ή αναβάθμιση των υφισταμένων και τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα τα οποία θα υποβληθούν από τους φορείς ανάπτυξης και διαχείρισης βιομηχανικών περιοχών και πάρκων, και β. το Τμήμα ΙΙ, δηλαδή την κατασκευή υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας για την εξυπηρέτηση και υποστήριξη των αναγκών των υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών και πάρκων καθώς και της ευρύτερης περιοχής, τα οποία θα υποβληθούν από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ).

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα ειδικώς προβλεπόμενα στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης.

12. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών Αιτήσεων θα πραγματοποιηθεί μέσω των ακόλουθων σταδίων:

A. Έλεγχος πληρότητας δικαιολογητικών

Μετά την υποβολή της Αίτησης και του Φακέλου Χρηματοδότησης στον οποίο πρέπει να περιλαμβάνονται τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην Ενότητα 11 «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης κατά περίπτωση (Τμήμα Ι και ΙΙ), ο αξιολογητής ελέγχει την πληρότητα του Φακέλου Χρηματοδότησης προκειμένου να διασφαλίζεται:

- η προσήκουσα συμπλήρωση / σύνταξη και υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης,
- ότι έχουν υποβληθεί / καταχωρηθεί όλα τα στοιχεία, έγγραφα και τυπικά δικαιολογητικά που έχουν προσδιοριστεί στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης και
- ότι η αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα είναι, όπου απαιτείται, κατάλληλα υπογεγραμμένα και νομίμως επικυρωμένα.

B. Αξιολόγηση επιλεξιμότητας ΕΣ και καθορισμός επιλέξιμων δαπανών

Σε συνέχεια του ελέγχου πληρότητας των υποβαλλόμενων Φακέλων Χρηματοδότησης ακολουθεί η αξιολόγηση των προτάσεων από τον Αξιολογητή σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον

Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης. Το στάδιο Β΄ της αξιολόγησης διαφοροποιείται κατά περίπτωση (Τμήμα Ι και ΙΙ) και ειδικότερα περιγράφεται ακολούθως.

ΤΜΗΜΑ Ι

Για το Τμήμα Ι της παρούσας Πρόσκλησης της Δράσης και του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης, εξετάζεται η επιλεξιμότητα της πρότασης δηλαδή εάν η υποβληθείσα πρόταση είναι σύμφωνη με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ενώ η αξιολόγηση συνεχίζεται μόνο για τις προτάσεις που θα κριθούν ως επιλέξιμες. Σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, όπως αυτά περιγράφονται στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης, κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των προτάσεων του Τμήματος Ι εξετάζεται η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- Έλεγχος επιλεξιμότητας Δικαιούχου / προτάσεων
- Καθορισμός επιλέξιμων δαπανών
- Έλεγχος δυνατότητας καταβολής της Ιδίας Συμμετοχής
- Έλεγχος συμβατότητας με το πλαίσιο Κρατικών Ενισχύσεων και τήρηση των προβλεπόμενων ανώτατων ορίων (κατά περίπτωση για τα άρθρα 38, 41 και 45 του ΓΑΚ ή / και για τον Κανονισμό De Minimis)
- Έλεγχος της ρεαλιστικότητας της χρηματοοικονομικής ανάλυσης και του υπολογισμού του ελλείματος χρηματοδότησης / χρηματοδοτικού κενού (σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται υπό το άρθρο 56 του ΓΑΚ).

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

Για το Τμήμα ΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης της Δράσης και του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης, εξετάζεται η επιλεξιμότητα της πρότασης δηλαδή εάν η υποβληθείσα πρόταση είναι σύμφωνη με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ενώ η αξιολόγηση συνεχίζεται μόνο για τις προτάσεις που θα κριθούν ως επιλέξιμες. Σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, όπως αυτά περιγράφονται στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης, κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των προτάσεων του Τμήματος ΙΙ εξετάζεται η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- Έλεγχος επιλεξιμότητας Δικαιούχου / έλεγχος επιλεξιμότητας προτάσεων
- Καθορισμός επιλέξιμων δαπανών

Γ. Καθορισμός ποσού επιχορήγησης – Αξιολόγηση και βαθμολόγηση προτάσεων

Στο τρίτο στάδιο της αξιολόγησης, μετά το πέρας του ελέγχου επιλεξιμότητας της πρότασης και του καθορισμού των επιλέξιμων δαπανών, εξετάζονται από τον αξιολογητή κατά σειρά το αιτούμενο ποσό της επιχορήγησης και η βαθμολόγηση της πρότασης. Το στάδιο Γ΄ της αξιολόγησης διαφοροποιείται κατά περίπτωση (Τμήμα Ι και ΙΙ) και ειδικότερα περιγράφεται ακολούθως.

ΤΜΗΜΑ Ι

Για το Τμήμα Ι της παρούσας Πρόσκλησης και του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης, κατά το στάδιο Γ' της αξιολόγησης πραγματοποιούνται τα ακόλουθα:

- **Καθορισμός ποσού επιχορήγησης:** Το ποσό επιχορήγησης θα καθοριστεί με βάση τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.1 «ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση δαπανών όπως αυτές προέκυψαν από την ανωτέρω διαδικασία. Το ποσό επιχορήγησης δεν δύναται να ξεπερνά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του ύψους του ΕΣ, ενώ ελέγχεται ταυτοχρόνως ότι το ποσό δεν υπερβαίνει το χρηματοδοτικό έλλειμα ή το μέγιστο ύψος έντασης ενίσχυσης, καθώς επίσης και το ανώτατο όριο ποσού χρηματοδότησης (όριο κοινοποίησης) ή του κανονισμού de minimis (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας), κατά περίπτωση, αναλόγως του εφαρμοζόμενου άρθρου ΓΑΚ με βάση και τα αντίστοιχα πεδία παρέμβασης κατά τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.1 του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.
- **Αξιολόγηση προτάσεων:** Οι προτάσεις που θα υποβληθούν για το Τμήμα Ι, θα αξιολογηθούν με τη συγκριτική μέθοδο. Η βαθμολόγηση των προτάσεων θα πραγματοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη το έντυπο του Παραρτήματος ΙΙΙ «Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης (ΤΜΗΜΑ Ι)» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης, το οποίο θα υποβάλλει ο υποψήφιος και προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων εντάσεων ενίσχυσης του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτές υπολογίζονται για τις επιλέξιμες δαπάνες ανά άρθρο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή του κανονισμού de minimis (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας) που προσδιορίζεται στην Ενότητα 8.1 του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

Ειδικότερα, η βαθμολόγηση των προτάσεων θα πραγματοποιηθεί βάσει της διαδικασίας και του τύπου που περιγράφεται στην Ενότητα 12.2.3 «Στάδιο Γ': Καθορισμός ποσού επιχορήγησης – Αξιολόγηση και βαθμολόγηση προτάσεων» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

Για το Τμήμα ΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης και του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης, κατά το στάδιο Γ' της αξιολόγησης πραγματοποιούνται τα ακόλουθα:

- **Καθορισμός ποσού επιχορήγησης:** Το ποσό επιχορήγησης θα καθοριστεί με βάση τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.1 «ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης, λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση δαπανών, όπως αυτές προέκυψαν από την ανωτέρω διαδικασία.
- **Αξιολόγηση προτάσεων:** Οι προτάσεις που θα υποβληθούν για το Τμήμα ΙΙ θα αξιολογηθούν με τη συγκριτική μέθοδο βάσει του αιτούμενου ποσού επιχορήγησης για κάθε πρόταση, όπως αυτό έχει συμπληρωθεί από τον Δικαιούχο στην Αίτηση Χρηματοδότησης του Παραρτήματος ΙΙ «Έντυπο Αίτησης Χρηματοδότησης (ΤΜΗΜΑ ΙΙ)» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

Ειδικότερα, η αξιολόγηση των προτάσεων θα πραγματοποιηθεί βάσει της διαδικασίας που περιγράφεται στην Ενότητα 12.2.3 «Στάδιο Γ': Καθορισμός ποσού επιχορήγησης – Αξιολόγηση και βαθμολόγηση προτάσεων» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

Δ. Γνωμοδότηση για την έγκριση / απόρριψη των Αιτήσεων

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, κατόπιν της ανωτέρω εισήγησης του Αξιολογητή, ολοκληρώνει και καταθέτει τα πρακτικά αξιολόγησής της προς τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας. Τα πρακτικά αξιολόγησης της Επιτροπής Αξιολόγησης περιλαμβάνουν τα κάτωθι:

- Την κατάταξη και βαθμολογία των προτάσεων διακριτά για το Τμήμα Ι και ΙΙ.
- Τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό) καθώς και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη για τις προτάσεις του Τμήματος Ι και το ποσό επιχορήγησης για τις προτάσεις του Τμήματος ΙΙ.
- Τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση μη επιλέξιμης πρότασης ή δαπάνης.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης γνωμοδοτεί για την οριστικοποίηση του τελικού διαμορφωμένου προϋπολογισμού και του αντίστοιχου φυσικού αντικειμένου της αξιολογούμενης πρότασης αιτιολογώντας με σχετική τεκμηρίωση τις τυχόν μεταβολές σε σχέση με τον προταθέντα προϋπολογισμό. Τα αποτελέσματα των εργασιών της Επιτροπής καταγράφονται σε πρακτικά και στους Τελικούς Πίνακες αποτελεσμάτων αξιολόγησης των προτάσεων διακριτά για το Τμήμα Ι και ΙΙ που προσδιορίζονται ανά περίπτωση χρηματοδότησης και περιλαμβάνουν τις επιλέξιμες και μη επιλέξιμες προς χρηματοδότηση προτάσεις και υποβάλλονται προς τη ΓΓΒ για την έκδοση Απόφασης Ένταξης ή Απόρριψης.

Τα κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησης καθώς και η διαδικασία έγκρισης των πράξεων και υποβολής ενστάσεων επί της απόφασης ένταξης / απόρριψης περιγράφονται αναλυτικότερα στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης. Οι δικαιούχοι αποδέχονται το σύνολο των όρων αυτών, αποδεχόμενοι ταυτοχρόνως την υποχρέωση να προσκομίσουν το σύνολο των αναγκαίων δικαιολογητικών κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στις Ενότητες του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

13. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ & ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Παρακολούθηση πράξεων

Οι Δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους Φορείς Υλοποίησης της Δράσης, για την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και την καταβολή της χρηματοδότησης στα έργα των ΕΠ της παρούσας Δράσης, συγκροτείται ένα ή περισσότερα Όργανα Ελέγχου. Αρμοδιότητα του Οργάνου Ελέγχου είναι ο έλεγχος και η διαπίστωση της πορείας υλοποίησης του ΦΟΑ των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων έργων υποδομής που επιχορηγούνται και πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη σχετική εγκριτική απόφαση.

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων πραγματοποιείται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) η οποία ασκείται από το Όργανο Ελέγχου.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει δύο φάσεις:

- Την πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου (τεχνική πιστοποίηση)
- Την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (οικονομική πιστοποίηση)

Για τους σκοπούς παρακολούθησης των πράξεων υποβάλλεται Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από τον Δικαιούχο προς την ΕΥΔΕ ΒΕΚ με βάση τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης. Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν μέχρι τρία (3) το πολύ και έως την εκτέλεση του 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες δαπάνες), τηρώντας υποχρεωτικά τον περιορισμό της υλοποίησης του 30% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες εγκεκριμένες δαπάνες) έως τις 30/06/2025 ή εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών στην περίπτωση χρηματοδότησης δημιουργίας νέων επιχειρηματικών πάρκων.

Ολοκλήρωση πράξεων

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, τηρούμενων των όρων του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης, πραγματοποιείται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, κατόπιν σχετικής έκθεσης του Οργάνου Ελέγχου. Στο πλαίσιο ολοκλήρωσης του έργου και βάσει των αποτελεσμάτων των σχετικών εκθέσεων ελέγχου, διαμορφώνεται η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης η οποία αποτελεί και προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και σε ετοιμότητα λειτουργίας.
- Για τις περιπτώσεις κτιριακών κατασκευών, η ύπαρξη της απαιτούμενης οικοδομικής άδειας (εφόσον απαιτείται) ή όποιας άλλης μορφής έγκριση εργασιών, εφόσον απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις.
- Η εξόφληση του συνόλου των παραστατικών των δαπανών του έργου.
- Η ολοκλήρωση της κάλυψης της ίδιας συμμετοχής⁴.
- Το υλοποιημένο και πιστοποιημένο Οικονομικό Αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του ελάχιστου προβλεπόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.

Ημερομηνία ολοκλήρωσης των ενταγμένων έργων ορίζεται η 31^η Δεκεμβρίου 2025.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα ειδικώς προβλεπόμενα στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης και ιδίως στις Ενότητες 13 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ» και 15 «ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ» αυτού.

⁴ Ο συγκεκριμένος όρος εφαρμόζεται μόνο για το Τμήμα Ι.

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι Δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν το σύνολο των αναφερόμενων στη Ενότητα 16 «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ» του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης ορίζονται στην παρούσα Πρόσκληση της Δράσης και στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης.

Η παρούσα Πρόσκληση και ο Οδηγός Εφαρμογής της Δράσης αναρτάται στις ιστοσελίδες:

- του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας <https://greece20.gov.gr/>,
- του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και
- του ΤΑΙΠΕΔ.

Για περαιτέρω πληροφορίες οι δυνητικοί ωφελούμενοι της Δράσης μπορούν να απευθύνονται στο τηλέφωνο επικοινωνίας: 2130990969 ή στο email επικοινωνίας: industrial.parks@gr.gt.com

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ 16634

της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας

του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

που έχει ενταχθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης

«ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ»

Άξονας 4.6: Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων
οικονομίας της χώρας

Δεκέμβριος 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	31
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	31
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	35
3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	37
3.1. Προϋπολογισμός της Δράσης	37
3.2. Χρονοδιάγραμμα της Δράσης	38
4. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	38
5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	40
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ.....	41
7. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ «ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ»	42
8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	44
8.1. Καθεστώτα ενίσχυσης – Συμβατότητα με κρατικές ενισχύσεις	45
8.1.1. Υποχρεώσεις Γενικού μέρους (Κεφαλαίου Ι) του ΓΑΚ	45
8.1.2. Ειδικοί Όροι Εφαρμογής των Επιμέρους Εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ.....	49
8.1.3. Γενικοί Όροι Κανονισμού De Minimis	55
8.1.4. Ειδικοί Όροι Κανονισμού De Minimis	55
8.2. Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	57
8.3. Επιλεξιμότητα ως προς την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή.....	60
8.4. Προϋπολογισμός πράξεων	61
9. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	62
10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	62
11. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	63
11.1. ΤΜΗΜΑ Ι – Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης	63
11.1.1. Επενδυτικό σχέδιο και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλεξιμότητας επένδυσης	64
11.1.2. Δικαιολογητικά υφιστάμενης ΕΑΝΕΠ/ΕΔΕΠ/ΦΟΕ/ΦΟΙ/ΦΔΔ ή υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ	68
11.1.3. Δικαιολογητικά για την αίτηση έκδοσης ΚΥΑ καθορισμού ανάπτυξης ΕΠ.....	76
11.2. ΤΜΗΜΑ ΙΙ – Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης	76
11.2.1. Επενδυτικό κόστος και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλεξιμότητας επένδυσης.....	77
11.2.2. Δικαιολογητικά Δικαιούχου	78
12. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	79
12.1. Όργανα Αξιολόγησης Αιτήσεων Χρηματοδότησης.....	79
12.2. Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης.....	80
12.2.1. Στάδιο Α΄: Έλεγχος πληρότητας δικαιολογητικών	80

12.2.2.	Στάδιο Β': Έλεγχος επιλεξιμότητας της πρότασης και καθορισμός επιλέξιμων δαπανών	81
12.2.3.	Στάδιο Γ': Καθορισμός ποσού επιχορήγησης – Αξιολόγηση και βαθμολόγηση προτάσεων	84
12.2.4.	Στάδιο Δ': Γνωμοδότηση για την έγκριση / απόρριψη των Αιτήσεων	86
12.3.	Έγκριση Πράξεων	88
12.4.	Διαδικασία Ενστάσεων	89
13.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	90
13.1.	Παρακολούθηση Πράξεων – Επαληθεύσεις – Πιστοποιήσεις	90
13.2.	Εξόφληση Δαπανών Επενδυτικών Προτάσεων	95
13.3.	Καταβολή Ενίσχυσης	100
14.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	103
14.1.	Τροποποιήσεις φυσικού και οικονομικού αντικειμένου	103
14.2.	Εξέταση – Έγκριση τροποποιήσεων	104
15.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	105
16.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	107
16.1.	Υποχρεώσεις Δικαιούχων	107
16.2.	Εξέταση Τήρησης Υποχρεώσεων	109
16.3.	Επιβολή Κυρώσεων	110
16.4.	Προσωπικά Δεδομένα	111
16.5.	Δημοσιότητα	111
17.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	112
18.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	114
	Παράρτημα Ι. Έντυπο Αίτησης Χρηματοδότησης (ΤΜΗΜΑ Ι)	114
	Παράρτημα ΙΙ. Έντυπο Αίτησης Χρηματοδότησης (ΤΜΗΜΑ ΙΙ)	115
	Παράρτημα ΙΙΙ. Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης (ΤΜΗΜΑ Ι)	116
	Παράρτημα ΙV. Έντυπο Αντιστοίχισης Επιλέξιμων Δαπανών με τα Πεδία Παρέμβασης του Κανονισμού 2021/241 – Παράρτημα VI	117
	Παράρτημα V. Παράδειγμα Υπολογισμού Βαθμολόγησης Προτάσεων (Τμήμα Ι)	118
	Παράρτημα VI. Πεδία παρέμβασης βάσει του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241 και ενδεικτικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	119
	Παράρτημα VII. Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης	120
	Παράρτημα VIII. Παρόμοιες Επενδύσεις – Αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 38 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651	122
	Παράρτημα ΙX. Παρόμοιες Επενδύσεις – Αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651	125

Παράρτημα Χ. Παράδειγμα Υπολογισμού Παρόμοιων Επενδύσεων – Αντιπαραδειγμάτων βάσει των Άρθρων 38 & 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651	126
Παράρτημα ΧΙ. Έντυπο Δήλωσης Μεγέθους Επιχείρησης.....	128
Παράρτημα ΧΙΙ. Υπόδειγμα Δήλωσης De minimis	138
Παράρτημα ΧΙΙΙ. Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων	141

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση «**Νέα Βιομηχανικά Πάρκα**» (“**New Industrial Parks**”) εντάσσεται στο Εθνικό Σχέδιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στον Πυλώνα 4. «Ιδιωτικές Επενδύσεις και Μετασχηματισμός της Οικονομίας» και ειδικότερα στον Άξονα 4.6. «Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας» (εφεξής η «Δράση»).

Η Δράση πρόκειται να υλοποιηθεί προς στήριξη της επιχειρηματικότητας, προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού Industry 4.0 στην Ελλάδα και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής βιομηχανίας παράλληλα με την επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων και την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας. Επιπρόσθετα, κύριο μέλημα της Δράσης είναι η δημιουργία νέων και η επέκταση και η αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών με πράσινο χαρακτήρα, η οποία έχει ως στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των βιομηχανικών πάρκων και την απανθρακοποίηση της βιομηχανικής δραστηριότητας της χώρας.

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η Δράση έχει ως κάτωθι:

- Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 και ειδικότερα η Δράση με κωδικό 16634 «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα»
- Τεχνικό Δελτίο της Δράσης με κωδικό 16634 «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» με κωδ. ΟΠΣ ΤΑΑ 5162019, το οποίο υπεβλήθη μέσω του ΟΠΣ ΤΑΑ την 20η.01.2022 στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη «θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας»
- Ανακοίνωση 2021/C 58/01 της Επιτροπής που αφορά την «τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»
- Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020 σχετικά με τη «θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088» και ειδικότερα το άρθρο 17 αυτού («Σημαντική επιβάρυνση για τους περιβαλλοντικούς στόχους»)
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2014/651 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την «κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής) (Ο.Υ. ΕΕ L 187 της 26.6.2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ειδικότερα το:
  - Άρθρο 38 «Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης»
  - Άρθρο 41 «Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές»
  - Άρθρο 45 «Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων»
  - Άρθρο 56 «Επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές»

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2013/1407 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 για την «εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis) (Ο.Υ. ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1)», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 σχετικά με την «Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής»
- Π.Δ. 5/2022 (ΦΕΚ 15/Α/2022) για τον «Οργανισμό Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων»
- Ν. 4964/2022 (ΦΕΚ 150/Α/2022) «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις» και ιδίως το άρθρο 127 αυτού.
- Ν. 4982/2022 (ΦΕΚ 195/Α/2022) «Ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων, Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για του Φορείς Οργανωμένων Υποδοχών Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης» λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 47.
- Οι διατάξεις του τρίτου Μέρους του Ν. 3982/2011 (ΦΕΚ 143/Α/2011) για την «Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων» που παραμένουν σε ισχύ για τα Επιχειρηματικά Πάρκα που έχουν υπαχθεί ή αναπτυχθεί δυνάμει αυτού, καθώς και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότησή του.
- Οι διατάξεις του Ν. 4458/1965 και του Ν. 2545/1997 που έχουν παραμείνει σε ισχύ για τις υφιστάμενες ΒΙΠΕ του Ν. 4458/1965 και ΒΕΠΕ του Ν. 2545/1997, οι οποίες δεν εντάσσονται στο Ν. 3982/2011 καθώς και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτών
- Ν. 3986/2011 (ΦΕΚ 152/Α/2011) για τα «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» και ειδικότερα τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 περ. β, 5B και 8 παρ. 4 και 6 αυτού
- Ν. 4172/2013 (ΦΕΚ 167/Α/2013) για τη «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν. 4046/2012, του Ν. 4093/2012 και του Ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις»
- Ν. 4915/2022 (ΦΕΚ 63/Α/2022) για το «Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς, διατάξεις για θέματα ανθρώπινου δυναμικού και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, νομοθετικό πλαίσιο εκπαίδευσης των σπουδαστών/σπουδαστριών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης για την ένταξη στον κλάδο Π.Ε. Επιτελικών Στελεχών, διατάξεις για την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δασικών υπηρεσιών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διατάξεις για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», Εθνική Σύμβαση Ομογενών και άλλες επείγουσες διατάξεις»
- Ν. 4001/2011 για τη «λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις (ΦΕΚ Α' 189/22-08-2011)»

- ΠΟΛ. 1216/2014 αναφορικά με την «Κοινοποίηση των διατάξεων της περίπτωσης β' του άρθρου 23 του Ν. 4172/2013»
- ΠΟΛ. 1079/2015 αναφορικά με τις «Διευκρινίσεις επί της αριθ. ΠΟΛ.1216/2014 εγκυκλίου, σχετικά με την έκπτωση ή μη δαπάνης που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των 500 ευρώ»
- Ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα τα άρθρα 20 και 21 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (ΦΕΚ Α 139)
- Απόφαση 17783 ΕΞ 2022/10.2.2022 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών αναφορικά με την «Ένταξη του Έργου με τίτλο «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5162019) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»
- Απόφαση 128977 ΕΞ 2022/12.09.2022 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών – 1^η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης του Έργου «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5162019) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- Την υπ'αρ. πρωτ. 88570/15-9-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχετικά με την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2022, στη ΣΑΤΑ 019 του Έργου.
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 89801/19.09.2022 με θέμα: Έγκριση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: Ρ2Ι046ΜΤΛΡ-ΦΨΣ).
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 101773/21.10.2022 με θέμα: 1η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: Ω8ΛΔ46ΜΤΛΡ-ΨΚΝ).
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 112344/22.11.2022 με θέμα: 2η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 6ΤΘΣ46ΜΤΛΡ-2ΟΙ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 116758/05.12.2022 με θέμα: 3η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: Ψ3ΝΘ46ΜΤΛΡ-8ΙΔ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 122102/16.12.2022 με θέμα: 4η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 6ΞΦΘ46ΜΤΛΡ-ΣΤΖ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 125355/22.12.2022 με θέμα: 5η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΡΕΔ546ΜΤΛΡ-ΖΒΕ)

- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 16201/21.02.2023 με θέμα: 6η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 682046ΜΤΛΡ-7ΕΨ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 25757/21.03.2023 με θέμα: 7η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΡΨ3Ε46ΜΤΛΡ-ΩΓΞ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 32860/06.04.2023 με θέμα: 8η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΨΟΜΞ46ΜΤΛΡ-7ΚΧ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 41915/05.05.2023 με θέμα: 9η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων στο Τμήμα ΙΙ για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 97Σ946ΜΤΛΡ-6Φ1)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 46502/18.05.2023 με θέμα: 10η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων στο Τμήμα ΙΙ για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΨΘΧΗ46ΜΤΛΡ-5ΨΓ)
- Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π. 94373/13.10.2023 με θέμα: 11η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με παράταση υποβολής προτάσεων στο Τμήμα ΙΙ για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: 9ΙΧ246ΝΛΣΞ-ΧΡ4)
- Απόφαση της Υφυπουργού Ανάπτυξης με Α.Π. 47200/13.06.2024 με θέμα: 12η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς δικαιούχους για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» και του Οδηγού εφαρμογής, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΑΔΑ: ΡΜ7046ΝΛΣΞ-Γ69)
- Απόφαση 19009 ΕΞ 2022/14.02.2022 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών για την ένταξη του έργου «Οριζόντια τεχνική υποστήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων των δράσεων 16703, 16711, 16634, 16624, 16618, 16654, 16621, 16593 και 16543» στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- Απόφαση 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (ΦΕΚ 4498/Β/2021) του αρμόδιου Υπουργού για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης που καθορίζει το «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
- Απόφαση 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-Ψ00) περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της με αριθμό 119126/ΕΞ

2021/28.9.2021 (Β' 4498) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

- Απόφαση 2679/27.12.2021 της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (πρακτικό της από 08.11.2021 συνεδρίασης), με την οποία η Δράση εντάχθηκε στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και ορίστηκε το ΤΑΙΠΕΔ ως φορέας ωρίμανσης, διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας (και κάθε διαδικασίας ανάθεσης) και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων σε σχέση με τη δράση «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα»
- Οι από 21.02.2022 και 11.03.2022 συμβάσεις μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του ΤΑΙΠΕΔ κατά την παρ. 3 του άρθρου 5B του Ν. 3986/2011
- Κοινή Υπουργική Απόφαση Α.Π. Φ/Α.15/3/2226/170/1.3.2012 (ΦΕΚ 583/Β/2012) για τον «Καθορισμό του τύπου και του περιεχομένου της αίτησης που πρέπει να υποβάλλει η Εταιρεία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ) για την ανάπτυξη ΕΠ, των απαιτούμενων δικαιολογητικών, των ελάχιστων έργων υποδομής και των προδιαγραφών τους, των κριτηρίων και της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης, των προδιαγραφών, του τύπου και του περιεχομένου της πολεοδομικής μελέτης και πράξης εφαρμογής και της διαδικασίας εξέτασης τους, σύμφωνα με το άρθρο 46, παρ.6 του Ν. 3982/11 (ΦΕΚ 143/Α/17-6-11)»
- Κοινή Υπουργική Απόφαση Α.Π. Φ/Α.15/3/11261/821/30-9-2013 (ΦΕΚ 2495/Β) «Καθορισμός των απαιτούμενων δικαιολογητικών που πρέπει να υποβληθούν από την ΕΑΝΕΠ για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης (ΕΠΕ) και Επιχειρηματικού Πάρκου Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΕΠΕΒΟ), του τρόπου οργάνωσής τους, των ελάχιστων έργων υποδομής, του τύπου και των προδιαγραφών της μελέτης χαρακτηρισμού της περιοχής για περιβαλλοντική εξυγίανση και της μελέτης συνδρομής των προϋποθέσεων ίδρυσης ΕΠΕΒΟ καθώς και κάθε άλλου σχετικού θέματος ανάπτυξης και λειτουργίας ΕΠΕ και ΕΠΕΒΟ σύμφωνα με το άρθρο 56, Φ/Α.15/3/61355/82512 του Ν. 3982/11 (ΦΕΚ 143/Α/17-6-2011)»
- Κοινή Υπουργική Απόφαση Α.Π. 18211/24-2-2023 (ΦΕΚ 1147/Β) «Διαδικασία καθορισμού, οριοθέτησης και οργάνωσης, των απαιτούμενων δικαιολογητικών, των όρων δόμησης, καθώς και του τρόπου λειτουργίας και διαχείρισης των Επιχειρηματικών Πάρκων Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας»
- Υπ' αριθ. Φ/Α.15/3/61355/825/08-06-2018 (ΑΔΑ:ΩΣΧΝ465ΧΙ8-ΛΦΘ) εγκύκλιος με θέμα: «Διευκρινιστικές οδηγίες για την έγκριση ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων»

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - ΤΑΑ) θεσπίστηκε με σκοπό την τόνωση της οικονομίας και την ανάκαμψη από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Ο σκοπός αυτός επιδιώκεται μέσω της υλοποίησης συγκεκριμένων έργων και μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο τεσσάρων πυλώνων που έχουν ως στόχο την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, την ενίσχυση της απασχόλησης, την κοινωνική συνοχή καθώς και την προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων και του μετασχηματισμού.

Η δράση «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» (“**New Industrial Parks**”) αποτελεί τη δράση με **κωδικό 16634** του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), η οποία εντάσσεται στον **Πυλώνα 4** «Ιδιωτικές

Επενδύσεις και Μετασχηματισμός της Οικονομίας» και ειδικότερα στον **Άξονα 4.6** του σχεδίου «Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας» (εφεξής η «Δράση»).

Συγκεκριμένα, η δράση «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα», όπως αυτή υλοποιείται στο πλαίσιο του παρόντος Οδηγού, και αντιστοίχως η χρηματοδοτική ενίσχυση που παρέχεται στο πλαίσιο αυτής διαρθρώνεται σε δύο τμήματα, το Τμήμα Ι και το Τμήμα ΙΙ, ως ακολούθως.

Με το Τμήμα Ι της παρούσας Δράσης παρέχεται χρηματοδότηση για:

- 1) τη **δημιουργία νέων βιομηχανικών** πάρκων επόμενης γενιάς,
- 2) την **επέκταση, εκσυγχρονισμό ή αναβάθμιση των υφιστάμενων** με σκοπό την αύξηση της ετοιμότητάς τους για τη μετάβαση σε υποδομές δικτύου 5G και υπερέυρηλου εύρους ζώνης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, παρεμβάσεων έξυπνης διαχείρισης ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας, και υποδομών κυκλικής οικονομίας, και
- 3) τη **μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση** σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα.

Με το Τμήμα ΙΙ της παρούσας Δράσης παρέχεται χρηματοδότηση για την κατασκευή υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για την εξυπηρέτηση και υποστήριξη των αναγκών των υφιστάμενων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ) της εγχώριας αγοράς, όπως αυτοί προσδιορίζονται στην Ενότητα 6, καθώς και της ευρύτερης περιοχής και την προώθηση της εξοικονόμησης, αποθήκευσης και διανομής της ενέργειας και των ΑΠΕ. Σημειώνεται ότι, η κατασκευή των υποσταθμών θα αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των αναγκών τόσο των υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών και πάρκων όσο και τρίτων χρηστών του δικτύου, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

Ειδικότερα, η Δράση επικεντρώνεται στη χρηματοδότηση επενδύσεων σε:

1. Υποδομές για τη δημιουργία πάρκων νέας γενιάς (συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης της γης) με ειδικά κριτήρια ενεργειακής απόδοσης για την κατασκευή νέων κτιρίων⁵ και έργα ενεργειακής απόδοσης και επίδειξης σε μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα,
2. Υποδομές για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τη δημιουργία έξυπνων βιομηχανικών περιοχών,
3. Ηλιακή ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές,
4. Έργα διαχείρισης των υδάτων και διατήρησης των υδάτινων πόρων (οι επενδύσεις θα έχουν μέσο δείκτη διαρροών υποδομής (ILI) χαμηλότερο ή ίσο του 1,5),
5. Συστήματα συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων που συμμορφώνονται με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης⁶,

⁵ Η κατασκευή των νέων κτιρίων θα συμμορφώνεται με την απαίτηση για πρωτογενή ενεργειακή ζήτηση (ΟΥΕΠ), η οποία είναι τουλάχιστον κατά 20% χαμηλότερη από την απαίτηση ΚΣΜΚΕ (Κτίριο με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας, Εθνικές Οδηγίες).

⁶ Στην περίπτωση κατασκευής συστημάτων εμπροσθοπορείας λυμάτων, το μέτρο θα έχει μηδενική καθαρή κατανάλωση ενέργειας ή στην περίπτωση ανανέωσης των συστημάτων εμπροσθοπορείας λυμάτων θα οδηγεί σε μειωμένη μέση κατανάλωση ενέργειας κατά τουλάχιστον 10% (αποκλειστικά με μέτρα ενεργειακής απόδοσης και όχι με αλλαγές υλικών ή αλλαγές στο φορτίο).

6. Ηλεκτροκίνηση (ανάπτυξη δικτύων ανεφοδιασμού για ηλεκτρικά ή υδρογονοκίνητα οχήματα ή σημεία ανεφοδιασμού βιομεθανίου για τον τομέα μεταφορών⁷),
7. Έργα για την αποκατάσταση βιομηχανικών περιοχών και μολυσμένων εδαφών.

Η Δράση αναμένεται να επιδράσει θετικά στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το κλίμα και το περιβάλλον, ενώ θα συμμορφώνεται και με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής για μη πρόκληση σημαντικής Βλάβης στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (2021/C58/01).

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν για λήψη χρηματοδότησης στο πλαίσιο της Δράσης εκτιμάται ότι θα συμβάλλουν στη βελτίωση του επιχειρηματικού και καταναλωτικού περιβάλλοντος καθώς και στον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της βιομηχανικής βάσης, στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ καθώς και στην αποκατάσταση και εξυγίανση βιομηχανικών περιοχών και πάρκων. Επιπλέον, η υλοποίηση των προτάσεων της Δράσης αναμένεται να έχει ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις στην απασχόληση μέσω της δημιουργίας σημαντικού αριθμού νέων θέσεων εργασίας καθώς και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εγκατεστημένων σε αυτά τα πάρκα επιχειρήσεων. Τα νέα βιομηχανικά πάρκα θα είναι προσανατολισμένα στην προσαρμογή στις απαιτήσεις της σύγχρονης βιομηχανίας Industry 4.0. Παράλληλα, αναμένεται να ενισχυθεί η περιβαλλοντική ουδετερότητα και να προωθηθεί ο στόχος της απανθρακοποίησης της μεταποιητικής δραστηριότητας της χώρας. Η χρήση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, πόρων και προώθησης των αρχών της κυκλικής οικονομίας θα ενισχύσει θετικά τη βιομηχανία και θα δημιουργήσει θετικό περιβαλλοντικό πρόσημο.

3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

3.1. Προϋπολογισμός της Δράσης

Η συνολική δημόσια δαπάνη της Δράσης είναι **πενήντα επτά εκατομμύρια τριακόσιες τριάντα τρεις χιλιάδες επτακόσια ενενήντα τρία ευρώ (€ 57.333.793)** και θα καταβληθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility – RRF) με τη μορφή επιχορήγησης.

Καθόσον αφορά επιχορηγήσεις που καταβάλλονται για το Τμήμα Ι της παρούσας Δράσης θα πρέπει να καταβληθεί τουλάχιστον ισόποση συμμετοχή από τον ιδιωτικό τομέα.

Η συνολική δημόσια δαπάνη της Δράσης κατανέμεται κατά Τμήμα ως ακολούθως:

- **Τμήμα Ι: Σαράντα τέσσερα εκατομμύρια διακόσιες δεκαέξι χιλιάδες τριακόσια εξήντα επτά ευρώ και ογδόντα τρία λεπτά (€ 44.216.367,83)** για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν τη δημιουργία νέων βιομηχανικών πάρκων επόμενης γενιάς, την επέκταση, εκσυγχρονισμό ή αναβάθμιση των υφισταμένων και τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα.
- **Τμήμα ΙΙ: Δεκατρία εκατομμύρια εκατόν δεκαεπτά χιλιάδες τετρακόσια είκοσι πέντε ευρώ και έντεκα λεπτά (€13.117.425,11)** για τη χρηματοδότηση της κατασκευής υποσταθμών διανομής

⁷ Οι επενδύσεις στην ηλεκτροκίνηση θα συνάδουν με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και θα αφορούν εναλλακτικά καύσιμα για τον τομέα των μεταφορών.

ηλεκτρικής ενέργειας για την εξυπηρέτηση των αναγκών τόσο των υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών και πάρκων της εγχώριας αγοράς όσο και τρίτων χρηστών του δικτύου, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

3.2. Χρονοδιάγραμμα της Δράσης

Η Δράση θα εκκινήσει με τη δημοσίευση της Πρόσκλησης, ενώ η ολοκλήρωσή της δεν δύναται να υπερβεί την 31η Δεκεμβρίου του 2025, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα της από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας.

4. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Φορείς υλοποίησης και των δύο τμημάτων (Τμήμα Ι και Τμήμα ΙΙ) της παρούσας Δράσης είναι η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (εφεξής «ΓΓΒ»), με τη συνδρομή της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (ΕΥΔΕ ΒΕΚ) και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (εφεξής «ΤΑΙΠΕΔ»).

Όπου στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής αναφέρεται έκδοση απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης νοείται έκδοση απόφαση του αρμοδίου για θέματα βιομηχανίας Υπουργού Ανάπτυξης.

Για το Τμήμα Ι η ΓΓΒ έχει την ευθύνη και ασκεί τις αποφασιστικές αρμοδιότητες για την υλοποίηση της Δράσης από την προκήρυξή της έως και την αξιολόγηση, ένταξη και ολοκλήρωση των επιχειρηματικών σχεδίων όπως κατωτέρω αναλύεται.

Για το Τμήμα ΙΙ η ΓΓΒ έχει την ευθύνη και ασκεί τις αποφασιστικές αρμοδιότητες για την υλοποίηση της Δράσης σε συνεργασία με το ΤΑΙΠΕΔ που ενεργεί ως σύμβουλος αξιολόγησης και παρακολούθησης από την προκήρυξη έως και την αξιολόγηση, ένταξη και ολοκλήρωση των επιχειρηματικών σχεδίων όπως κατωτέρω αναλύεται.

Ειδικότερα, με την υπ' αριθ. πρωτοκόλλου 2679/27.12.2021 απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (πρακτικό της από 08.11.2021 συνεδρίασης), η Δράση εντάχθηκε στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας» και ανατέθηκαν στο ΤΑΙΠΕΔ οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 130 του Ν. 4799/2021 και 1 παρ. 1 περ. β και 5B του Ν. 3986/2011, δηλαδή η διενέργεια της ωρίμανσης, της διαγωνιστικής διαδικασίας (και κάθε διαδικασίας ανάθεσης) και της παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων σε σχέση με τη Δράση «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα», όπως οι εν λόγω αρμοδιότητες εξειδικεύθηκαν στο πλαίσιο της από 21.02.2022 σύμβασης μεταξύ της ΓΓΒ και του ΤΑΙΠΕΔ.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας Δράσης η ΓΓΒ είναι αρμόδια για:

1. την έκδοση της πρόσκλησης για την ένταξη επιλέξιμων επενδυτικών προτάσεων
2. τη σύσταση και συγκρότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, της Επιτροπής Αξιολόγησης των Ενστάσεων και της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου,

3. τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης και ειδικότερα για την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης και ελέγχου πλήρωσης των προϋποθέσεων και τον συντονισμό των οργάνων της διαδικασίας αξιολόγησης,
4. την έκδοση των αποφάσεων ένταξης κατόπιν της γνωμοδότησης της Επιτροπής Αξιολόγησης,
5. την έκδοση των αποφάσεων επί των ενστάσεων κατόπιν της γνωμοδότησης της Επιτροπής Αξιολόγησης Ενστάσεων,
6. την έκδοση των αποφάσεων τροποποίησης των επενδυτικών προτάσεων που έχουν ενταχθεί στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου,
7. την διαβίβαση του αιτήματος κατανομής και χρηματοδότησης της εκάστοτε εγκεκριμένης πρότασης προς τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης,
8. την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων και την έκδοση των αποφάσεων ολοκλήρωσης κατόπιν της γνωμοδότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου ή την έκδοση των αποφάσεων απένταξης και την εκτέλεση πράξεων δημοσιονομικών διορθώσεων.

Για τα ανωτέρω, αρμόδια είναι η ΓΓΒ με την συνδρομή της ΕΥΔΕ ΒΕΚ, η οποία αναλαμβάνει να ασκεί καθήκοντα διοικητικής διαχείρισης της Δράσης κατά τις προβλέψεις της παρ. 10 του άρθρου 127 του ν.4964/2022.

Για το Τμήμα Ι το ΤΑΙΠΕΔ είναι αρμόδιο για την εισήγηση επί της πρόσκλησης για την ένταξη επιλέξιμων επενδυτικών προτάσεων.

Το ΤΑΙΠΕΔ αναλαμβάνει την παροχή διοικητικής υποστήριξης προς τη ΓΓΒ κατά τη διαδικασία επιλογής των προτάσεων και παρακολούθησης της υλοποίησής τους, όπως κατωτέρω εξειδικεύεται. Εξωτερικοί σύμβουλοι που έχουν επιλεγεί από το ΤΑΙΠΕΔ κατ' εντολή, στο όνομα και για λογαριασμό της ΓΓΒ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5B του ν. 3986/2011, επικουρούν τη ΓΓΒ και παρέχουν τεχνική υποστήριξη σε ειδικά ζητήματα για την εύρυθμη υλοποίηση του Τμήματος Ι της παρούσας Δράσης.

Για το Τμήμα ΙΙ το ΤΑΙΠΕΔ ασκεί αρμοδιότητες συμβούλου κατά την αξιολόγηση, ένταξη και επίβλεψη της υλοποίησης των προτάσεων μέσω υπαλλήλων και συμβούλων του και συγκεκριμένα:

1. εισηγείται επί της πρόσκλησης για την ένταξη επιλέξιμων επενδυτικών προτάσεων,
2. διενεργεί μέσω Συμβούλου την αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων
3. συμμετέχει με στελέχη του ή μέσω τεχνικών του συμβούλων του στην Επιτροπή Αξιολόγησης, στην Επιτροπή Αξιολόγησης των Ενστάσεων και στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου,
4. παρέχει διοικητική και τεχνική υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της παρούσας Δράσης.

5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Δικαιούχοι για συμμετοχή στη δράση «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα», κατόπιν αίτησής τους και σχετικής αξιολόγησης που θα ακολουθήσει, δύνανται να είναι, κατά περίπτωση, για το Τμήμα Ι και ΙΙ της Πρόσκλησης και του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης οι ακόλουθοι φορείς (εφεξής οι «Δικαιούχοι» του Τμήματος Ι και ΙΙ αντίστοιχα).

ΤΜΗΜΑ Ι

Για το Τμήμα Ι της Πρόσκλησης της Δράσης που αφορά τη **δημιουργία νέων βιομηχανικών πάρκων επόμενης γενιάς, την επέκταση, εκσυγχρονισμό ή αναβάθμιση των υφισταμένων και τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα**, στους δικαιούχους δύνανται να συμπεριληφθούν οι παρακάτω **φορείς ανάπτυξης και διαχείρισης βιομηχανικών περιοχών και πάρκων**, όπως αυτοί ορίζονται στο ρυθμιστικό πλαίσιο (ήτοι στον Ν. 4982/2022), οι οποίοι πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες βασικές προϋποθέσεις:

- Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (εφεξής η «ΕΑΔΕΠ»): Για να είναι επιλέξιμος ο φορέας της παρούσας κατηγορίας πρέπει σύμφωνα με τα άρθρα 3 παρ. 1ε) και 6 να είναι **υφιστάμενη Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΔΕΠ)**, δηλαδή να αποτελεί νομικό πρόσωπο που έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας του Ν. 4548/2018 και να αναλαμβάνει τη σύνταξη και υλοποίηση του Επιχειρηματικού Σχεδίου ανάπτυξης και τη διοίκηση και διαχείριση του Επιχειρηματικού Πάρκου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4982/2022, και να πληροί εν γένει τις λοιπές προϋποθέσεις του.
- **Υπό σύσταση Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (εφεξής η «υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ»):** Για να είναι επιλέξιμος ο φορέας της παρούσας κατηγορίας πρέπει σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6 του Ν. 4982/2022, να πρόκειται για **υπό σύσταση Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΔΕΠ)**, η οποία θα έχει ολοκληρώσει τη σύστασή της εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης έγκρισης του άρθρου 10.
- **Φορέας Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (εφεξής το «ΕΠΜΜΜ»):** Η εταιρεία η οποία αναλαμβάνει την πρωτοβουλία ανάπτυξης, διοίκησης και διαχείρισης ΕΠΜΜΜ, πρέπει να έχει τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρείας σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 (Α' 104) όπως ισχύει και να χαρακτηρίζεται ως Μεμονωμένη Μεγάλη Μονάδα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 περ. δ του άρθρου 4 και στο άρθρο 19 του Ν. 4982/2022 σε συνδυασμό με την παρ. 21 του άρθρου 47 του ως άνω νόμου.
- Σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 47 του Ν. 4982/2022 για τους υφιστάμενους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, όπου αναφέρεται η Ε.Α.Δ.Ε.Π. νοείται κατά περίπτωση: α) για τις ΒΙ.ΠΕ. που διέπονται από τον Ν. 4458/1965, ο φορέας οργάνωσης και εκμετάλλευσης, β) για τις ΒΕ.ΠΕ. του Ν. 2545/1997, ο φορέας ίδρυσης ή ο φορέας διοίκησης και διαχείρισης, αν έχουν μεταβιβαστεί η διοίκηση και η διαχείριση, γ) για τα Ε.Π. του Ν. 3982/2011, η Ε.ΑΝ.Ε.Π. ή η Εταιρεία Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Δ.Ε.Π.), αν έχουν μεταβιβαστεί η διοίκηση και η διαχείριση.

Δεν αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι εμπλεκόμενοι φορείς, σε βάρος των οποίων έχουν επιβληθεί βάσει του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης συμμετοχής:

- τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την Υ.Α. 2063/Δ 1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή
- δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους.

Οι ανωτέρω κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

Δικαιούχος του Τμήματος ΙΙ της Δράσης είναι ο **Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (εφεξής ο «ΔΕΔΔΗΕ»)**.

Ο μοναδικός δυνητικός δικαιούχος του παρόντος Τμήματος της Δράσης εξαιρείται του πλαισίου εφαρμογής κρατικών ενισχύσεων, λόγω του ότι το δίκτυο διανομής αποτελεί φυσικό μονοπώλιο κατά την έννοια των παραγράφων 210 - 212 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017, δεν δύναται να αποτελεί Δικαιούχο του Τμήματος ΙΙ ο ΔΕΔΔΗΕ, εφόσον σε βάρος του έχουν επιβληθεί, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης συμμετοχής:

- τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την Υ.Α. 2063/Δ 1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή
- δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους.

Οι ανωτέρω κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας Δράσης, επιλέξιμες είναι δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στους **Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ)**, όπως αυτοί ορίζονται στην περ. η' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 4982/2022, δηλαδή χώροι που θα οργανωθούν ως Επιχειρηματικά Πάρκα σύμφωνα με τον ν.4982/2022 ή έχουν οργανωθεί και οι οποίοι ειδικότερα περιλαμβάνουν τις Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.) που οργανώθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4458/1965 (Α' 33), τις Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.), τα Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙ.ΠΑ.), τα Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΟ.ΠΑ.) και άλλες μορφές Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), που οργανώθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2545/1997 (Α' 254), καθώς και τα

Επιχειρηματικά Πάρκα Τύπου Α', Β', Γ', Ειδικού Τύπου, τα Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης (ΕΠΕ), τα Επιχειρηματικά Πάρκα Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΕΠΕΒΟ) και τα Επιχειρηματικά Πάρκα Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ) του ν.3982/2011. Εξαιρούνται του πλαισίου επιλεξιμότητας Επιχειρηματικών Πάρκων της παρούσας Δράσης οι Τεχνοπόλεις.

7. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ «ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ»

Ο κανονισμός για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021/241 προβλέπει στο Παράρτημα V (2.4.) ότι κανένα μέτρο που περιλαμβάνεται σε Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν θα πρέπει να προκαλεί σημαντική επιβάρυνση για τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2020 / 852 για την ταξινόμηση, δηλαδή να διασφαλίζει ότι κάθε μέτρο (κάθε επένδυση) στο πλαίσιο του σχεδίου συμμορφώνεται με την αρχή της «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης». Κατά την έννοια του άρθρου 17 του Κανονισμού, μία οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι επιβαρύνει σημαντικά:

- Τον **μετριασμό της κλιματικής αλλαγής**, όταν η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου·
- Την **προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή**, όταν η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στην ίδια τη δραστηριότητα ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία·
- Την **βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων**, όταν η εν λόγω δραστηριότητα είναι επιβαρυντική:
  - i) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή
  - ii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων·
- Την **κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης**, όταν:
  - i) η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς τη χρήση υλικών ή στην άμεση ή έμμεση χρήση φυσικών πόρων όπως μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρώτων υλών, ύδατος και εδάφους σε ένα ή περισσότερα στάδια του κύκλου ζωής των προϊόντων, μεταξύ άλλων από άποψη ανθεκτικότητας, δυνατότητας επισκευής, αναβάθμισης, επαναχρησιμοποίησης ή ανακύκλωσης των προϊόντων·
  - ii) η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, ή
  - iii) η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων ενδέχεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον
- Την **πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος**, όταν η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος, σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την έναρξη της δραστηριότητας· ή
- Την **προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων**, όταν η εν λόγω δραστηριότητα:

- i) είναι σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντική για την καλή κατάσταση και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή
- ii) είναι επιβαρυντική για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος.

Κατά την αξιολόγηση μιας οικονομικής δραστηριότητας βάσει των παραπάνω κριτηρίων, λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις τόσο της ίδιας της δραστηριότητας όσο και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προϊόντων και υπηρεσιών που προκύπτουν από αυτήν τη δραστηριότητα για ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους, ιδίως εξετάζοντας την παραγωγή, τη χρήση και το τέλος του κύκλου ζωής των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο υλοποίησης και των δύο Τμημάτων (Τμήμα Ι και Τμήμα ΙΙ) της παρούσας Δράσης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Δράση συμμορφώνεται με την «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του Κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021/C 58/01», αποκλείονται οι εξής δραστηριότητες:

- i. Δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης⁸
- ii. Δραστηριότητες στο πλαίσιο του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς⁹
- iii. Δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες¹⁰ και μονάδες μηχανικής – βιολογικής επεξεργασίας¹¹

⁸ Εξαιρουμένων των έργων στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας, καθώς και των σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής, με χρήση φυσικού αερίου, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01).

⁹ Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίζονται για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

¹⁰ Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε μονάδες που ασχολούνται αποκλειστικά με την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη δέσμευση των καυσαερίων για αποθήκευση ή χρήση ή στην ανάκτηση υλικών από την αποτέφρωση τέφρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της δυναμικότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

¹¹ Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε υφιστάμενες μονάδες μηχανικής – βιολογικής επεξεργασίας, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή τη μετασκευή για διαδικασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε βιολογικά απόβλητα λιπασματοποίησης και αναερόβιας χώνευσης βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν αυξάνουν τη δυναμικότητα επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή παρατείνουν τη διάρκεια ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

iv. Δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον

Βάσει των κριτηρίων επιλογής θα πρέπει επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των προτάσεων του Τμήματος Ι της παρούσας Δράσης λαμβάνονται υπόψη συνδυαστικά οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις που προκύπτουν από:

- Τον **Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014** (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – εφεξής «ΓΑΚ»), ως ισχύει.

Οι χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο του Τμήματος Ι της παρούσας Δράσης θα διατεθούν κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 και ειδικώς κατ' εφαρμογή των άρθρων 38, 41, 45 και 56 αυτού σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.

Ή, κατά περίπτωση,

- Τον **Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της 18ης Δεκεμβρίου 2013** σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (εφεξής «Κανονισμός De Minimis»), ως ισχύει.
- Καθώς και, Τον **Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/241 της 12ης Φεβρουαρίου 2021** για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναφορικά με την επιλεξιμότητα ως προς τους στόχους της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των προτάσεων του Τμήματος ΙΙ της παρούσας Δράσης λαμβάνονται υπόψη συνδυαστικά οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις που προκύπτουν από:

- Τον **N. 4982/2022 αναφορικά με την «ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων – Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για τους Φορείς Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης.**
- Τον **Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2021/241 της 12ης Φεβρουαρίου 2021** για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναφορικά με την επιλεξιμότητα ως προς τους στόχους της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Οι χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο του Τμήματος ΙΙ της παρούσας Δράσης δεν υπόκεινται στο πλαίσιο αξιολόγησης κρατικών ενισχύσεων και κατ' επέκταση ούτε στο πλαίσιο των περιορισμών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), ως ισχύει λόγω του ότι το δίκτυο διανομής αποτελεί φυσικό μονοπώλιο κατά την έννοια των παραγράφων 210-212 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με

την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

8.1. Καθεστώς ενίσχυσης – Συμβατότητα με κρατικές ενισχύσεις

Κανονισμός ΕΕ 651/2014 (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός)

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου (ΕΣ) του Τμήματος Ι που περιλαμβάνει στόχους – πεδία παρέμβασης που εμπίπτουν κατ' αντικείμενο στα άρθρα 56 [Επενδυτικές Ενισχύσεις σε Τοπικές Υποδομές], 38 [Επενδυτικές Ενισχύσεις για Μέτρα Ενεργειακής Απόδοσης], 41 [Επενδυτικές Ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές] και 45 [Επενδυτικές Ενισχύσεις για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων] του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) εξετάζεται:

- Κατ' αρχάς, η ικανοποίηση του συνόλου των παρακάτω γενικών προϋποθέσεων του Κεφαλαίου Ι του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) [*Υποχρεώσεις Γενικού μέρους (Κεφαλαίου Ι) του ΓΑΚ*] και
- στη συνέχεια η ικανοποίηση του συνόλου τυχόν ειδικών προϋποθέσεων των αντίστοιχων επιμέρους άρθρων του ΓΑΚ που του κεφαλαίου ΙΙΙ του κανονισμού Ε.Ε. 651/2014 αναλόγως των πεδίων παρέμβασης – στόχων του Κανονισμού 2021/241, τους οποίους ικανοποιεί το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλουν οι υποψήφιοι και των αντίστοιχων επιλέξιμων δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτό [*Ειδικό Όροι Εφαρμογής των Επιμέρους Εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ*].

Συνεπώς, για τις χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται για το Τμήμα Ι της παρούσας Δράσης και αφορούν τους παραπάνω στόχους – **πεδία παρέμβασης**, ελέγχεται ότι ικανοποιούνται οι παρακάτω όροι.

8.1.1. Υποχρεώσεις Γενικού μέρους (Κεφαλαίου Ι) του ΓΑΚ

1. Ο Καν. ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις:

- για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα
- που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων
- που χορηγούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, με συγκεκριμένες εξαιρέσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 1 εδάφιο 3.α του Κανονισμού
- που χορηγούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, με συγκεκριμένες εξαιρέσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 1 εδάφιο 3.β του Κανονισμού
- που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις

- όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·

- που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου

Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους παραπάνω εξαιρούμενους τομείς όσο και σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού και ενισχύονται υπό το Τμήμα Ι της παρούσας Δράσης, ο Κανονισμός εφαρμόζεται και επομένως χορηγείται υπό τους όρους του παρόντος η χρηματοδότηση στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι υποψήφιοι Δικαιούχοι του Τμήματος Ι της παρούσας Δράσης έχουν εξασφαλίσει, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή τη διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού.

2. Ο Καν. ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν, είτε αυτά καθαυτά είτε οι όροι που τα συνοδεύουν ή η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και ιδίως:

α) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·

β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες·

γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

3. Δεν αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της χρηματοδότησης:

- οι υποψήφιοι που αποτελούν προβληματικές επιχειρήσεις κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014. Ωστόσο, είναι δυνατόν, κατά παρέκκλιση, να χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021¹². Ο έλεγχος γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων.

- οι υποψήφιοι που αποτελούν επιχειρήσεις σε βάρος των οποίων εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κρατικές ενισχύσεις¹³ παράνομες και ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά

¹² Για τον έλεγχο της ικανοποίησης των προϋποθέσεων του παρόντος όρου, οι υποχρεώσεις επιβεβαιώνονται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων και σε χρόνο πριν από την έγκριση των ενισχύσεων κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον όρο 11.1.2 [Δικαιολογητικά υφιστάμενης ΕΑΝΕΠ/ΕΔΕΠ/ΦΟΕ/ΦΟΙ/ΦΔΔ ή υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ] και 12.2 του παρόντος Οδηγού Δράσης [Διαδικασία Αξιολόγησης- Κριτήρια Αξιολόγησης].

¹³ Για τον έλεγχο της ικανοποίησης των προϋποθέσεων του παρόντος όρου, οι υποχρεώσεις επιβεβαιώνονται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων και σε χρόνο πριν από την έγκριση των ενισχύσεων κατά τα ειδικότερα

4. Η χρηματοδότηση δεν δύναται να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που τίθενται στο άρθρο 4 του ΓΑΚ 651/2014 ανά κατηγορία ενίσχυσης αναλόγως και των ικανοποιούμενων πεδίων παρέμβασης - αντίστοιχων επιλέξιμων δαπανών κατά τα οριζόμενα παρακάτω **[8.1.2. Ειδικοί Όροι Εφαρμογής των Επιμέρους Εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ]** στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης.

Τα όρια ενίσχυσης δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των έργων ενίσχυσης.

Εάν μία επιχείρηση ενισχύεται για περισσότερους από έναν τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης κατά τα ανωτέρω, η επιχείρηση διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.

5. Οι Δικαιούχοι πρέπει να έχουν υποβάλει την αίτηση ενίσχυσης της παρούσας Δράσης, πριν από την έναρξη του έργου ή των εργασιών και να περιλαμβάνει αυτή τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης / υποψήφιου Δικαιούχου·
- την περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης·
- τον τόπο εκτέλεσης του έργου·
- τον κατάλογο των δαπανών του έργου·
- το είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και
- το ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο

Επιπλέον των παραπάνω, εφόσον οι υποψήφιοι Δικαιούχοι εντάσσονται στην κατηγορία των μεγάλων επιχειρήσεων, απαιτείται αυτοί να έχουν προσκομίσει - προτού τους χορηγηθεί η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του παρόντος Τμήματος Ι και κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ - έγγραφα που αποδεικνύουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- ουσιαστικής αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
- ουσιαστικής αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
- ουσιαστικής αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου/δραστηριότητας¹⁴.

προβλεπόμενα στον όρο 11.1.2 [Δικαιολογητικά υφιστάμενης ΕΑΝΕΠ/ΕΔΕΠ/ΦΟΕ/ΦΟΙ/ΦΔΔ ή υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ] και 12.2 [Διαδικασία Αξιολόγησης- Κριτήρια Αξιολόγησης] του παρόντος Οδηγού Δράσης.

¹⁴ Για την τεκμηρίωση του κριτηρίου, οι υποψήφιοι υποβάλλουν τα ζητούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά κατά τα προβλεπόμενα ειδικώς στον όρο 11 [Δικαιολογητικά και Στοιχεία για την Υποβολή της Αίτησης Ένταξης] και ιδίως στους υπό στοιχεία 11.1 [Φάκελος Χρηματοδότησης] - 11.1.1 [ΤΜΗΜΑ Ι – Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης] όρους του παρόντος Οδηγού Δράσης, καθώς και Υπεύθυνη Δήλωση περί της συμμόρφωσης αυτών με τους παραπάνω όρους του ΓΑΚ και τα λοιπά σχετικά δικαιολογητικά κατά τα προβλεπόμενα στην Ενότητα 11.1.2 [Δικαιολογητικά υφιστάμενης ΕΑΝΕΠ/ΕΔΕΠ/ΦΟΕ/ΦΟΙ/ΦΔΔ ή υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ], καθώς και 12.2 [Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης] του Οδηγού της παρούσας Δράσης.

6. Για τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των επιμέρους κατηγοριών / του είδους των δαπανών των ενισχύσεων που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ ελέγχονται, μεταξύ άλλων, τα προβλεπόμενα στον όρο 8.2. του παρόντος Οδηγού και ειδικότερα τα προβλεπόμενα στα υπό στοιχεία [ii, ix, xi] στο τμήμα «Γενικές Επισημάνσεις για τις Δαπάνες» του όρου 8.2. του παρόντος Οδηγού της Δράσης.
7. Πρέπει να επιβεβαιώνεται κάθε φορά ότι τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης του εφαρμοστέου κάθε φορά άρθρου του ΓΑΚ, αναλόγως και των ικανοποιούμενων πεδίων παρέμβασης, κατ' εφαρμογή των κανόνων σώρευσης του άρθρου 8 του ΓΑΚ.

Για τον σκοπό αυτό:

- Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων, τα σχετικά ποσά υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
  - Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.
  - Οι ενισχύσεις που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ, στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες δαπάνες.
  - Δεν επιτρέπεται η σώρευση των χρηματοδοτήσεων που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ, στο πλαίσιο του παρόντος Οδηγού Δράσης με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή.
  - Οι χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ, στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του ΓΑΚ.¹⁵
8. Εφαρμόζονται και γίνονται δεκτές από τους υποψήφιους δικαιούχους οι προβλέψεις περί υποχρεώσεων δημοσιότητας, όπως αυτές έχουν περιληφθεί στην Ενότητα 16 [ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ] και ιδίως 16.5 [Δημοσιότητα] του παρόντος Οδηγού της Δράσης.

8.1.2. Ειδικοί Όροι Εφαρμογής των Επιμέρους Εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ

Επιπλέον των παραπάνω Γενικών Όρων, οι υποψήφιοι Δικαιούχοι πρέπει να ικανοποιούν τις εκάστοτε αναγκαίες ειδικές προϋποθέσεις που αφορούν στην αξιολόγηση της συμβατότητας με τις προβλέψεις

¹⁵ Οι ανωτέρω υποχρεώσεις θα επιβεβαιώνονται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων και σε χρόνο πριν από την έγκριση των ενισχύσεων κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον όρο 11.1.2 [Δικαιολογητικά υφιστάμενης ΕΑΝΕΠ/ΕΔΕΠ/ΦΟΕ/ΦΟΙ/ΦΔΔ ή υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ] και 12.2 [Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης] του παρόντος Οδηγού Δράσης.

του ΓΑΚ των επιμέρους κατηγοριών δαπανών / επιλεξιμότητας αυτών και ορίου προϋπολογισμού των πράξεων, αναλόγως των στόχων - πεδίων παρέμβασης που περιλαμβάνουν στο Επενδυτικό τους Σχέδιο.

Άρθρο 38 – «Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης»

Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης, σε περίπτωση που οι υποψήφιοι περιλαμβάνουν στο επενδυτικό τους σχέδιο:

- τον στόχο – **πεδίο παρέμβασης 041α** – Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης του Κανονισμού 2021/241 [επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών: Δαπάνες έργων επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ (επιχειρηματικού πάρκου) και δαπάνες σύνδεσης με αυτά, Κατασκευή κοινόχρηστων και κοινωφελών υποδομών και εγκαταστάσεων και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, Ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός για κοινές υπηρεσίες των Επιχειρηματικών Πάρκων], σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.3 του παρόντος.

Έλεγχος συμβατότητας με άρθρο 38 ΓΑΚ:

Απαιτείται οι αιτούμενες χρηματοδοτήσεις να επιτρέπουν στους υποψήφιους Δικαιούχους να βελτιώνουν την ενεργειακή τους απόδοση, αλλά να μην αφορούν σε βελτιώσεις που πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση των υποψηφίων Δικαιούχων με ενωσιακά πρότυπα που έχουν ήδη εγκριθεί, έστω και αν δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ.

- Επιλέξιμες δαπάνες δύνανται να είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες, που απαιτούνται, ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης και μόνον εφόσον αυτές συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ως εξής:
  1. Όταν το κόστος της επένδυσης στην ενεργειακή απόδοση μπορεί να προσδιοριστεί στο συνολικό επενδυτικό κόστος ως χωριστή επένδυση, τότε αυτό το κόστος που σχετίζεται με την ενεργειακή απόδοση συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες (π.χ. η προσθήκη μονωτικού στρώματος κλπ.).
  2. Εφόσον δεν τυγχάνει εφαρμογής η περίπτωση 1, το κόστος της επένδυσης στην ενεργειακή απόδοση προσδιορίζεται σε σχέση με παρόμοια επένδυση που έχει ως αποτέλεσμα μικρότερη ενεργειακή απόδοση, όπως διαφαίνεται στο Παράρτημα VIII «Παρόμοιες Επενδύσεις – Αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 38 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651», η οποία θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση. Η διαφορά μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την ενεργειακή απόδοση και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Ο τρόπος υπολογισμού του κόστους της επένδυσης και ο προσδιορισμός των επιλέξιμων δαπανών παρατίθεται αναλυτικά στο Παράρτημα X «Παράδειγμα Υπολογισμού Παρόμοιων Επενδύσεων – Αντιπαραδειγμάτων βάσει των Άρθρων 38 & 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651».

- Η μέγιστη ένταση της χορηγούμενης χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας ανέρχεται έως το 30% των επιλέξιμων δαπανών.
- Δυνατή η αύξηση της έντασης της ενίσχυσης σε:
  - Περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες
  - Περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες.
  - Περίπτωση επενδύσεων σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ¹⁶ κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες
  - Περίπτωση επενδύσεων σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ¹⁷ κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες.
- Η χορηγούμενη χρηματοδότηση υπό την παρούσα κατηγορία δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των € 15.000.000 ανά επιχείρηση - υποψήφιο Δικαιούχο και ανά επενδυτικό έργο.

Άρθρο 41 – «Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές»

Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης, σε περίπτωση που οι υποψήφιοι περιλαμβάνουν στο επενδυτικό τους σχέδιο:

- τον στόχο – **πεδίο παρέμβασης 029** – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας: ηλιακή του Κανονισμού 2021/241 [επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών: Κατασκευή έργων υποδομής, Εξοπλισμός ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών και χρήση σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών επικοινωνιών και πληροφορικής], σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.3 του παρόντος.

Έλεγχος συμβατότητας με άρθρο 41 ΓΑΚ:

- Οι χρηματοδοτήσεις χορηγούνται για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- Οι χρηματοδοτήσεις χορηγούνται μόνο σε νέες εγκαταστάσεις και εφόσον προ της χορήγησης αυτών, καθώς και προ της καταβολής αυτών δεν έχει εκκινήσει η λειτουργία της εγκατάστασης.
- Οι χρηματοδοτήσεις της παρούσας κατηγορίας είναι ανεξάρτητες από την παραγωγή.
- Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και μόνον εφόσον αυτές συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος.

¹⁶ Οι σχετικές περιοχές ορίζονται με βάση τα προβλεπόμενα στην απόφαση Κρατική ενίσχυση SA.100372 (2021/N) – Ελλάδα Χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων για την Ελλάδα (1 Ιανουαρίου 2022 – 31 Δεκεμβρίου 2027).

¹⁷ Οι σχετικές περιοχές ορίζονται με βάση τα προβλεπόμενα στην απόφαση Κρατική ενίσχυση SA.100372 (2021/N) – Ελλάδα Χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων για την Ελλάδα (1 Ιανουαρίου 2022 – 31 Δεκεμβρίου 2027).

- Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ως εξής:
  1. όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί στο συνολικό επενδυτικό κόστος ως χωριστή επένδυση, για παράδειγμα ως εύκολα προσδιορίσιμο πρόσθετο κατασκευαστικό στοιχείο σε προϋφιστάμενη εγκατάσταση, τότε αυτό το κόστος που σχετίζεται με την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες,
  2. όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί με βάση παρόμοια, λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον επένδυση, όπως διαφαίνεται στο Παράρτημα ΙΧ «Παρόμοιες Επενδύσεις – Αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651», που θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση, η διαφορά αυτή μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Ο τρόπος υπολογισμού του κόστους της επένδυσης και ο προσδιορισμός των επιλέξιμων δαπανών παρατίθεται αναλυτικά στο Παράρτημα Χ «Παράδειγμα Υπολογισμού Παρόμοιων Επενδύσεων – Αντιπαραδειγμάτων βάσει των Άρθρων 38 & 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651».
  3. για ορισμένες μικρές εγκαταστάσεις όπου δεν μπορεί να καθοριστεί λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον επένδυση, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν μονάδες παραγωγής περιορισμένου μεγέθους, το συνολικό κόστος της επένδυσης για την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες.

Η μέγιστη ένταση της χορηγούμενης ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας ανέρχεται έως το 45 % των επιλέξιμων δαπανών, εάν οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση τις παραπάνω περιπτώσεις 1 και 2 ή έως το 30 % των επιλέξιμων δαπανών, εάν οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση την περίπτωση 3.

- Δυνατή η αύξηση της έντασης ενίσχυσης σε:
  - Περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες
  - Περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες.
  - Περίπτωση επενδύσεων σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ¹⁸ κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες.
  - Περίπτωση επενδύσεων σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ¹⁹ κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες.

¹⁸ Οι σχετικές περιοχές ορίζονται με βάση τα προβλεπόμενα στην απόφαση Κρατική ενίσχυση SA.100372 (2021/N) – Ελλάδα Χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων για την Ελλάδα (1 Ιανουαρίου 2022 – 31 Δεκεμβρίου 2027).

¹⁹ Οι σχετικές περιοχές ορίζονται με βάση τα προβλεπόμενα στην απόφαση Κρατική ενίσχυση SA.100372 (2021/N) – Ελλάδα Χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων για την Ελλάδα (1 Ιανουαρίου 2022 – 31 Δεκεμβρίου 2027).

- Για τη χρηματοδότηση ΕΣ υπό την παρούσα κατηγορία, προβλέπεται ως ανώτατο όριο ποσού χορηγούμενης ενίσχυσης το ποσό των τα € 15.000.000 ανά επιχείρηση-υποψήφιο Δικαιούχο και ανά επενδυτικό έργο.
- Τυχόν λειτουργική ενίσχυση θα απομειώνεται κατά τον συντελεστή απομείωσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 παρ.7 του Ν. 4412/2016, ως ισχύει.

Άρθρο 45 – «Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων»

Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης, σε περίπτωση που οι υποψήφιοι περιλαμβάνουν στο επενδυτικό τους σχέδιο:

- τον στόχο – **πεδίο παρέμβασης 046** – Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους του Κανονισμού 2021/241 [επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών: Δαπάνες για την εξυγίανση του εδάφους από προηγούμενη ρύπανση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος], σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.3 του παρόντος.

Έλεγχος συμβατότητας με άρθρο 45 ΓΑΚ:

- Οι αιτούμενες ενισχύσεις απαιτείται να οδηγούν στην αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας (μέσω αποκατάστασης μολυσμένων χώρων), συμπεριλαμβανομένης ζημίας στην ποιότητα του εδάφους ή των επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων.
- **Αποκλείεται η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης, όταν διαπιστώνεται η ταυτότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για την περιβαλλοντική ζημία,²⁰ και εφόσον το παραπάνω πρόσωπο μπορεί να εξαναγκαστεί να επιβαρυνθεί με το σχετικό κόστος.**
- Ο υποψήφιος δικαιούχος πρέπει να είναι το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την αποκατάσταση ή την απορρύπανση.
- **Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που απαιτούνται για τις εργασίες αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας του γηπέδου.²¹ Οι αποτιμήσεις της αύξησης της αξίας του γηπέδου λόγω της αποκατάστασης διενεργούνται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.**

²⁰ Η διαπίστωση ή μη της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για την περιβαλλοντική ζημία γίνεται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο σε κάθε κράτος μέλος, με την επιφύλαξη των ενωσιακών κανόνων στον τομέα αυτό, και ειδικότερα της οδηγίας 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, την οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, και την οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ (2).

²¹ Στην περίπτωση της αποκατάστασης μολυσμένων χώρων, όλες οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται μια επιχείρηση κατά την αποκατάσταση του χώρου της μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες επενδύσεις, ανεξαρτήτως του εάν είναι ή όχι δυνατή η εγγραφή των εν λόγω δαπανών στον ισολογισμό της ως πάγιων στοιχείων ενεργητικού.

- Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης που είναι δυνατόν να χορηγηθεί στην παρούσα κατηγορία ανέρχεται έως το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.
- Σε περίπτωση που ο υποψήφιος Δικαιούχος περιλάβει στο Επενδυτικό του Σχέδιο επιλέξιμες δαπάνες για την επίτευξη του στόχου - πεδίου παρέμβασης με κωδικό 046 - Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους, τότε η χορηγούμενη σε αυτόν χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει € 20.000.000 ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο.

Άρθρο 56 – «Επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές»

Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης, σε περίπτωση που οι υποψήφιοι περιλαμβάνουν στο επενδυτικό τους σχέδιο:

1. τον στόχο – **πεδίο παρέμβασης 025^β** – Κατασκευή νέων ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων του Κανονισμού 2021/241 [επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών: Κατασκευή έργων υποδομής,], σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.3 του παρόντος
ή / και
2. τον στόχο – **πεδίο παρέμβασης 040** – Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων του Κανονισμού 2021/241 [επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών: Δαπάνες έργων υδροληψίας εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά, Κατασκευή κοινοχρήστων και κοινωφελών υποδομών και εγκαταστάσεων και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, Εξοπλισμός ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών και χρήση σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών επικοινωνιών και πληροφορικής], σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.3 του παρόντος.

Έλεγχος συμβατότητας με άρθρο 56 ΓΑΚ:

- Οι υποψήφιοι Δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας ενισχύσεων την χρηματοδότηση της κατασκευής ή της αναβάθμισης τοπικών υποδομών και ειδικότερα για υποδομές, οι οποίες συμβάλλουν σε τοπικό επίπεδο στη βελτίωση του επιχειρηματικού και καταναλωτικού περιβάλλοντος καθώς και στον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της βιομηχανικής βάσης.
- Χρηματοδοτήσεις δεν χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας, εφόσον αφορούν σε υποδομές που ενισχύονται υπό τις παραπάνω περιγραφόμενες περιπτώσεις του ΓΑΚ (άρθρα 38, 41, 45).
- Το άρθρο 56 δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για υποδομές που καλύπτονται από άλλα τμήματα του κεφαλαίου ΙΙΙ του Καν. ΕΕ 651/2014 (με εξαίρεση το Τμήμα 1 που αναφέρεται σε Περιφερειακές ενισχύσεις).
- Οι υποδομές που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας ενισχύσεων τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερόμενων χρηστών ανοιχτά, με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις. Η τιμή που χρεώνεται για τη χρήση ή την πώληση της υποδομής αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς.
- Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι προτάσεις που υποβάλλονται και περιλαμβάνουν στόχους - **πεδία παρέμβασης** που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 56 ΓΑΚ, απαιτείται ο προτείνων Φορέας να τηρεί την κυριότητα και τη λειτουργία της υποδομής ή σε περίπτωση που έχει γίνει παραχώρηση ή ανάθεση της λειτουργίας αυτής σε τρίτο μέρος να έχει αυτή

πραγματοποιηθεί με ανοικτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ισχυόντων κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

- Οι ειδικές υποδομές δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας ενισχύσεων. Ως τέτοιες ορίζονται οι υποδομές που κατασκευάζονται για εκ των προτέρων προσδιορισμένες επιχειρήσεις και προσαρμόζονται στις ανάγκες τους.

- Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού.

Μέθοδος Υπολογισμού Μέγιστου Ύψους Ενίσχυσης: Ανάλυση χρηματοδοτικού κενού. Το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων.

- Παρέχεται χρηματοδότηση έως € 10.000.000, εφόσον το ΕΣ ή τυχόν περισσότερα ΕΣ που θα υποβληθούν από τον ίδιο δικαιούχο για τον ίδιο ΟΥΜΕΔ δεν υπερβαίνει(-ουν) συνολικά τα € 20.000.000.

Κανονισμός ΕΕ 1407/2013 (De Minimis)

Στην περίπτωση ΕΣ του Τμήματος Ι που περιλαμβάνει τον στόχο - **πεδίο παρέμβασης 077 - Υποδομές Εναλλακτικών Καυσίμων του Κανονισμού 2021/241** [επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών: Κατασκευή Έργων Υποδομής, Ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός για κοινές υπηρεσίες των Επιχειρηματικών Πάρκων], σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.3 του παρόντος εξετάζεται κατά τον έλεγχο της συμβατότητας του στόχου αυτού με το πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων:

- Κατ' αρχάς, η ικανοποίηση του συνόλου των παρακάτω γενικών όρων του Κανονισμού ΕΕ. 1407/2013, ως ισχύει [**8.1.3. Γενικοί Όροι Κανονισμού De Minimis**]

και

- στη συνέχεια η ικανοποίηση του συνόλου τυχόν ειδικών όρων του Κανονισμού ΕΕ. 1407/2013, ως ισχύει [**8.1.4 Ειδικοί Όροι Κανονισμού De Minimis**].

Συνεπώς, για τις χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται για το Τμήμα Ι της παρούσας Δράσης και αφορούν τον παραπάνω στόχο – **πεδίο παρέμβασης**, ελέγχεται καθόσον αφορά την συμβατότητα του στόχου αυτού με το πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων ότι ικανοποιούνται οι παρακάτω όροι.

8.1.3. Γενικοί Όροι Κανονισμού De Minimis

Ο Κανονισμός ΕΕ 1407/2013 (De Minimis) δεν εφαρμόζεται για:

1. Ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου.
2. Ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων.
3. Ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. όπου το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις,
  - ii. όπου η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.
4. Ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων.
  5. Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους παραπάνω εξαιρούμενους τομείς υπό α., β. ή γ. όσο και σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού De Minimis και ενισχύονται υπό το Τμήμα Ι της παρούσας Δράσης, ο Κανονισμός εφαρμόζεται και επομένως χορηγείται υπό τους όρους του παρόντος η χρηματοδότηση στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι υποψήφιοι Δικαιούχοι του Τμήματος Ι της παρούσας Δράσης έχουν εξασφαλίσει, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή την διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος Κανονισμού.
  6. Ο Κανονισμός De Minimis δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη-μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα.

8.1.4. Ειδικοί Όροι Κανονισμού De Minimis

- Η Χρηματοδότηση από το Δημόσιο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€, συναθροίζοντας και τυχόν χρηματοδοτήσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς De Minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών και από οποιοδήποτε φορέα χορήγησης σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.²²
- Όταν σημειωθεί υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, κανένα τμήμα της εν λόγω νέας ενίσχυσης δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του Κανονισμού De Minimis.
- Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσον η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην

²² Στον όρο «Ενιαία Επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του Κανονισμού De Minimis, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·
- δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.

- Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η χρηματοδότηση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες, για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η χρηματοδότηση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση την λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.
- Σε περίπτωση επένδυσης από επιχείρηση που εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων το ποσό των ενισχύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. Αυτές οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών. Εάν μια επιχείρηση εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων, και ασκεί και άλλες δραστηριότητες για τις οποίες ισχύει το ανώτατο όριο των 200.000 ευρώ, θα ισχύει το ανώτατο όριο των 200.000 ευρώ για την επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση των στοιχείων του κόστους, ούτως ώστε η στήριξη της δραστηριότητας των οδικών εμπορευματικών μεταφορών να μην υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ και να μην χρησιμοποιείται ενίσχυση ήσσονος σημασίας για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών.
- Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης.
- Τα ανωτέρω όρια ισχύουν υπό το πρίσμα του όρου της «ενιαίας επιχείρησης», όπως η έννοια αυτή ορίζεται παραπάνω.
- Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε Κανονισμό Απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Πριν από τη χορήγηση της χρηματοδότησης, λαμβάνεται από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του Κανονισμού ή άλλων Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη και κατά το τρέχον οικονομικό έτος. Για τους σκοπούς της δήλωσης αυτής συμπληρώνεται το Παράρτημα XII του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ DE MINIMIS).
- Η χρηματοδότηση, κατ' εφαρμογή των όρων του Καν. ΕΕ 1407/2013 χορηγείται, μόνον εφόσον εξακριβώνεται από τα αρμόδια όργανα υλοποίησης της παρούσας Δράσης ότι η ενίσχυση αυτή δεν αυξάνει το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί στην οικεία επιχείρηση σε επίπεδο που υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο που περιγράφεται και

παραπάνω και το οποίο καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΕΕ 1407/2013²³, καθώς και ότι τηρούνται όλοι οι όροι που καθορίζονται στον Κανονισμό αυτό.

8.2. Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Ως έναρξη επιλεξιμότητας δαπανών των επενδυτικών σχεδίων ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της πρότασης για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Οδηγού και της Πρόσκλησης της παρούσας Δράσης. Συνεπώς, **το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών θα πρέπει να έχει εκκινήσει από την εν λόγω ημερομηνία και έπειτα**. Διαφορετικά ολόκληρη η πράξη δεν έχει τον χαρακτήρα κινήτρου και δεν δύναται να χρηματοδοτηθεί. Ωστόσο, **δεν επηρεάζεται η επιλεξιμότητα του σχεδίου από την ύπαρξη δαπανών που αφορούν προπαρασκευαστικές ενέργειες, όπως η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας ή προμελετών**.

ΤΜΗΜΑ Ι

Για το Τμήμα Ι της Δράσης, που αφορά τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων για τη δημιουργία νέων βιομηχανικών πάρκων επόμενης γενιάς, την επέκταση, εκσυγχρονισμό ή αναβάθμιση των υφισταμένων και τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα, ως επιλέξιμες δαπάνες ορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών:

1. Εκπόνηση σχεδίων υποδομών και μελετών²⁴
2. Κατασκευή έργων υποδομής
3. Κατασκευή κοινόχρηστων και κοινωφελών υποδομών και εγκαταστάσεων και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου
4. Ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός για κοινές υπηρεσίες των Επιχειρηματικών Πάρκων
5. Εξοπλισμός ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών και χρήση σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών επικοινωνιών και πληροφορικής (μη συμπεριλαμβανομένων δαπανών που αφορούν σε ενισχύσεις για σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα ή σε ενισχύσεις για δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 4G και 5G)
6. Δαπάνες έργων υδροληψίας εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά
7. Δαπάνες έργων επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά
8. Δαπάνη κτήσης γης για ποσοστό μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους των τεχνικών έργων των περ. 2,3,4,6,7 και 9 ανωτέρω

²³ Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.

Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση που εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 100 000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. Αυτές οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών

²⁴ Εφόσον αποτελούν άυλα στοιχεία ενεργητικού σε περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 56 του ΓΑΚ.

9. Δαπάνες για την εξυγίανση του εδάφους από προηγούμενη ρύπανση και στην αποκατάσταση του περιβάλλοντος

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

Για το Τμήμα ΙΙ της Δράσης, που αφορά τη χρηματοδότηση της κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για την εξυπηρέτηση των αναγκών τόσο των υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών και πάρκων της εγχώριας αγοράς όσο και τρίτων χρηστών του δικτύου (με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις) ως επιλέξιμες δαπάνες ορίζονται αυτές που προορίζονται αποκλειστικά για την κατασκευή του υποσταθμού και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες δαπανών:

1. Εκπόνηση σχεδίων υποδομών και μελετών
2. Κατασκευή κτιριακών έργων και έργων υποδομής
3. Ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός που απαιτούνται για τη λειτουργία του υποσταθμού
4. Εξοπλισμός ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών του υποσταθμού
5. Δαπάνη κτήσης γης για ποσοστό μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους των τεχνικών έργων των περ. 2 και 3 ανωτέρω, εφόσον η απόκτηση της γης είναι αναγκαία για την υλοποίηση της σχεδιαζόμενης υποδομής του φυσικού αντικείμενου του Τμήματος ΙΙ
6. Δαπάνες για την επίβλεψη και διοίκηση του έργου

Διευκρινίζεται ότι ως κατασκευή υποσταθμού νοείται και η ανάληψη κατασκευαστικών εργασιών που σχετίζονται με και αποσκοπούν στην αναβάθμιση της δυναμικότητας ή/και αξιοποίηση της συνολικής υπάρχουσας δυναμικότητας υφιστάμενων υποσταθμών, στο μέτρο που οι σχετικές δαπάνες εμπίπτουν σε κάποια/κάποιες εκ των ανωτέρω προσδιοριζόμενων κατηγοριών δαπανών (υπό 1 έως και 6).

Γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες (Τμήμα Ι και ΙΙ):

- i. Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που υλοποιούνται πριν από την υποβολή της σχετικής πρότασης.
- ii. Καθίσταται αναγκαίο να προσκομισθούν όλα τα απαραίτητα, σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα δικαιολογητικά και παραστατικά για την τεκμηρίωση των δαπανών με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο και τον τελικό χαρακτηρισμό τους ως επιλέξιμων.
- iii. Επιλέξιμες προς χρηματοδότηση είναι μόνο οι δαπάνες που συγκαταλέγονται στην παρούσα ενότητα.
- iv. Η εξακρίβωση των τιμών θα γίνεται βάσει των στοιχείων αξίας του εξοπλισμού και με οποιοδήποτε συμπληρωματικό στοιχείο κρίνεται απαραίτητο να ζητείται από το δικαιούχο, τον προμηθευτή ή και τρίτους.
- v. Η εξακρίβωση του κόστους των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου θα γίνεται βάσει κάθε είδους αποδεικτικών στοιχείων, όπως μεθόδους κοστολόγησης κατασκευαστικών εργασιών,

προσφορές προμηθευτών, τεχνικών μελετών λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων.

- vi. Η εξακρίβωση του κόστους των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου που συγκαταλέγονται στις αφανείς εργασίες θα πραγματοποιείται υποχρεωτικά μέσω της τήρησης χωριστών ημερήσιων αναφορών προόδου ή ημερολογίου, συνοδευόμενων από σκαριφήματα, φωτογραφίες, καταγραφές με video ή άλλες μεθόδους καταγραφής οπτικών μέσων. Τα όργανα αξιολόγησης, θα ελέγχουν τις εγγραφές και θα δύνανται να απορρίψουν όσες εξ αυτών κρίνουν ως ανακριβείς, ενώ μπορούν να χορηγήσουν εντολή προς τον δικαιούχο για την εγγραφή στο ημερολόγιο και άλλων συμπληρωματικών πληροφοριών ή άλλων στοιχείων που προσιδιάζουν στο συγκεκριμένο έργο ή να ζητήσουν από τον δικαιούχο την τήρηση και άλλων στατιστικών στοιχείων.
- vii. Κατά την πιστοποίηση των δαπανών θα εξετάζεται η επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και η σκοπιμότητά τους, δηλαδή η αναγκαιότητα και η συνάφεια τους, σε σχέση με τον δικαιούχο και το ΕΣ. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή / και αναγκαίες και συναφείς με την επιλέξιμη δραστηριότητα του δικαιούχου, θα γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- viii. Τα παραστατικά αυτοτιμολόγησης δεν θα γίνονται αποδεκτά και δεν θα συγκαταλέγονται στις επιλέξιμες δαπάνες.
- ix. Όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
- x. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.
- xi. Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Επισημαίνεται και στο σημείο αυτό ότι πέραν των ανωτέρω όρων της παρούσας Ενότητας 8.2., ελέγχονται καθόσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών για το Τμήμα Ι της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού, και οι κατ' ιδίαν προβλέψεις των όρων επιλεξιμότητας των επιμέρους εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ για κάθε επιμέρους κατηγορία ενισχύσεων που χορηγούνται βάσει αυτού, συμφώνως και προς τα πεδία παρέμβασης – στόχους που επιδιώκονται στο πλαίσιο εκάστου επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτοί οι όροι έχουν αποτυπωθεί παραπάνω στην Ενότητα 8.1. του παρόντος Οδηγού της Δράσης.

8.3. Επιλεξιμότητα ως προς την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή

Στο πλαίσιο αξιολόγησης των δαπανών, απαιτείται η επαλήθευση της επιλεξιμότητας των προτάσεων και των δύο (2) Τμημάτων του παρόντος Οδηγού (Τμήμα Ι και Τμήμα ΙΙ) και η αντιστοίχιση των σχετικών κατηγοριών δαπανών σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν τεθεί για τους κλιματικούς στόχους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) όπως προβλέπονται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2021/241 και ειδικότερα στο Παράρτημα VI αυτού.

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι απαιτείται να παράσχουν αιτιολογημένο χαρακτηρισμό του επενδυτικού σχεδίου ως προς τα πεδία παρέμβασης για την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο υπολογισμός της συνεισφοράς της πρότασης στους κλιματικούς στόχους του ΕΣΑΑ θα γίνεται βάσει του Παραρτήματος VI του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241.

Ειδικότερα, όσον αφορά το χαρακτηρισμό του επενδυτικού σχεδίου ως προς τα πεδία παρέμβασης για την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή της ΕΕ, ο υποψήφιος απαιτείται να υποβάλει σχετικό πίνακα, στον οποίο να αντιστοιχίζει τις επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου με τους συγκεκριμένους τομείς και τα πεδία παρέμβασης που συνεισφέρουν στην κλιματική αλλαγή.

Ακολούθως, παρατίθεται πίνακας με τα πεδία παρέμβασης, όπως αυτά προσδιορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για τη συγκεκριμένη Δράση και προσδιορίζονται αναλυτικότερα στο Παράρτημα VI του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241, με τα οποία δύνανται να αντιστοιχιστούν οι επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου για τον υπολογισμό της σχετικής συνεισφοράς στην κλιματική αλλαγή.

Κωδικός	Πεδίο Παρέμβασης	Συντελεστής για τον υπολογισμό της στήριξης για την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή
025β	Κατασκευή νέων ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων ²⁵	40 %
046	Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους	0%
040	Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων ²⁶	40%
041α	Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης ²⁷	40%

²⁵ Εάν ο στόχος των μέτρων αφορά την κατασκευή νέων κτιρίων με πρωτογενή ενεργειακή ζήτηση (ΟΕΥΠ) η οποία είναι τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη από την απαίτηση ΚΣΜΚΕ (κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, εθνικές οδηγίες). Η κατασκευή νέων, ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων θεωρείται ότι περιλαμβάνει επίσης τις υποδομές κατά την έννοια των πεδίων παρέμβασης 85 έως 92

²⁶ Συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επαναχρησιμοποίηση, μείωση των διαρροών

²⁷ Αν ο στόχος του μέτρου για το κατασκευασμένο σύστημα εμπροσθοπορείας λυμάτων είναι να έχει μηδενική καθαρή κατανάλωση ενέργειας ή για την ανανέωση του συστήματος εμπροσθοπορείας λυμάτων να οδηγήσει σε μειωμένη μέση κατανάλωση ενέργειας κατά τουλάχιστον 10 % (αποκλειστικά με μέτρα ενεργειακής απόδοσης και όχι με αλλαγές υλικών ή αλλαγές στο φορτίο)

029	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: ηλιακή	100 %
077	Υποδομές εναλλακτικών καυσίμων ²⁸	100 %

Στη συνέχεια, με βάση τον αντίστοιχο συντελεστή για τον υπολογισμό της στήριξης για την επίτευξη των στόχων για την «Κλιματική Αλλαγή» που ορίζεται ανά πεδίο παρέμβασης σταθμίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών προκειμένου να υπολογιστεί η αντίστοιχη συνεισφορά ανά δαπάνη στους στόχους της κλιματικής αλλαγής. Το άθροισμα των επιμέρους ποσών συνεισφοράς ανά πεδίο παρέμβασης αποτελεί το συνολικό προϋπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών πράσινης μετάβασης του επενδυτικού σχεδίου που συνεισφέρουν στους κλιματικούς στόχους του ΕΣΑΑ.

Η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου στον πυλώνα της πράσινης μετάβασης επαληθεύεται με τη διαπίστωση ύπαρξης προϋπολογισμού επενδύσεων πράσινης μετάβασης στο ΕΣ, οι οποίες συνεισφέρουν στους στόχους της κλιματικής αλλαγής του ΕΣΑΑ, **τουλάχιστον στο 24% του επιλέξιμου προϋπολογισμού** του επενδυτικού σχεδίου. Το ποσοστό της συνεισφοράς στους στόχους της κλιματικής αλλαγής του ΕΣΑΑ θα πρέπει να πληρείται για κάθε επενδυτικό σχέδιο που θα υποβάλλει Αίτηση Χρηματοδότησης.

8.4. Προϋπολογισμός πράξεων

Ως προς τις προτάσεις του Τμήματος Ι του παρόντος Οδηγού Δράσης, το συνολικό ποσό κάθε επενδυτικού σχεδίου θα κυμαίνεται **από τριακόσιες χιλιάδες ευρώ (€ 300.000) έως είκοσι εκατομμύρια ευρώ (€ 20.000.000)**.

Επενδυτικά σχέδια με προϋπολογισμό μικρότερο ή μεγαλύτερο των ως άνω ορίων δεν κρίνονται επιλέξιμα. Αντίστοιχα, η τελική πιστοποίηση δαπανών θα πρέπει να είναι εντός των ως άνω ορίων, σε διαφορετική περίπτωση το έργο θα απεντάσσεται.

9. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η Δημόσια Επιχορήγηση του χρηματοδοτικού σχήματος των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν σε έργα του Τμήματος Ι και για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών τους στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού **δεν δύναται να υπερβαίνει το 50%, ενώ η Ιδιωτική Συμμετοχή ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε 50%**.

Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους (εισφορά σε χρήμα, μετρητά μετόχων, λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων) ή / και δάνειο.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Στην περίπτωση που χρησιμοποιηθεί δάνειο θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου, κοινοπρακτικού ή ομολογιακού δανείου εκδιδομένου σε

²⁸ Αν ο στόχος του μέτρου είναι σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001

δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Επιτρέπεται η χρήση του αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου.

Δημόσια συμμετοχή

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον δικαιούχο και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους.

Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη για την παρούσα Δράση.

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά όπως αυτά ορίζονται κατά περίπτωση στην Ενότητα 11, υποβάλλεται από τους υποψηφίους δυνητικούς Δικαιούχους στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας υποχρεωτικά σε ηλεκτρονική μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση του ΤΑΙΠΕΔ Α.Ε. tender@hraf.gr, καθώς και σε έντυπη μορφή στη διεύθυνση του ΤΑΙΠΕΔ Α.Ε. στην Αθήνα, οδός Καραγιώργη Σερβίας, αρ. 6, ΤΚ 10562, Υπηρεσία Πρωτοκόλλου, 8^{ος} όροφος χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης που περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ κατά περίπτωση (εφεξής η «Αίτηση Χρηματοδότησης»). Αιτήσεις Χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν.

Σε περίπτωση διαφοροποιήσεων μεταξύ του εγγράφου που έχει υποβληθεί εγχάρτως και του ίδιου εγγράφου που έχει υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή θα υπερισχύει το πρωτότυπο ανάλογα με τη φύση του εγγράφου (δηλαδή, αν το πρωτότυπο είναι ηλεκτρονικό έγγραφο υπερισχύει η ηλεκτρονική μορφή, ενώ αν το πρωτότυπο είναι το έντυπο υπερισχύει η έντυπη μορφή).

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης ορίζεται η **23^η Δεκεμβρίου 2022**.

Οι Φορείς Υλοποίησης ανακοινώνουν την έναρξη υποβολής αιτήσεων στην κεντρική πύλη ενημέρωσης του Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς και στον ιστοχώρο των φορέων υλοποίησης, και σε κάθε πρόσφορο μέσο, προς ενημέρωση όλων των δυνητικών δικαιούχων.

Η διαδικασία αξιολόγησης θα πραγματοποιηθεί μέσω της **συγκριτικής μεθόδου** και διακριτά για τις επενδυτικές προτάσεις που αφορούν: α. το Τμήμα Ι, δηλαδή τη δημιουργία νέων βιομηχανικών πάρκων επόμενης γενιάς, την επέκταση, εκσυγχρονισμό ή αναβάθμιση των υφισταμένων και τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα τα οποία θα υποβληθούν από τους φορείς ανάπτυξης και διαχείρισης βιομηχανικών περιοχών και πάρκων, και β. το Τμήμα ΙΙ, δηλαδή την κατασκευή υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας για την εξυπηρέτηση και υποστήριξη των αναγκών των υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών και πάρκων καθώς και της ευρύτερης περιοχής, τα οποία θα υποβληθούν από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ).

Ως ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων ορίζεται η **21^η Απριλίου 2023 για το Τμήμα Ι** και η **18^η Μαΐου 2023 για το Τμήμα ΙΙ**.

Η αξιολόγηση των προτάσεων θα διενεργηθεί μετά την ημερομηνία λήξης της υποβολής των προτάσεων.

11. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι απαιτείται με την υποβολή της **Αίτησης Χρηματοδότησης, σύμφωνα με το έντυπο του Παραρτήματος Ι και ΙΙ του παρόντος Οδηγού κατά περίπτωση για το Τμήμα Ι και ΙΙ**, το οποίο θα πρέπει να υποβληθεί τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή κατά τα οριζόμενα στην Ενότητα 10, υπογεγραμμένο από τον εκπρόσωπο του Δικαιούχου, να υποβάλλουν ταυτοχρόνως φάκελο (εφεξής ο «**Φάκελος Χρηματοδότησης**»), ο οποίος περιλαμβάνει το σύνολο των στοιχείων αναφορικά με την επενδυτική πρόταση εκάστου φορέα που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών και τη λήψη χρηματοδότησης καθώς και τις απαιτούμενες δηλώσεις, βεβαιώσεις και δικαιολογητικά που πρέπει να καταθέσουν οι φορείς.

Ειδικώς για τα νέα επιχειρηματικά πάρκα για τα οποία δεν έχει εκδοθεί η ΚΥΑ έγκρισης του πάρκου, θα πρέπει να προσκομίζονται, πέραν των δικαιολογητικών της Ενότητας 11.1.1 και της Ενότητας 11.1.2 (κατά περίπτωση για τις υφιστάμενες ΕΑΝΕΠ/ΕΔΕΠ/ΦΟΕ/ΦΟΙ/ΦΔΔ ή υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ), και τα σχετικά δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αίτηση έκδοσης αυτής όπως αυτά ορίζονται στο 11.1.3.

11.1. ΤΜΗΜΑ Ι – Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης

Αναφορικά με το Τμήμα Ι, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλουν οι φορείς / δυνητικά εντασσόμενοι δικαιούχοι με το Φάκελο Χρηματοδότησης περιλαμβάνουν τα εξής:

- Το επενδυτικό σχέδιο και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της επιλεξιμότητας της επένδυσης, όπως αυτά ορίζονται στην Ενότητα 11.1.1.
- Τις απαιτούμενες δηλώσεις, βεβαιώσεις και δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στην Ενότητα 11.1.2 και 11.1.3, για:
  - Την τεκμηρίωση υφιστάμενης / υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ
  - Την αίτηση έκδοσης της ΚΥΑ καθορισμού του εκάστοτε ΟΥΜΕΔ

11.1.1. Επενδυτικό σχέδιο και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλεξιμότητας επένδυσης

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλουν οι φορείς / δυνητικά εντασσόμενοι δικαιούχοι και τα οποία αφορούν το επενδυτικό σχέδιο και συμμορφώνονται με όλες τις αναγκαίες υποδομές όπως προβλέπονται στην ΚΥΑ καθορισμού, περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα εξής:

- Ανάλυση του επενδυτικού κόστους και επισήμανση των επιμέρους επιλέξιμων δαπανών, βάσει των ειδικότερα αναφερόμενων στην Ενότητα 8.2, καθώς και του χρονοδιαγράμματος πραγματοποίησής τους, συνοδευόμενη από σχετική τεκμηρίωσή τους με κάθε πρόσφορο μέσο (π.χ. τεχνική μελέτη, προσφορές προμηθευτών, κλπ.). Στο πλαίσιο αυτής της ανάλυσης του επενδυτικού κόστους απαιτείται να παρέχονται τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών και τις πληροφορίες ανά κατηγορία σε μορφή πίνακα – καταλόγου δαπανών του έργου:

Κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης	Ενδεικτικές δαπάνες & πληροφορίες ανά κατηγορία
Εκπόνηση σχεδίων υποδομών και μελετών	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκπόνηση μελετών και υπηρεσίες μηχανικών, εφόσον αποτελούν άυλα στοιχεία ενεργητικού²⁹ (είδος και αριθμός μελετών)
Κατασκευή ή αναβάθμιση έργων υποδομών και εγκαταστάσεων και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κτιριακά έργα (επιφάνεια κτιρίων, κόστος / τ.μ.) ▪ Δίκτυο οδοποιίας (μήκος δικτύου, κόστος / χλμ.) ▪ Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου (περιγραφή εργασιών, μέγεθος έκτασης κλπ.)
Ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός για κοινές υπηρεσίες των Επιχειρηματικών Πάρκων	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δίκτυα ηλεκτροδότησης και ηλεκτροφωτισμού (περιγραφή φυσικού αντικειμένου εργασιών)
Εξοπλισμός ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών και χρήση σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών επικοινωνιών και πληροφορικής	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δίκτυα επικοινωνιών και πληροφορικής
Δαπάνες έργων υδροληψίας εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δίκτυο ύδρευσης (μήκος δικτύου, κόστος / χλμ.)
Δαπάνες έργων επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων (μήκος δικτύου, κόστος / χλμ.) ▪ Δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων και μονάδα επεξεργασίας αποβλήτων (μήκος δικτύου, κόστος / χλμ. και δυναμικότητα μονάδας)

²⁹ Εφόσον αποτελούν άυλα στοιχεία ενεργητικού σε περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 56 του ΓΑΚ.

Δαπάνη κτήσης γης για ποσοστό μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους των τεχνικών έργων	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δαπάνες αγοράς γης (έκταση, τιμή ανά στρέμμα)
--	---

- Σημειώνεται ότι για τους ΟΥΜΕΔ που έχουν καθοριστεί με το Ν. 2545/1997 ή τον Ν. 3982/2011, η ανάλυση του κόστους της επένδυσης θα γίνει με βάση τις εκπονηθείσες προμελέτες των έργων υποδομής και στις παραπάνω κατηγορίες δαπανών. Ωστόσο, εφόσον ο Δικαιούχος θεωρεί ότι το κόστος των έργων έχει διαφοροποιηθεί, μπορεί να υποβληθεί νέα ανάλυση του κόστους της επένδυσης. Σε διαφορετική περίπτωση, εφόσον ο Δικαιούχος δεν θεωρεί ότι το κόστος των έργων έχει διαφοροποιηθεί, δεν απαιτείται η υποβολή σχετικής ανάλυσης.
- Ονομασία και μέγεθος της επιχείρησης.
- Περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης.
- Τόπος Εκτέλεσης Έργου.
- Το αιτούμενο ποσό της επιχορήγησης ανά κατηγορία ενίσχυσης / άρθρο του ΓΑΚ ή / και καθεστώς de minimis (βάσει των οριζόμενων στην Ενότητα 8.1) και συνολικά για το επενδυτικό σχέδιο, το οποίο συμπληρώνεται βάσει του εντύπου του Παραρτήματος ΙΙΙ.
- Αντιστοίχιση κατ' ελάχιστον 24% του επιλέξιμου προϋπολογισμού στα πεδία παρέμβασης βάσει του εντύπου του Παραρτήματος ΙV, όπως αυτά προσδιορίζονται στην Ενότητα 8.3 και ειδικότερα περιγράφονται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2021/241, συνοδευόμενη από στοιχεία τεκμηρίωσης (π.χ. τεχνική ανάλυση) της σχετικής αντιστοίχισης των δαπανών με το εκάστοτε πεδίο.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) αναφορικά με τη συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και συγκεκριμένα με την Αρχή της «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης», βάσει των ειδικότερα αναφερόμενων στην Ενότητα 7 του παρόντος.
- Έκθεση ελέγχου συμβούλου / μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα η συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», βάσει των ειδικότερα αναφερόμενων στην Ενότητα 7 του παρόντος.
- Μελέτη ελέγχου βιωσιμότητας (κατά περίπτωση³⁰) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία εκπονείται από συμβούλους / μηχανικούς σύμφωνα με την κλιματική διάσταση και την περιβαλλοντική διάσταση, όπως ορίζονται στην υπ' αρ. 2021/C 280/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής.

³⁰ Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2021/C 280/01 (Παρ. 1.3), δεν απαιτείται έλεγχος βιωσιμότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις: i) Επενδυτικά έργα των οποίων το συνολικό επενδυτικό κόστος δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα εκατομμυρίων (€ 10.000.000) (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), ii) Όσον αφορά την επιχειρηματική χρηματοδότηση γενικού σκοπού / τις άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, η συνολική χρηματοδότηση που παρέχει ο εταίρος υλοποίησης στον τελικό αποδέκτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα εκατομμυρίων (€ 10.000.000).

- Το Χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης το οποίο δύναται να αποτελέσει συνδυασμό τριών βασικών παραγόντων: α. του ύψους της δημόσιας χρηματοδότησης (επιχορήγησης), β. της ίδιας συμμετοχής, με επιμέρους ανάλυση της προέλευσής της, ήτοι της εισφοράς σε χρήμα και των μετρητών των μετόχων και γ. του τραπεζικού δανεισμού.
- Αναλυτικό και τεκμηριωμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του προτεινόμενου ΕΣ, βάσει των εκτιμήσεων του Δικαιούχου, και καθορισμός των ημερομηνιών – οροσήμων (συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης του έργου), λαμβάνοντας υπόψιν και αυτά που ορίζει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο χρονοδιάγραμμα θα πρέπει να αναγράφεται η χρονική εξέλιξη των παρακάτω δραστηριοτήτων:
  - Σύσταση ΕΑΝΕΠ – εφόσον δεν είναι ήδη συστημένη
  - Εκπόνηση κάθε μελέτης
  - Έκδοση απαραίτητων αδειών και εγκρίσεων
  - Εκτέλεση κάθε επιμέρους σύμβασης έργου
  - Ολοκλήρωση των επιμέρους φάσεων που συνδέονται με την καταβολή της αντίστοιχης δόσης
 Το χρονοδιάγραμμα θα παρουσιάζεται σε μορφή γραμμικού διαγράμματος (GANTT).
- Σε περίπτωση που ο δικαιούχος είναι μεγάλη επιχείρηση, Έκθεση, από την οποία θα αποδεικνύεται η βιωσιμότητα της επένδυσης με και χωρίς την παρεχόμενη ενίσχυση και ότι η ενίσχυση έχει ένα ή περισσότερα από τα εξής αποτελέσματα:
  - ουσιαστικής αύξηση του αντικειμένου του έργου / της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης ή
  - ουσιαστικής αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο / τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης ή
  - ουσιαστικής αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου / δραστηριότητας.
- Στο μέτρο που χορηγούνται επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές (κατ' εφαρμογή του άρθρου 56 ΓΑΚ) με σχετικές επιλέξιμες δαπάνες απαιτείται χρηματοοικονομική ανάλυση της επένδυσης έως το πέρας του χρόνου απόσβεσης της επένδυσης, όπου θα εκτιμηθούν τα έσοδα και τα έξοδα του Δικαιούχου από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και θα υπολογιστεί η παρούσα αξία των καθαρών εσόδων και των δαπανών της επένδυσης, καθώς και ανάλυση χρηματοδοτικού κενού (εφόσον απαιτείται βάσει των προβλέψεων στην Ενότητα 8.1) προς απόδειξη της αναγκαιότητας και του χαρακτήρα κινήτρου. Ειδικώς, θα πρέπει να αναφέρονται ρητώς τα κέρδη εκμετάλλευσης της επένδυσης ώστε να υπολογιστεί άμεσα το ύψος της ενίσχυσης βάσει της παρ. 6 του άρθρου 56 του ΓΑΚ. Συγκεκριμένα, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων. Ως κέρδος εκμετάλλευσης ορίζεται, βάσει της παρ. 39 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, η διαφορά μεταξύ των προεξοφλημένων εσόδων και των προεξοφλημένων δαπανών λειτουργίας κατά τη διάρκεια οικονομικής ζωής της επένδυσης, όταν η διαφορά αυτή είναι θετική. Στις δαπάνες λειτουργίας περιλαμβάνονται οι δαπάνες προσωπικού, υλικών,

υπηρεσιών που ανατίθενται σε τρίτους, επικοινωνίας, ενέργειας, συντήρησης, μισθωμάτων, διοίκησης, αλλά δεν περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του Κανονισμού ΕΕ 651/2014, αποσβέσεις και έξοδα χρηματοδότησης, εάν αυτά έχουν καλυφθεί από επενδυτική ενίσχυση. Η προεξόφληση των εσόδων και δαπανών λειτουργίας με τη χρήση κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου επιτρέπει την επίτευξη εύλογου κέρδους. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.

- Στο μέτρο που χορηγούνται επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης (κατ' εφαρμογή του άρθρου 38 ΓΑΚ), για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (κατ' εφαρμογή του άρθρου 41 ΓΑΚ), για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων (κατ' εφαρμογή του άρθρου 45 ΓΑΚ) και για τις σχετικές με αυτά επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να προσκομισθεί πλήρως τεκμηριωμένη ανάλυση, από την οποία να προκύπτει:
  - η μέθοδος προσδιορισμού των επιλέξιμων δαπανών βάσει των προϋποθέσεων των εφαρμοστέων επιμέρους άρθρων του ΓΑΚ και τεκμηρίωση ως προς την ακολουθούμενη μέθοδο εξαγωγής των επιλέξιμων δαπανών (π.χ. στην περίπτωση του άρθρου 38 του ΓΑΚ τεκμηρίωση ως προς την εφαρμογή της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 38 του ΓΑΚ, αντί της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 38 του ΓΑΚ),
  - ειδικώς για τις κατηγορίες επενδυτικών ενισχύσεων για μέτρα ενεργειακής απόδοσης (άρθ. 38), για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (άρθ. 41), τεκμηρίωση για την άμεση σύνδεση των ζητούμενων προς ενίσχυση δαπανών με τον εκάστοτε επιδιωκόμενο στόχο κατ' εφαρμογή των προβλεπόμενων στα εκάστοτε άρθρα,
  - το ύψος των επιλέξιμων αυτών δαπανών,
  - τη ζητούμενη ένταση ενίσχυσης σε σχέση προς το ύψος των επιλέξιμων δαπανών.

Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.

- Ταμειακό πρόγραμμα χρηματοδότησης της προβλεπόμενης επένδυσης κατά έτος, στο οποίο θα αναφέρονται ξεχωριστά οι πηγές χρηματοδότησης συμπεριλαμβανομένου του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης που αιτείται ο δικαιούχος για το έργο (όπως αυτό συμπληρώνεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης), αιτιολόγηση των καταβολών της ίδιας συμμετοχής του Δικαιούχου καθώς και κάθε άλλης πηγής χρηματοδότησης πέραν της επιχορήγησης.

11.1.2. Δικαιολογητικά υφιστάμενης ή υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλουν οι φορείς / δυνητικά εντασσόμενοι δικαιούχοι που αφορούν την τεκμηρίωση της ύπαρξης υφιστάμενης ή υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ κατά την έννοια της παρ. 10 του άρθρου 47 του ν.4982/2022, περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα.

Δικαιολογητικά υφιστάμενης ΕΑΔΕΠ

Στην περίπτωση που ο φορέας αποτελεί υφιστάμενη ΕΑΔΕΠ απαιτείται η υποβολή και επισύναψη των παρακάτω στοιχείων και τεκμηρίων:

- Αντίγραφο Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικαιούχου, με το οποίο εγκρίνεται η υποβολή πρότασης για χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και ορίζεται Υπεύθυνος Έργου, σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής.
- Καταστατικό του Δικαιούχου, τυχόν τροποποιήσεις του καταστατικού όπως προκύπτουν από το ΓΕΜΗ ή ΦΕΚ στα οποία έχουν δημοσιευθεί.
- Έγγραφα που τεκμηριώνουν την ωριμότητα του Δικαιούχου για την υλοποίηση των έργων, όπως π.χ.: υποβολή ή έγκριση πολεοδομικής μελέτης και πράξης εφαρμογής, σύνταξη λοιπών μελετών.
- Εκτύπωση του Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων (ΚΜΠΔ) ή το αρχείο Γνωστοποιήσεων της παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν. 4557/18, κατά περίπτωση.
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των Πραγματικών Δικαιούχων (ΠΔ) του αποδέκτη των κονδυλίων ή του αναδόχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο, ΑΦΜ και ημερομηνία γέννησης), όπως αυτός (ΠΔ) ορίζεται στην παρ. 17 του άρθρου 3 του Ν. 4557/18, όπως ισχύει. Η παρούσα δήλωση συμπληρώνεται βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος XIII «Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικού Δικαιούχου».
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 στην οποία δηλώνεται ότι ο Δικαιούχος ως υποκείμενο δεδομένων κατά τα οριζόμενα του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, αποδέχεται τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων για τους σκοπούς της παρούσας Δράσης, στο μέτρο και στο χρονικό πλαίσιο κατά το οποίο η επεξεργασία αυτή είναι αναγκαία για την ικανοποίηση των σκοπών της Δράσης και ειδικότερα έως του πέρατος της παρακολούθησης της χορηγούμενης ενίσχυσης, δηλαδή για δέκα (10) έτη.
- Αποδείξεις ικανότητας καταβολής Ιδίας Συμμετοχής του Δικαιούχου:
  - Απόφαση του Δ.Σ. για την καταβολή του ποσού της ιδίας του συμμετοχής στην προβλεπόμενη επένδυση.
  - Δημοσιευμένους ισολογισμούς των τριών (3) τελευταίων χρόνων, εφόσον αυτή λειτουργεί με την ίδια μορφή επί τριετία.
  - Τραπεζικά έγγραφα ή λοιπά έγγραφα για το ύψος των διαθεσίμων.
  - Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 με την οποία δηλώνεται η κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.
  - Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 με την οποία η εταιρεία δηλώνει το ύψος της ιδίας του συμμετοχής στο επενδυτικό σχέδιο.
- Σε περίπτωση μη διαχωρισμένου μετοχικού κεφαλαίου του Φορέα, δηλαδή σε περιπτώσεις που ο φορέας διαχειρίζεται περισσότερα του ενός ΕΠ / ΒΙΠΕ:
  - Απόφαση του Δ.Σ. του φορέα για την καταβολή του ποσού της ιδίας του συμμετοχής στην προβλεπόμενη επένδυση.

- ο Δημοσιευμένους ισολογισμούς των τριών (3) τελευταίων χρόνων του Δικαιούχου, εφόσον αυτή λειτουργεί με την ίδια μορφή επί τριετία.
- ο Τραπεζικά έγγραφα ή λοιπά έγγραφα για το ύψος των διαθεσίμων.
- ο Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 με την οποία θα δηλώνεται η κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του Δικαιούχου.
- ο Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 με την οποία ο Δικαιούχος θα δηλώνει το ύψος της ίδιας συμμετοχής της στο επενδυτικό σχέδιο.

Εάν από την οικονομική κατάσταση της εταιρείας δεν προκύπτει ότι διατίθενται οι απαραίτητοι πόροι για την καταβολή της ίδιας συμμετοχής, υποβάλλονται για κάθε έναν από τους μετόχους της εταιρείας τα δικαιολογητικά της περίπτωσης των υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ.

- Σε περίπτωση λήψης Τραπεζικού Δανεισμού, βεβαίωση αναγνωρισμένου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί επίσημα στην Ελλάδα ή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. συνοδευόμενη από επίσημη μετάφραση στα Ελληνικά, για την πρόθεση και το ύψος χρηματοδότησης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Γενικά Δικαιολογητικά ΓΑΚ υφιστάμενης ΕΑΔΕΠ

- Δικαιολογητικά από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι τόσο ο Δικαιούχος, όσο και ο Όμιλος στον οποίον τυχόν εντάσσεται, δεν αποτελεί προβληματική Επιχείρηση (ισολογισμούς των τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ' αυτών υπάρχουν, από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν εγγεγραμμένο κεφάλαιο το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων ισολογισμού και σαν απώλειες οι ζημίες βάσει της εκάστοτε Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης), Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστική Φερεγγυότητας Νομικού Προσώπου έκδοσης τελευταίου εξαμήνου και Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 του Ν. 1599/1986) ότι η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί, με βάση και το με αριθ. πρωτοκόλλου 101270/ΥΚΕ3633/30-9-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ όπως τροποποιήθηκε με το με αριθ. πρωτοκόλλου 64295/ΕΥΚΕ5796/9-6-2017 έγγραφο.
- Δικαιολογητικά, από τα οποία τεκμηριώνεται ότι δεν υφίσταται ανάκτηση σε βάρος του δικαιούχου: Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση περί μη οφειλών και Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 του Ν. 1599/1986) του νόμιμου εκπροσώπου του νομικού προσώπου ότι «δεν εκκρεμεί διαδικασία εκτέλεσης προηγούμενης απόφασης ανάκτησης», με βάση και το με αριθ. πρωτοκόλλου 101270/ΥΚΕ3633/30-9-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με την ικανοποίηση των όρων σώρευσης. Επιπλέον, ο έλεγχος της σώρευσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού πραγματοποιείται μέσω συστήματος παρακολούθησης της σώρευσης κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνει τη διασταύρωση όλων των διαθέσιμων στοιχείων από τα λογιστικά αρχεία των δικαιούχων με τα αρχεία των συναφών πληροφοριακών συστημάτων καταχώρισης κρατικών ενισχύσεων καθώς και από κάθε άλλη διαθέσιμη πηγή πληροφοριών της εθνικής και ενωσιακής δημόσιας διοίκησης.

- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με την πλήρωση του χαρακτήρα κινήτρου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014. Σε αυτήν την Υ.Δ. ρητώς συμπεριλαμβάνεται, σε περίπτωση μεγάλων επιχειρήσεων, και δήλωση ότι η ενίσχυση έχει ένα ή περισσότερα από τα εξής αποτελέσματα:
  - ουσιώδης αύξηση του αντικειμένου του έργου / της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
  - ουσιώδης αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο / τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
  - ουσιώδης αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου / δραστηριότητας.
- Υπεύθυνη Δήλωση ως προς την αποδοχή όλων των όρων της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού και δήλωση ότι όλα τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί εκ μέρους του δικαιούχου είναι ακριβή, αληθή και δεσμευτικά για τον δικαιούχο.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με τη δέσμευση τήρησης των υποχρεώσεων του όρου 16.1. της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού κατά το προβλεπόμενο στο σχετικό άρθρο χρονικό διάστημα.
- Υπεύθυνη δήλωση μεγέθους της επιχείρησης βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος ΧΙ.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν.1599/1986) ότι ο δικαιούχος ικανοποιεί όλους τους Γενικούς όρους του ΓΑΚ και τους Ειδικούς Όρους του κατά περίπτωση εφαρμοζόμενου άρθρου ΓΑΚ, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στον παρόντα Οδηγό.

Πρόσθετα Δικαιολογητικά ΓΑΚ υφιστάμενης ΕΑΔΕΠ αναλόγως των ικανοποιούμενων Πεδίων Παρέμβασης

Σε περίπτωση που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ο στόχος - πεδίο παρέμβασης 029 – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας: ηλικική του Κανονισμού 2021/241, κατ' εφαρμογή του άρθρου 41 ΓΑΚ [επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές], τότε απαιτείται να προσκομισθούν επιπλέον των παραπάνω τα εξής:

- Υ.Δ. Ν. 1599/1986 ότι η εγκατάσταση, για την οποία χορηγείται η ενίσχυση είναι νέα και δεν έχει τεθεί σε λειτουργία (συμπεριλαμβανομένης της θέσης σε δοκιμαστική λειτουργία) και ούτε πρόκειται να τεθεί σε λειτουργία (συμπεριλαμβανομένης της θέσης σε δοκιμαστική λειτουργία) προ της χορήγησης, αλλά ούτε και προ της καταβολής της χρηματοδότησης.

Σε περίπτωση που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ο στόχος - πεδίο παρέμβασης 046 – Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους του Κανονισμού 2021/241, κατ' εφαρμογή του άρθρου 45 ΓΑΚ [επενδυτικές ενισχύσεις για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων], τότε απαιτείται να προσκομισθούν επιπλέον των παραπάνω τα εξής:

- Έκθεση, από την οποία να προκύπτει ότι ικανοποιούνται οι όροι του άρθρου 45 παρ. 3 ΓΑΚ περί μη διαπίστωσης της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για την περιβαλλοντική ζημία, κατά το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο ή/και περί μη δυνατότητας εξαναγκασμού αυτού σε επιβάρυνση του σχετικού κόστους, καθώς και Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 του υποψηφίου Δικαιούχου με το εν λόγω περιεχόμενο.

- Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 του υποψήφιου Δικαιούχου ότι είναι το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την αποκατάσταση ή την απορρύπανση.
- Έκθεση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα για την αποτίμηση της αύξησης της αξίας του γηπέδου λόγω της αποκατάστασης.

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Κανονισμού De Minimis υφιστάμενης ΕΑΔΕΠ αναλόγως των ικανοποιούμενων Πεδίων Παρέμβασης

Σε περίπτωση που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ο στόχος - πεδίο παρέμβασης 077 - Υποδομές Εναλλακτικών Καυσίμων του Κανονισμού 2021/241, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού ΕΕ 1407/2013 (De Minimis), τότε απαιτείται να προσκομισθεί επιπλέον των παραπάνω το εξής:

- Υπόδειγμα Δήλωσης De Minimis Παραρτήματος XII του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.
- Πρόσφατη Εκτύπωση Προσωποποιημένης Πληροφόρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr με τα στοιχεία μητρώου, τις εγκαταστάσεις Εσωτερικού που διαθέτει και την κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης και
- Εκτύπωση προσωποποιημένης πληροφόρησης υποκαταστημάτων/ων, εφόσον ο κύριος ΚΑΔ αφορά σε αυτά.
- Στα ανωτέρω η ημερομηνία εκτύπωσης πρέπει να είναι εμφανής και μεταγενέστερη από την ημερομηνία του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης και της σχετικής Πρόσκλησης αυτής.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με την ικανοποίηση των όρων σώρευσης. Επιπλέον, ο έλεγχος της σώρευσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού πραγματοποιείται μέσω συστήματος παρακολούθησης της σώρευσης κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνει τη διασταύρωση όλων των διαθέσιμων στοιχείων από τα λογιστικά αρχεία των δικαιούχων με τα αρχεία των συναφών πληροφοριακών συστημάτων καταχώρισης κρατικών ενισχύσεων καθώς και από κάθε άλλη διαθέσιμη πηγή πληροφοριών της εθνικής και ενωσιακής δημόσιας διοίκησης.
- Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 ως προς την αποδοχή όλων των όρων της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού και δήλωση ότι όλα τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί εκ μέρους του δικαιούχου είναι ακριβή, αληθή και δεσμευτικά για τον δικαιούχο.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με τη δέσμευση τήρησης των υποχρεώσεων του όρου 16.1. της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού κατά το προβλεπόμενο στο σχετικό άρθρο χρονικό διάστημα.

Τέλος, προσκομίζεται για τις ενισχύσεις που ζητούνται από υφιστάμενες ΕΑΝΕΠ/ΕΔΕΠ/ΦΟΕ/ΦΟΙ/ΦΔΔ, στο πλαίσιο του Τμήματος Ι και τόσο κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ, όσο κατ' εφαρμογή του Κανονισμού De Minimis, Υ.Δ. Ν. 1599/1986 ή/και Πιστοποιητικό ΣΕΠΕ (εφόσον η έκδοση αυτού είναι δυνατή), για την απόδειξη της συνδρομής στο πρόσωπο του Δικαιούχου του Τμήματος Ι των όρων του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017.

Δικαιολογητικά υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ

Στην περίπτωση που ο φορέας αποτελεί υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ απαιτείται να έχει ολοκληρώσει τη σύστασή του εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης έγκρισης του άρθρου 10 του ν.4982/2022 όσον αφορά την ανάπτυξη του Επιχειρηματικού Πάρκου καθώς και η υποβολή και επισύναψη των παρακάτω στοιχείων και τεκμηρίων προκειμένου να αποδειχθεί η πλήρωση των οικονομικών προϋποθέσεων της εταιρείας:

- Αντίγραφο Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου ή Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου όλων των επιχειρήσεων ή των φυσικών προσώπων που μετέχουν στον Δικαιούχο, που θα αποφασίζεται ή θα δηλώνεται ότι:
  - Συμφωνεί στην υποβολή της πρότασης χρηματοδότησης.
  - Συμφωνεί για τον ορισμό νόμιμου εκπροσώπου του Δικαιούχου και Υπεύθυνου Έργου.
- Εκτύπωση του Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων (ΚΜΠΔ) ή το αρχείο Γνωστοποιήσεων της παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν. 4557/18, κατά περίπτωση.
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των Πραγματικών Δικαιούχων (ΠΔ) του αποδέκτη των κονδυλίων ή του αναδόχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο, ΑΦΜ και ημερομηνία γέννησης), όπως αυτός (ΠΔ) ορίζεται στην παρ. 17 του άρθρου 3 του Ν. 4557/18, όπως ισχύει. Η παρούσα δήλωση συμπληρώνεται βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος XIII «Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικού Δικαιούχου»³¹.
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 στην οποία δηλώνεται ότι ο Δικαιούχος ως υποκείμενο δεδομένων κατά τα οριζόμενα του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, αποδέχεται τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων για τους σκοπούς της παρούσας Δράσης, στο μέτρο και στο χρονικό πλαίσιο κατά το οποίο η επεξεργασία αυτή είναι αναγκαία για την ικανοποίηση των σκοπών της Δράσης και ειδικότερα έως του πέρατος της παρακολούθησης της χορηγούμενης ενίσχυσης, δηλαδή για δέκα (10) έτη.
- Αποδείξεις ικανότητας καταβολής Ιδίας Συμμετοχής του Δικαιούχου:
  - Σύντομη παρουσίαση των φυσικών και νομικών προσώπων που αποτελούν τους μετόχους του Δικαιούχου.
  - Αποφάσεις των Δ.Σ. των Νομικών Προσώπων, μετόχων του Δικαιούχου για την καταβολή του ποσού ιδίας συμμετοχής σε μετρητά που αντιστοιχεί σε κάθε μέτοχο ξεχωριστά από το αναφερόμενο στην αίτηση συνολικό ύψος ιδίας συμμετοχής στην προβλεπόμενη επένδυση, καθώς και τη πηγή εξεύρεσης των χρημάτων. Ο δανεισμός δεν εκλαμβάνεται ως ιδία συμμετοχή.
  - Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 από τους μετόχους φυσικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, του Δικαιούχου, με την οποία ο κάθε μέτοχος ξεχωριστά θα δηλώνει ότι θα καταβάλει το ποσό της ιδίας του συμμετοχής, που αναφέρεται σε αυτόν, σε μετρητά, καθώς και την πηγή εξεύρεσης των χρημάτων. Ο δανεισμός δεν εκλαμβάνεται ως ιδία συμμετοχή.

³¹ Η απαίτηση υποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση υπό σύστασης ΕΑΝΕΠ αφορά τυχόν συνδεδεμένες εταιρείες.

- Δημοσιευμένους ισολογισμούς των τριών (3) τελευταίων χρόνων, εφόσον λειτουργούν επί τριετία, για τα νομικά πρόσωπα μετόχους του Δικαιούχου, που εκ του νόμου υποχρεούνται να δημοσιεύσουν ισολογισμό, ή οικονομικές καταστάσεις αντίστοιχα, για τους μη υπόχρεους να δημοσιεύσουν ισολογισμό.
- Τραπεζικά έγγραφα ή λοιπά έγγραφα για το ύψος των διαθεσίμων του κάθε μετόχου φυσικού ή νομικού προσώπου που θα συμμετέχει στην υπό σύσταση εταιρεία Δικαιούχο.
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 με την οποία θα δηλώνεται η κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του κάθε μετόχου (φυσικά και νομικά πρόσωπα) που θα συμμετέχει στον Δικαιούχο.
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 με την οποία η υπό σύσταση εταιρεία Δικαιούχος θα δηλώνει το ύψος της ίδιας συμμετοχής της στο επενδυτικό σχέδιο.
- Έγγραφα που τεκμηριώνουν την ωριμότητα του Δικαιούχου για την υλοποίηση των έργων, όπως υποβολή ή έγκριση πολεοδομικής μελέτης και πράξης εφαρμογής, σύνταξη λοιπών μελετών.
- Σε περίπτωση λήψης Τραπεζικού Δανεισμού, βεβαίωση αναγνωρισμένου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί επίσημα στην Ελλάδα ή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. συνοδευόμενη από επίσημη μετάφραση στα Ελληνικά, για την πρόθεση και το ύψος χρηματοδότησης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Γενικά Δικαιολογητικά ΓΑΚ υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ

- Δικαιολογητικά από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι ο Όμιλος, στον οποίον τυχόν εντάσσεται η υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ δεν αποτελεί προβληματική Επιχείρηση (ισολογισμούς των τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ' αυτών υπάρχουν, από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν εγγεγραμμένο κεφάλαιο το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων ισολογισμού και σαν απώλειες οι ζημίες βάσει της εκάστοτε Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης), Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστική Φερεγγυότητα Νομικού Προσώπου έκδοσης τελευταίου εξαμήνου και Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 του Ν. 1599/1986) ότι η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί, με βάση και το με αριθ. πρωτοκόλλου 101270/ΥΚΕ3633/30-9-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ όπως τροποποιήθηκε με το με αριθ. πρωτοκόλλου 64295/ΕΥΚΕ5796/9-6-2017 έγγραφο.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με την ικανοποίηση των όρων σώρευσης. Επιπλέον, ο έλεγχος της σώρευσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού πραγματοποιείται μέσω συστήματος παρακολούθησης της σώρευσης κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνει τη διασταύρωση όλων των διαθέσιμων στοιχείων από τα λογιστικά αρχεία των δικαιούχων με τα αρχεία των συναφών πληροφοριακών συστημάτων καταχώρισης κρατικών ενισχύσεων καθώς και από κάθε άλλη διαθέσιμη πηγή πληροφοριών της εθνικής και ενωσιακής δημόσιας διοίκησης.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με την πλήρωση του χαρακτήρα κινήτρου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014. Σε αυτήν την Υ.Δ. ρητώς συμπεριλαμβάνεται, σε περίπτωση μεγάλων επιχειρήσεων, και δήλωση ότι η ενίσχυση έχει ένα ή περισσότερα από τα εξής αποτελέσματα:

- ο ουσιώδης αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
  - ο ουσιώδης αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
  - ο ουσιώδης αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου/δραστηριότητας.
- Υπεύθυνη Δήλωση ως προς την αποδοχή όλων των όρων της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού και δήλωση ότι όλα τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί εκ μέρους του δικαιούχου είναι ακριβή, αληθή και δεσμευτικά για τον δικαιούχο.
  - Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με τη δέσμευση τήρησης του όρου 16.1. της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού κατά το προβλεπόμενο στο σχετικό άρθρο χρονικό διάστημα.
  - Υπεύθυνη δήλωση μεγέθους της επιχείρησης βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος XI.
  - Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν.1599/1986) ότι ο δικαιούχος ικανοποιεί όλους τους Γενικούς όρους του ΓΑΚ και τους Ειδικούς Όρους του κατά περίπτωση εφαρμοζόμενου άρθρου ΓΑΚ, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στον παρόντα Οδηγό.

Πρόσθετα Δικαιολογητικά ΓΑΚ υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ αναλόγως των ικανοποιούμενων Πεδίων Παρέμβασης

Σε περίπτωση που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ο στόχος - πεδίο παρέμβασης 029 – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας: ηλιακή του Κανονισμού 2021/241, κατ' εφαρμογή του άρθρου 41 ΓΑΚ [επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές], τότε απαιτείται να προσκομισθούν επιπλέον των παραπάνω τα εξής:

- Υ.Δ. Ν. 1599/1986 ότι η εγκατάσταση, για την οποία χορηγείται η ενίσχυση είναι νέα και δεν έχει τεθεί σε λειτουργία (συμπεριλαμβανομένης της θέσης σε δοκιμαστική λειτουργία) και ούτε πρόκειται να τεθεί σε λειτουργία (συμπεριλαμβανομένης της θέσης σε δοκιμαστική λειτουργία) προ της χορήγησης, αλλά ούτε και προ της καταβολής της χρηματοδότησης.

Σε περίπτωση που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ο στόχος - πεδίο παρέμβασης 046 – Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους του Κανονισμού 2021/241, κατ' εφαρμογή του άρθρου 45 ΓΑΚ [επενδυτικές ενισχύσεις για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων], τότε απαιτείται να προσκομισθούν επιπλέον των παραπάνω τα εξής:

- Έκθεση, από την οποία να προκύπτει ότι ικανοποιούνται οι όροι του άρθρου 45 παρ. 3 ΓΑΚ περί μη διαπίστωσης της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για την περιβαλλοντική ζημία, κατά το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο ή/και περί μη δυνατότητας εξαναγκασμού αυτού σε επιβάρυνση του σχετικού κόστους, καθώς και Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 του υποψηφίου δικαιούχου με το εν λόγω περιεχόμενο.
- Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 του υποψήφιου δικαιούχου ότι είναι το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την αποκατάσταση ή την απορρύπανση.

- Έκθεση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα για την αποτίμηση της αύξησης της αξίας του γηπέδου λόγω της αποκατάστασης.

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Κανονισμού De Minimis υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ

Σε περίπτωση που περιλαμβάνεται στο επενδυτικό σχέδιο ο στόχος - πεδίο παρέμβασης 077 - Υποδομές Εναλλακτικών Καυσίμων του Κανονισμού 2021/241, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού ΕΕ 1407/2013 (De Minimis), τότε απαιτείται να προσκομισθεί επιπλέον των παραπάνω το εξής:

- Υπόδειγμα Δήλωσης De Minimis Παραρτήματος XII του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.
- Εκτύπωση Προσωποποιημένης Πληροφόρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr με τα στοιχεία μητρώου, τις εγκαταστάσεις Εσωτερικού που διαθέτει και την κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης και
- Εκτύπωση προσωποποιημένης πληροφόρησης υποκαταστημάτων/ων, εφόσον ο Κύριος ΚΑΔ αφορά σε αυτά.
- Στα ανωτέρω η ημερομηνία εκτύπωσης πρέπει να είναι εμφανής και μεταγενέστερη από την ημερομηνία του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης και της σχετικής Πρόσκλησης αυτής.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με την ικανοποίηση των όρων σώρευσης. Επιπλέον, ο έλεγχος της σώρευσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού πραγματοποιείται μέσω συστήματος παρακολούθησης της σώρευσης κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνει τη διασταύρωση όλων των διαθέσιμων στοιχείων από τα λογιστικά αρχεία των δικαιούχων με τα αρχεία των συναφών πληροφοριακών συστημάτων καταχώρισης κρατικών ενισχύσεων καθώς και από κάθε άλλη διαθέσιμη πηγή πληροφοριών της εθνικής και ενωσιακής δημόσιας διοίκησης.
- Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/1986 ως προς την αποδοχή όλων των όρων της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού και δήλωση ότι όλα τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί εκ μέρους του δικαιούχου είναι ακριβή, αληθή και δεσμευτικά για τον δικαιούχο.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με τη δέσμευση τήρησης των υποχρεώσεων του όρου 16.1. της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού κατά το προβλεπόμενο στο σχετικό άρθρο χρονικό διάστημα.

11.1.3. Δικαιολογητικά για την αίτηση έκδοσης ΚΥΑ έγκρισης ανάπτυξης ΕΠ

- **Στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί ΚΥΑ έγκρισης ανάπτυξης του ΕΠ του άρθρου 10 του ν.4982/2022, ο φορέας υποβάλει αντίγραφο του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόκτησή της, όπως αυτό έχει υποβληθεί στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας. Η έκδοση της ΚΥΑ έγκρισης αποτελεί προαπαιτούμενο για τη χορήγηση της προκαταβολής / πρώτης δόσης στο Δικαιούχο στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης. Ειδικότερα, για την απόκτηση της ΚΥΑ έγκρισης ο Δικαιούχος απαιτείται να υποβάλει στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας τα παρακάτω δικαιολογητικά κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 και στο άρθρο 47 του ν.4982/2022:**
  - ο Τεχνοοικονομική μελέτη σκοπιμότητας – βιωσιμότητας του ΕΠ.

- Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του ΕΠ, η οποία πρέπει να εκπονείται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος και ανάλογα με τον τύπο του ΕΠ. Στη ΜΠΕ αυτή πρέπει να περιλαμβάνεται αυτοτελής ενότητα όπου θα τεκμηριώνεται η προτεινόμενη θέση και η συμβατότητα με τις χρήσεις γης της γύρω περιοχής του ΕΠ και η οποία θα περιλαμβάνει τα στοιχεία τα οποία αναφέρονται στο Παράρτημα Π του παραπάνω ΦΕΚ.
- Μελέτη τεχνικής οργάνωσης του ΕΠ.
- Τεχνικές προμελέτες των έργων υποδομής στις οποίες ενσωματώνονται προμελέτες των τυχόν απαιτούμενων έργων εξωτερικής υποδομής και το εκτιμώμενο κόστος των τελευταίων.
- Σχέδια, όπου αποτυπώνονται με σαφήνεια οι τυχόν υφιστάμενες εξωτερικές υποδομές και δίκτυα και τα τυχόν απαιτούμενα πρόσθετα έργα υποδομής και η σύνδεση με αυτά, τα οποία εκπονούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σε κλίμακα από 1:50.000 έως 1:5.000.
- Έγγραφα και στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι ο δικαιούχος έχει διασφαλίσει την απαιτούμενη έκταση.
- Προκαταρκτική πρόταση πολεοδομικής οργάνωσης του ΕΠ, όπου παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι οικοδομήσιμοι χώροι με διάταξη κατά κατηγορία ή είδος δραστηριότητας, οι κοινόχρηστοι χώροι, καθώς και οι χώροι παροχής κοινωφελών υπηρεσιών του Ε.Π.
- Λοιπά έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία αναφέρονται στις κανονιστικές πράξεις των παρ. 2, 9 και 10 του άρθρου 46 του ν.4982/2022 σε συνδυασμό με τις παρ. 18, 21 και 22 του άρθρου 47 του ως άνω νόμου.
- Όλες οι παραπάνω μελέτες, προμελέτες και σχέδια θα πρέπει να υπογράφονται από επιστήμονα που έχει τα προβλεπόμενα από το νόμο επαγγελματικά και επιστημονικά προσόντα.
- Παράβολα που συνοδεύουν την αίτηση και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται από τον δικαιούχο για την οργάνωση και ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου.

11.2. ΤΜΗΜΑ ΙΙ – Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης

Αναφορικά με το Τμήμα ΙΙ, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθεί να υποβάλει ο Δικαιούχος, όπως αυτός ορίζεται στην Ενότητα 5 του παρόντος, με το Φάκελο Χρηματοδότησής του περιλαμβάνουν τα εξής:

- Το επενδυτικό κόστος και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλεξιμότητας επένδυσης, όπως αυτά ορίζονται στην Ενότητα 11.2.1.
- Τις απαιτούμενες δηλώσεις, βεβαιώσεις και νομιμοποιητικά δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στην Ενότητα 11.2.2.

11.2.1. Επενδυτικό κόστος και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλεξιμότητας επένδυσης

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθεί να υποβάλει ο Δικαιούχος του Τμήματος ΙΙ, περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα εξής:

- Ανάλυση του επενδυτικού κόστους και των επιμέρους επιλέξιμων δαπανών, βάσει των ειδικότερα αναφερόμενων στην Ενότητα 8.2, καθώς και του χρονοδιαγράμματος πραγματοποίησης τους, συνοδευόμενη από σχετική τεκμηρίωσή τους με κάθε πρόσφορο μέσο (π.χ. τεχνική μελέτη, προσφορές προμηθευτών, κλπ.).
- Το αιτούμενο ποσό της επιχορήγησης, όπως αυτό συμπληρώνεται στο έντυπο της Αίτησης Χρηματοδότησης του Παραρτήματος II.
- Αντιστοίχιση κατ' ελάχιστον 24% του επιλέξιμου προϋπολογισμού στα πεδία παρέμβασης βάσει του εντύπου του Παραρτήματος IV, όπως αυτά προσδιορίζονται στην Ενότητα 8.3 και ειδικότερα περιγράφονται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2021/241, συνοδευόμενη από στοιχεία τεκμηρίωσης (π.χ. τεχνική ανάλυση) της σχετικής αντιστοίχισης των δαπανών με το εκάστοτε πεδίο.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) αναφορικά με τη συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και συγκεκριμένα με την Αρχή της «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης», βάσει των ειδικότερα αναφερόμενων στην Ενότητα 7 του παρόντος.
- Στην περίπτωση όπου έχει συμπεριληφθεί στο επενδυτικό κόστος δαπάνη κτήσης γης, προσκομίζεται:

Τοπογραφικό Διάγραμμα για την γη και

- Έκθεση για την σχεδιαζόμενη υποδομή που εμπίπτει στο αντικείμενο του Τμήματος II, από την οποία να προκύπτει η έκταση, στην οποία αυτή θα υλοποιηθεί και η αναγκαιότητα της συγκεκριμένης δαπάνης κτήσης γης

- Έκθεση ελέγχου συμβούλου / μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα η συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», βάσει των ειδικότερα αναφερόμενων στην Ενότητα 7 του παρόντος.
- Μελέτη ελέγχου βιωσιμότητας (κατά περίπτωση³²) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία εκπονείται από συμβούλους / μηχανικούς σύμφωνα με την κλιματική διάσταση και την περιβαλλοντική διάσταση, όπως ορίζονται στην υπ' αρ. 2021/C 280/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής.
- Αναλυτικό και τεκμηριωμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του προτεινόμενου ΕΣ, βάσει των εκτιμήσεων του Δικαιούχου, και καθορισμός των ημερομηνιών – οροσήμων (συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης του έργου), λαμβάνοντας υπόψιν και αυτά που ορίζει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η από 13 Ιουλίου 2021

³² Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2021/C 280/01 (Παρ. 1.3), δεν απαιτείται έλεγχος βιωσιμότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις: i) Επενδυτικά έργα των οποίων το συνολικό επενδυτικό κόστος δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα εκατομμυρίων (€ 10.000.000) (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), ii) Όσον αφορά την επιχειρηματική χρηματοδότηση γενικού σκοπού / τις άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, η συνολική χρηματοδότηση που παρέχει ο εταίρος υλοποίησης στον τελικό αποδέκτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα εκατομμυρίων (€ 10.000.000).

Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το χρονοδιάγραμμα θα παρουσιάζεται σε μορφή γραμμικού διαγράμματος (GANTT).

11.2.2. Δικαιολογητικά Δικαιούχου

Οι απαιτούμενες δηλώσεις, βεβαιώσεις και τα νομιμοποιητικά δικαιολογητικά που θα κληθεί να υποβάλει ο Δικαιούχος του Τμήματος II με το Φάκελο Χρηματοδότησης, περιλαμβάνουν τα αναγκαία νομιμοποιητικά έγγραφα, όπως ΦΕΚ σύστασης, καθορισμού αρμοδιοτήτων, πιστοποιητικά ΓΕΜΗ από τα οποία να προκύπτει η ισχύουσα εκπροσώπηση και οι λοιπές πληροφορίες για τη σύσταση και τα ειδικότερα ζητήματα λήψης αποφάσεων / εύρος εξουσιών οργάνων του Δικαιούχου και λοιπά σχετικά έγγραφα.

Επιπλέον, ο Δικαιούχος απαιτείται να υποβάλει:

- Εκτύπωση του Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων (ΚΜΠΔ) ή το αρχείο Γνωστοποιήσεων της παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν. 4557/18, κατά περίπτωση.
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των Πραγματικών Δικαιούχων (ΠΔ) του αποδέκτη των κονδυλίων ή του αναδόχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο, ΑΦΜ και ημερομηνία γέννησης), όπως αυτός (ΠΔ) ορίζεται στην παρ. 17 του άρθρου 3 του Ν. 4557/18, όπως ισχύει. Η παρούσα δήλωση συμπληρώνεται βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος XIII «Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικού Δικαιούχου».
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 στην οποία δηλώνεται ότι ο Δικαιούχος ως υποκείμενο δεδομένων κατά τα οριζόμενα του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, αποδέχεται τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων για τους σκοπούς της παρούσας Δράσης, στο μέτρο και στο χρονικό πλαίσιο κατά το οποίο η επεξεργασία αυτή είναι αναγκαία για την ικανοποίηση των σκοπών της Δράσης και ειδικότερα έως του πέρατος της παρακολούθησης της χορηγούμενης ενίσχυσης, δηλαδή για δέκα (10) έτη.

Επίσης, ο Δικαιούχος του Τμήματος II πρέπει να προσκομίσει μαζί με τα παραπάνω και αντίγραφο Πρακτικού/ απόφασης των αρμοδίων οργάνων του, με το οποίο εγκρίνεται η υποβολή πρότασης για χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και ορίζεται Υπεύθυνος Έργου, σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής και εν γένει εγκρίνεται αποδοχή όλων των αναγκαίων όρων του παρόντος Οδηγού και της Πρόσκλησης, καθ' ό μέρος αφορούν στο αντικείμενο του Τμήματος II.

Τέλος, προσκομίζεται και Υ.Δ. Ν. 1599/1986 ή/και Πιστοποιητικό ΣΕΠΕ (εφόσον η έκδοση αυτού είναι δυνατή), για την απόδειξη της συνδρομής των όρων του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017 στο πρόσωπο του Δικαιούχου του Τμήματος II.

12. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

12.1. Όργανα Αξιολόγησης Αιτήσεων Χρηματοδότησης

Η διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών Αιτήσεων Χρηματοδότησης πραγματοποιείται από τα ακόλουθα όργανα:

Αξιολογητής

Τμήμα Ι

Η αξιολόγηση εκάστης των αιτήσεων πραγματοποιείται από έναν (1) Αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται κατόπιν ηλεκτρονικής κλήρωσης μεταξύ των μελών του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.), τα οποία διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα και απολαμβάνουν πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η επιλογή των Αξιολογητών πραγματοποιείται ανά υποβληθείσα αίτηση μέσω κλήρωσης που διενεργεί η Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα. Ο ορισμός του Αξιολογητή, κατόπιν της διενεργηθείσας κλήρωσης για εκάστη αίτηση, διαπιστώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας.

Σε περίπτωση που λόγω μη αποδοχής ανάληψης της αίτησης εκ μέρους ορισθέντων Αξιολογητών μετά την έκδοση της ως άνω διαπιστωτικής απόφασης, παραμένουν αιτήσεις μη ανατεθείσες σε Αξιολογητή, ακολουθεί ανάθεση των σχετικών αιτήσεων σε ήδη κληρωθέντες Αξιολογητές ή νέα κλήρωση και ο νέος ορισμός των Αξιολογητών διαπιστώνεται με τροποποίηση της ως άνω απόφασης του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας.

Τμήμα ΙΙ

Για την αξιολόγηση των αιτήσεων ορίζεται από το ΤΑΙΠΕΔ ένας (1) Αξιολογητής (στέλεχος ή σύμβουλος αυτού) (εφεξής ο «Αξιολογητής») για κάθε μία από τις υποβληθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης, ο οποίος διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και απολαμβάνει πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Ειδικότερα, ο Αξιολογητής και για τα δύο Τμήματα θα επιβεβαιώνει και θα αξιολογεί τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιέχονται στον Φάκελο Χρηματοδότησης που υποβάλλεται μαζί με την Αίτηση Χρηματοδότησης των δυνητικών Δικαιούχων της Δράσης. Οι αξιολογήσεις του Αξιολογητή διατυπώνονται γραπτώς σε εκθέσεις αξιολόγησης που συντάσσονται ανά φάση αξιολόγησης και ανά αξιολογούμενη πρόταση.

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης του έργου θα συσταθεί και συγκροτηθεί διακριτά για κάθε Τμήμα τριμελής επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή Αξιολόγησης»), με Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στην οποία συμμετέχει για το Τμήμα Ι ένα (1) στέλεχος της ΓΓΒ ή / και ευρύτερα του

ΥΠΑΝΕΠ και δύο (2) μέλη του του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.) και για το Τμήμα ΙI ένα (1) στέλεχος της ΓΓΒ ή / και ευρύτερα του ΥΠΑΝΕΠ και δύο (2) στελέχη ή/ τεχνικοί σύμβουλοι του ΤΑΙΠΕΔ. Δεν μπορεί να επιλεγεί ως μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης το μέλος του Ε.Μ.Π.Α. που ορίστηκε Αξιολογητής, στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης. Στην απόφαση σύστασης και συγκρότησης της Επιτροπής Αξιολόγησης θα περιγράφονται οι αρμοδιότητές της, θα ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο σχετικό απαιτείται. Με την ίδια απόφαση θα ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Επιπλέον, δύναται να ορίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω και επιπρόσθετες Επιτροπές Αξιολόγησης για την εξέταση των Αιτήσεων.

Ειδικότερα, στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Αξιολόγησης θα είναι η τελική αξιολόγηση και κατάταξη των προτάσεων των ενδιαφερομένων με βάση την έκθεση του Αξιολογητή και την εισήγηση προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων για ένταξη ή μη αυτών στην Δράση. Στο πλαίσιο υλοποίησης των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή Αξιολόγησης θα επικουρείται για ειδικά ζητήματα από εξωτερικό σύμβουλο του ιδιωτικού τομέα ο οποίος επιλέγεται από το ΤΑΙΠΕΔ, κατόπιν σχετικής διαγωνιστικής διαδικασίας, κατ' εντολή, στο όνομα και για λογαριασμό της ΓΓΒ.

12.2. Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης

Με το πέρας της υποβολής της Αίτησης και του Φακέλου Χρηματοδότησης εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας όπως προβλέπεται στην Ενότητα 10, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου πλήρωσης των δικαιολογητικών και των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση της Δράσης και στον παρόντα Οδηγό και κατά τον χρόνο που προσδιορίστηκε στην Ενότητα 10.

Συγκεκριμένα, η διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών Αιτήσεων θα πραγματοποιηθεί μέσω των ακόλουθων σταδίων:

- **Στάδιο Α΄:** Έλεγχος πληρότητας δικαιολογητικών
- **Στάδιο Β΄:** Έλεγχος επιλεξιμότητας της πρότασης και καθορισμός επιλέξιμων δαπανών
- **Στάδιο Γ΄:** Καθορισμός ποσού επιχορήγησης – Αξιολόγηση και βαθμολόγηση προτάσεων
- **Στάδιο Δ΄:** Γνωμοδότηση για την έγκριση / απόρριψη των Αιτήσεων

12.2.1. Στάδιο Α΄: Έλεγχος πληρότητας δικαιολογητικών

Μετά την υποβολή της Αίτησης και του Φακέλου Χρηματοδότησης στον οποίο πρέπει να περιλαμβάνονται τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην Ενότητα 11 του παρόντος Οδηγού κατά περίπτωση (Τμήμα Ι και ΙΙ του παρόντος), ο Αξιολογητής ελέγχει την πληρότητα του προκειμένου να διασφαλίζεται:

- Η προσήκουσα συμπλήρωση / σύνταξη και υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης,
- Ότι έχουν υποβληθεί / καταχωρηθεί όλα τα στοιχεία, έγγραφα και τυπικά δικαιολογητικά που έχουν προσδιοριστεί στην Ενότητα 11 του παρόντος και

- Ότι η αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα είναι, όπου απαιτείται, κατάλληλα υπογεγραμμένα και νομίμως επικυρωμένα.

Η υποβολή ελλιπούς Φακέλου Χρηματοδότησης από τον δυνητικό Δικαιούχο θα έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της πρότασης, αν ο δυνητικός Δικαιούχος δεν ανταποκριθεί μέσω της παροχής κατάλληλων διευκρινήσεων / επεξηγήσεων / συμπληρώσεων σε συμμόρφωση προς σχετική πρόσκληση εκ μέρους του Αξιολογητή. Η κλήση προς τους δυνητικούς Δικαιούχους να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, όταν εμφανίζονται ελλειπείς ή λανθασμένες ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, ακολουθεί τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Επεξηγηματικά / διευκρινιστικά στοιχεία / έγγραφα που παρέχει ο δυνητικός Δικαιούχος θα αφορούν αποκλειστικά στις ζητηθείσες διευκρινίσεις / επεξηγήσεις / συμπληρώσεις για την κατανόηση των ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να υποβληθούν σε ηλεκτρονική και σε έντυπη μορφή, κατά τα οριζόμενα στην Ενότητα 10, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημέρας αποστολής της σχετικής ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωμένη κατά την υποβολή ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας, οπότε πρέπει οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης να είναι πλήρεις. Σε περίπτωση μη προσκόμισής τους έως την ανωτέρω προθεσμία, η Αίτηση απορρίπτεται.

Με την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας οι δυνητικοί Δικαιούχοι ενημερώνονται για το αποτέλεσμα του μέσω ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωμένη κατά την υποβολή ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας.

12.2.2. Στάδιο Β': Έλεγχος επιλεξιμότητας της πρότασης και καθορισμός επιλέξιμων δαπανών

Σε συνέχεια του ελέγχου πληρότητας των υποβαλλόμενων Φακέλων Χρηματοδότησης ακολουθεί η αξιολόγηση των προτάσεων από τον Αξιολογητή σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον παρόντα Οδηγό. Το στάδιο Β' της αξιολόγησης διαφοροποιείται κατά περίπτωση (Τμήμα Ι και ΙΙ του παρόντος) και ειδικότερα περιγράφεται ακολούθως.

ΤΜΗΜΑ Ι

Για το Τμήμα Ι της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής, στο στάδιο Β' της αξιολόγησης εξετάζεται η επιλεξιμότητα της πρότασης δηλαδή εάν το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο είναι σύμφωνο με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ενώ η αξιολόγηση συνεχίζεται μόνο για τις προτάσεις που θα κριθούν ως επιλέξιμες. Σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στην Πρόσκληση της Δράσης και στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής, κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των προτάσεων του Τμήματος Ι εξετάζεται η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- **Έλεγχος επιλεξιμότητας Δικαιούχου / προτάσεων:** Κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας του Δικαιούχου, καθώς και κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των προτάσεων κατ' εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου του ΓΑΚ ή του Κανονισμού De Minimis και του ρυθμιστικού πλαισίου του Κανονισμού 2021/241 εξετάζεται από τον Αξιολογητή η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που ορίζονται στις Ενότητες 5, 6, 7 και 8.1 αντίστοιχα του παρόντος.

- **Καθορισμός επιλέξιμων δαπανών:** Κατά τον έλεγχο και καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών εξετάζεται από τον Αξιολογητή η τήρηση των περιορισμών και προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που ορίζονται στην Ενότητα 8.1, 8.2, 8.3 και 8.4 του παρόντος. Ειδικότερα, εξετάζεται:
  - Η πληρότητα και η σαφήνεια της τεκμηρίωσης καθώς και η ορθότητα του τρόπου υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών κατ' αντιστοιχία με τα προβλεπόμενα στο εκάστοτε άρθρο του ΓΑΚ όπως αυτό προσδιορίζεται στην Ενότητα 8.1 του παρόντος.
  - Εάν το σύνολο των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου του Δικαιούχου εμπίπτει στις επιλέξιμες προς χρηματοδότηση δαπάνες όπως αυτές καθορίζονται στην Ενότητα 8.2 του παρόντος, καθώς και λαμβανομένων υπόψη των τυχόν περιορισμών ως προς τις επιλέξιμες δαπάνες της Ενότητας 7 του παρόντος.
  - Το εύλογο του ύψους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με τα εκάστοτε υποβληθέντα τεκμηριωτικά στοιχεία (π.χ. προμελέτες των έργων υποδομής, προϋπολογισμός με αναλυτικές προμετρήσεις που αναφέρεται στην ΚΥΑ καθορισμού έγκρισης ανάπτυξης ΕΠ, τιμή κάθε έργο υποδομής ανά στρέμμα ή χλμ. ή τ.μ. αντίστοιχα, αναλύσεις και προσφορές προμηθευτών κλπ.).
  - Η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν τεθεί για τους κλιματικούς στόχους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.3 του παρόντος Οδηγού.
- **Έλεγχος δυνατότητας καταβολής της Ιδίας Συμμετοχής:** Κατά τον έλεγχο της δυνατότητας καταβολής της ίδιας συμμετοχής εξετάζεται από τον Αξιολογητή με βάση τα ζητούμενα δικαιολογητικά η δυνατότητα του Δικαιούχου ή των μετόχων του να καταβάλουν την απαιτούμενη Ιδία Συμμετοχή.
- **Για τις περιπτώσεις των πεδίων παρέμβασης για τα οποία εφαρμόζονται άρθρα του ΓΑΚ με μέγιστο ύψος έντασης ενίσχυσης, δηλαδή τα άρθρα 38, 41 και 45 για τους σκοπούς της παρούσας Δράσης, ελέγχεται από τον Αξιολογητή ότι:**
  - Στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 38 και 41 ΓΑΚ: ότι το ζητούμενο ποσό δημόσιας επιχορήγησης δεν υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που δύναται να χορηγηθεί επί τη βάση του άρθρου 38 και 41 ΓΑΚ αντιστοίχως, σύμφωνα με τους όρους για την ένταση της ενίσχυσης, σε σχέση και προς το ύψος των επιλέξιμων δαπανών. Επιπλέον, κατά την εφαρμογή του άρθρου 38 ΓΑΚ, καθώς και κατά την εφαρμογή του άρθρου 41 ελέγχεται και ότι το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τα € 15.000.000 ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο .
  - Στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 45 ΓΑΚ: ότι το ζητούμενο ποσό δημόσιας επιχορήγησης δεν υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που δύναται να χορηγηθεί επί τη βάση του άρθρου 45, σύμφωνα με τους όρους για την ένταση της ενίσχυσης, σε σχέση και προς το ύψος των επιλέξιμων δαπανών, καθώς και ότι η χορηγούμενη επιχορήγηση για τις σχετικές δαπάνες δεν υπερβαίνει τα € 20.000.000 ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο.
- **Για τις περιπτώσεις του πεδίου παρέμβασης 077 του Κανονισμού 2021/241, για το οποίο εφαρμόζεται ο Κανονισμός De Minimis, ελέγχεται από τον Αξιολογητή ότι:**

- Τηρούνται τα ανώτατα όρια του Κανονισμού De Minimis, καθώς και οι κανόνες της σώρευσης, κατά τα περιγραφόμενα στην Ενότητα 8.1.4. [Ειδικοί Όροι De Minimis] του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των ανωτέρω όρων του σταδίου Β' της αξιολόγησης «Έλεγχος επιλεξιμότητας της πρότασης και καθορισμός επιλέξιμων δαπανών», η Αίτηση απορρίπτεται, με την επιφύλαξη της παροχής κατάλληλων διευκρινήσεων / επεξηγήσεων σε συνέχεια τυχόν σχετικού αιτήματος εκ μέρους του Αξιολογητή.

- **Έλεγχος της ρεαλιστικότητας** της χρηματοοικονομικής ανάλυσης και του υπολογισμού του ελλείματος χρηματοδότησης / χρηματοδοτικού κενού (ποσό ενίσχυσης) σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται υπό το άρθρο 56 ΓΑΚ. Ειδικότερα θα επιβεβαιώνεται από τον Αξιολογητή το εύλογο των προβλέψεων αναφορικά με τα προβλεπόμενα έσοδα και έξοδα από την εκμετάλλευση της υποδομής και το δημιουργούμενο κέρδος.

Στο πλαίσιο αυτού του ελέγχου ρεαλιστικότητας, ο Αξιολογητής δύναται να ζητήσει τις διευκρινήσεις που κρίνει αναγκαίες από τον υποψήφιο. Σε περίπτωση που δεν επιβεβαιωθεί η ρεαλιστικότητα της ανάλυσης, ακόμη και μετά την παροχή διευκρινήσεων, η Αίτηση απορρίπτεται.

ΤΜΗΜΑ II

Για το Τμήμα II της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής, στο στάδιο Β' της αξιολόγησης εξετάζεται από τον Αξιολογητή η επιλεξιμότητα της πρότασης δηλαδή εάν η υποβληθείσα πρόταση είναι σύμφωνη με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ενώ η αξιολόγηση συνεχίζεται μόνο για τις προτάσεις που θα κριθούν ως επιλέξιμες. Σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στην Πρόσκληση της Δράσης και στον παρόν Οδηγό Εφαρμογής, κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των προτάσεων του Τμήματος II εξετάζεται η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- **Έλεγχος επιλεξιμότητας Δικαιούχου / προτάσεων:** Κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας του Δικαιούχου και της επιλεξιμότητας των προτάσεων εξετάζεται από τον Αξιολογητή η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που ορίζονται στις Ενότητες 5, 6, 7 και 8.1 αντίστοιχα του παρόντος.
- **Καθορισμός επιλέξιμων δαπανών:** Κατά τον έλεγχο και καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών εξετάζεται από τον Αξιολογητή η τήρηση των περιορισμών και προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που ορίζονται στην Ενότητα 8.2 και 8.3 του παρόντος. Ειδικότερα, εξετάζεται:
  - Εάν το σύνολο των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου του Δικαιούχου εμπίπτει στις επιλέξιμες προς χρηματοδότηση δαπάνες όπως αυτές καθορίζονται στην Ενότητα 8.2 του παρόντος.
  - Το εύλογο του ύψους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με τα εκάστοτε υποβληθέντα τεκμηριωτικά στοιχεία (π.χ. προμελέτες των έργων υποδομής, προϋπολογισμός με αναλυτικές προμετρήσεις, τιμή κάθε έργου υποδομής ανά στρέμμα ή χλμ. ή τ.μ. αντίστοιχα, αναλύσεις και προσφορές προμηθευτών κλπ.).
  - Η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν τεθεί για τους κλιματικούς στόχους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.3 του παρόντος Οδηγού.

Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των ανωτέρω όρων του σταδίου Β' της αξιολόγησης «Έλεγχος επιλεξιμότητας της πρότασης και καθορισμός επιλέξιμων δαπανών», η Αίτηση απορρίπτεται, με την επιφύλαξη της παροχής κατάλληλων διευκρινήσεων / επεξηγήσεων σε συνέχεια τυχόν σχετικού αιτήματος εκ μέρους του Αξιολογητή κατά τα προβλεπόμενα στο ανωτέρω άρθρο 12.2.1 .

12.2.3. Στάδιο Γ': Καθορισμός ποσού επιχορήγησης – Αξιολόγηση και βαθμολόγηση προτάσεων

Στο τρίτο στάδιο της αξιολόγησης, μετά το πέρας του ελέγχου επιλεξιμότητας της πρότασης και του καθορισμού των επιλέξιμων δαπανών, εξετάζονται από τον Αξιολογητή κατά σειρά το αιτούμενο ποσό της επιχορήγησης και η βαθμολόγηση της πρότασης. Το στάδιο Γ' της αξιολόγησης διαφοροποιείται κατά περίπτωση (Τμήμα Ι και ΙΙ του παρόντος) και ειδικότερα περιγράφεται ακολούθως.

ΤΜΗΜΑ Ι

Για το Τμήμα Ι της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής, κατά το στάδιο Γ' της αξιολόγησης πραγματοποιούνται τα ακόλουθα:

- **Καθορισμός ποσού επιχορήγησης:** Το ποσό επιχορήγησης θα καθοριστεί με βάση τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.1 λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση δαπανών όπως αυτές προέκυψαν από την ανωτέρω διαδικασία. Το ποσό επιχορήγησης δεν δύναται να ξεπερνά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του ύψους του ΕΣ, ενώ ελέγχεται ταυτοχρόνως ότι το ποσό δεν υπερβαίνει το χρηματοδοτικό έλλειμμα ή το μέγιστο ύψος έντασης ενίσχυσης, καθώς επίσης και το ανώτατο όριο ποσού χρηματοδότησης (όριο κοινοποίησης) ή του κανονισμού de minimis (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας), κατά περίπτωση, αναλόγως του εφαρμοζόμενου άρθρου ΓΑΚ με βάση και τα αντίστοιχα πεδία παρέμβασης κατά τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.1 του παρόντος Οδηγού.
- **Αξιολόγηση προτάσεων:** Οι προτάσεις που θα υποβληθούν για το Τμήμα Ι του παρόντος θα αξιολογηθούν με τη συγκριτική μέθοδο. Η βαθμολόγηση των προτάσεων θα πραγματοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη το έντυπο του Παραρτήματος ΙΙΙ του παρόντος, το οποίο θα υποβάλει ο υποψήφιος και προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων εντάσεων ενίσχυσης του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτές υπολογίζονται για τις επιλέξιμες δαπάνες ανά άρθρο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή του κανονισμού de minimis (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας) που προσδιορίζεται στην Ενότητα 8.1. Ειδικότερα, η βαθμολόγηση των προτάσεων θα πραγματοποιηθεί βάσει του ακόλουθου τύπου:

$$B = \sum_{i=1}^5 \sigma_i * \varepsilon_i$$

Όπου,

- ο **B** : η βαθμολογία που υπολογίζεται για το εκάστοτε επενδυτικό σχέδιο.

- **i = 1, 2, 3, 4,5** και αντιστοιχεί στα άρθρα 38, 41, 45 και 56 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ) και στον κανονισμό de minimis, αντιστοίχως, βάσει των οποίων προσδιορίζεται η ενίσχυση ανά κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης.
- **σ_i**: η στάθμιση που λαμβάνεται υπόψη και προκύπτει από το ποσό των επιλέξιμων δαπανών που εντάσσονται στο άρθρο / κανονισμό i (άρθρο 38, 41, 45 ή 56 του ΓΑΚ ή κανονισμός de minimis) ως προς το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών. Το άθροισμα του συνόλου των σταθμίσεων θα ισούται με 1.
- **ε_i**: το ποσοστό ενίσχυσης που υπολογίζεται για το μέρος των επιλέξιμων δαπανών που εντάσσονται στο άρθρο / κανονισμό i (άρθρο 38, 41, 45 ή 56 του ΓΑΚ ή κανονισμός de minimis) βάσει των όρων και προϋποθέσεων που ορίζονται στην Ενότητα 8.1.

Λαμβάνοντας υπόψη τη βαθμολογία των προτάσεων του Τμήματος I, δημιουργείται από τον Αξιολογητή ένας προσωρινός πίνακας κατά αύξουσα σειρά κατάταξης και μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Τμήματος I όπως αυτοί έχουν προσδιοριστεί στην Ενότητα 3.1.

ΤΜΗΜΑ II

Για το Τμήμα II της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής, κατά το στάδιο Γ' της αξιολόγησης πραγματοποιούνται τα ακόλουθα:

- **Καθορισμός ποσού επιχορήγησης:** Το ποσό επιχορήγησης θα καθοριστεί με βάση τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.1, λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση δαπανών, όπως αυτές προέκυψαν από την ανωτέρω διαδικασία.
- **Αξιολόγηση προτάσεων:** Οι προτάσεις που θα υποβληθούν για το Τμήμα II του παρόντος θα αξιολογηθούν με τη συγκριτική μέθοδο βάσει του αιτούμενου ποσού επιχορήγησης για κάθε πρόταση, όπως αυτό έχει συμπληρωθεί από τον Δικαιούχο στην Αίτηση Χρηματοδότησης του Παραρτήματος II.

Κατόπιν της αξιολόγησης των προτάσεων, δημιουργείται ένας προσωρινός πίνακας κατά αύξουσα σειρά κατάταξης με βάση το αιτούμενο ποσό επιχορήγησης κάθε πρότασης και μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Τμήματος II, όπως αυτοί έχουν προσδιοριστεί στην Ενότητα 3.1.

Σε περίπτωση μη εξάντλησης του προϋπολογισμού της Δράσης τους ενός από τα Τμήματα αυτής, όπως αυτός προσδιορίζεται στην Ενότητα 3.1, το υπολειπόμενο ποσό δύναται να κατανεμηθεί στο άλλο Τμήμα της Δράσης.

Μετά την ολοκλήρωση εκ μέρους του Αξιολογητή του συνόλου των ανωτέρω διαδικασιών αξιολόγησης και την υποβολή εισηγήσεων για το Τμήμα I και II του παρόντος προς την Επιτροπή Αξιολόγησης για την πρόταση που χρεώθηκε προς αξιολόγηση, συντάσσονται πρακτικά αξιολόγησης της Επιτροπής Αξιολόγησης, η οποία προβαίνει σε πλήρη ή μερική υιοθέτηση ή αιτιολογημένη απόρριψη των εισηγήσεων του Αξιολογητή που περιλαμβάνει τις επιλέξιμες προτάσεις για το Τμήμα I και II διακριτά, ενώ για τις απορριφθείσες τεκμηριώνονται οι λόγοι απόρριψής τους.

12.2.4. Στάδιο Δ': Γνωμοδότηση για την έγκριση / απόρριψη των Αιτήσεων

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, κατόπιν της ανωτέρω εισήγησης του Αξιολογητή, συντάσσει και καταθέτει τα πρακτικά αξιολόγησής της προς τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας / Διεύθυνση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων. Τα πρακτικά αξιολόγησης της Επιτροπής Αξιολόγησης περιλαμβάνουν τα κάτωθι:

- Την κατάταξη και βαθμολογία των προτάσεων διακριτά για το Τμήμα Ι και ΙΙ.
- Τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό) καθώς και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη για τις προτάσεις του Τμήματος Ι και το ποσό επιχορήγησης για τις προτάσεις του Τμήματος ΙΙ.
- Τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση μη επιλέξιμης πρότασης ή δαπάνης.

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Αξιολόγησης γνωμοδοτεί για την οριστικοποίηση του τελικού διαμορφωμένου προϋπολογισμού και του αντίστοιχου φυσικού αντικειμένου της αξιολογούμενης πρότασης αιτιολογώντας με σχετική τεκμηρίωση τις τυχόν περικοπές σε σχέση με τον προταθέντα προϋπολογισμό. Οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης καταγράφονται σε πρακτικά και στους Τελικούς Πίνακες Αποτελεσμάτων αξιολόγησης των προτάσεων διακριτά για το Τμήμα Ι και ΙΙ που προσδιορίζονται ανά πρόταση χρηματοδότησης και περιλαμβάνουν τις επιλέξιμες και μη επιλέξιμες προτάσεις προς χρηματοδότηση και υποβάλλονται προς τη ΓΓΒ για την έκδοση Απόφασης Ένταξης ή Απόρριψης.

Μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης από τον Αξιολογητή και πριν από την έγκριση της ενίσχυσης, ο Δικαιούχος υποχρεούται σε υποβολή επικαιροποιημένων δικαιολογητικών, εφόσον απαιτηθούν από την Επιτροπή Αξιολόγησης.

Στο πλαίσιο αυτό και ειδικότερα για το Τμήμα Ι του παρόντος και εφόσον οι ενισχύσεις χορηγούνται κατ' εφαρμογή του πλαισίου του ΓΑΚ, μπορεί να ζητηθούν τα παρακάτω:

- Ισολογισμοί των τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ' αυτών υπάρχουν (από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν εγγεγραμμένο κεφάλαιο το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων ισολογισμού και σαν απώλειες οι ζημίες βάσει της εκάστοτε κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης). Νεότεροι ισολογισμοί ζητούνται και υποβάλλονται, εφόσον έχει παρέλθει νεότερη/νεότερες διαχειριστικές χρήσεις από την υποβολή των ζητούμενων δικαιολογητικών στο πλαίσιο του άρθρου 11.1.2 του παρόντος Οδηγού.
- Επικαιροποιημένο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας Νομικού Προσώπου έκδοσης τελευταίου εξαμήνου.
- Υπεύθυνη δήλωση (άρθρου 8 του Ν. 1599/1986) ότι η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί.
- Επικαιροποιημένη Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση περί μη οφειλών.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 του Ν. 1599/1986) του νομίμου εκπροσώπου του νομικού προσώπου ότι «δεν εκκρεμεί διαδικασία εκτέλεσης προηγούμενης απόφασης ανάκτησης».

- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με την ικανοποίηση των όρων σώρευσης κατά το στάδιο αυτό. Επιπλέον, ο έλεγχος της σώρευσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού πραγματοποιείται μέσω συστήματος παρακολούθησης της σώρευσης κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνει τη διασταύρωση όλων των διαθέσιμων στοιχείων από τα λογιστικά αρχεία των δικαιούχων με τα αρχεία των συναφών πληροφοριακών συστημάτων καταχώρισης κρατικών ενισχύσεων καθώς και από κάθε άλλη διαθέσιμη πηγή πληροφοριών της εθνικής και ενωσιακής δημόσιας διοίκησης.
- Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) σχετικά με την πλήρωση του χαρακτήρα κινήτρου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014. Σε αυτήν την Υ.Δ. ρητώς συμπεριλαμβάνεται, σε περίπτωση μεγάλων επιχειρήσεων, και δήλωση ότι η ενίσχυση έχει ένα ή περισσότερα από τα εξής αποτελέσματα:
  - ουσιαδής αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
  - ουσιαδής αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
  - ουσιαδής αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου/δραστηριότητας.
- Υπεύθυνη δήλωση μεγέθους της επιχείρησης.
- Υπεύθυνη Δήλωση ως προς την αποδοχή όλων των όρων της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού και ότι όλα τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί εκ μέρους του δικαιούχου είναι ακριβή, αληθή και δεσμευτικά για τον δικαιούχο.

Επίσης, στο πλαίσιο υποβολής επικαιροποιημένων δικαιολογητικών και εφόσον οι ενισχύσεις χορηγούνται κατ' εφαρμογή του Κανονισμού De Minimis, μπορεί να ζητηθούν:

- Υπόδειγμα Δήλωσης De Minimis Παραρτήματος XII του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.
- Εκτύπωση Προσωποποιημένης Πληροφόρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr με τα στοιχεία μητρώου, τις εγκαταστάσεις Εσωτερικού που διαθέτει και την κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης και εκτύπωση προσωποποιημένης πληροφόρησης υποκαταστημάτων/ων, εφόσον ο κύριος ΚΑΔ αφορά σε αυτά.

Στα ανωτέρω η ημερομηνία εκτύπωσης πρέπει να είναι εμφανής και μεταγενέστερη από την ημερομηνία αποστολής του σχετικού αιτήματος από την Επιτροπή.

Επιπλέον, κατά τον χρόνο αυτό, σε περίπτωση υποψηφίου Δικαιούχου **που αποτελεί υπό σύσταση ΕΑΔΕΠ**, προσκομίζονται, εφόσον έχει εκδοθεί το ΦΕΚ της ΚΥΑ έγκρισης ανάπτυξης του ΕΠ και έχει συσταθεί ο σχετικός Φορέας, δικαιολογητικά από τα οποία τεκμηριώνεται ότι τόσο ο Δικαιούχος, όσο και ο Όμιλος, στον οποίον αυτός τυχόν εντάσσεται, δεν αποτελεί προβληματική Επιχείρηση.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο αυτό πρέπει να προσκομισθούν:

- Ισολογισμοί των τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ' αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν εγγεγραμμένο κεφάλαιο το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων ισολογισμού και σαν απώλειες οι ζημίες βάσει της εκάστοτε Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης)

και

- Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστική Φερεγγυότητα Νομικού Προσώπου έκδοσης τελευταίου εξαμήνου και Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 του Ν. 1599/1986) ότι η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί, με βάση και το με αριθ. πρωτοκόλλου 101270/ΥΚΕ3633/30-9-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ όπως τροποποιήθηκε με το με αριθ. πρωτοκόλλου 64295/ΕΥΚΕ5796/9-6-2017 έγγραφο.

12.3. Έγκριση Πράξεων

Οι Τελικοί Πίνακες των αποτελεσμάτων αξιολόγησης των αιτήσεων μαζί με τα πρακτικά αξιολόγησης της Επιτροπής, διαβιβάζονται στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η οποία συντάσσει το σχέδιο απόφασης. Ο Υπουργός εκδίδει Απόφαση Ένταξης ή απόρριψης των πράξεων στην οποία ορίζονται για τις εντασσόμενες προτάσεις οι επιλέξιμες δαπάνες και το τελικό ύψος αυτών, το ποσό επιχορήγησης, το χρηματοδοτικό σχήμα, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης και τυχόν άλλοι όροι για την υλοποίησή της. Οι εντάξεις των πράξεων των δικαιούχων στη Δράση πραγματοποιούνται με βάση τη σειρά της τελικής βαθμολογικής κατάταξης μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων ανά περίπτωση (για το Τμήμα Ι και ΙΙ της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής).

Το ΤΑΙΠΕΔ μέσω του τεχνικού συμβούλου του ενημερώνει μέσω ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωμένη κατά την υποβολή ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας, τόσο τους Δικαιούχους των εγκεκριμένων Αιτήσεων για την Απόφαση Ένταξης όσο και τους αιτούντες των οποίων η Αίτηση απορρίφθηκε. Στην ενημέρωση θα περιλαμβάνεται και ο λόγος απόρριψής τους.

Οι αποφάσεις ένταξης και απόρριψης, δημοσιεύονται από τη ΓΓΒ στον διαδικτυακό τόπο «Διαύγεια»³³.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων, εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στην Ενότητα 12.4 του παρόντος, τεκμαίρεται αυτοδικαίως ότι ο Δικαιούχος αποδέχεται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της πρότασής του και αυτά θεωρούνται οριστικοποιημένα.

Γενικές Επισημάνσεις

- Οι Δικαιούχοι των οποίων οι Αιτήσεις θα εγκριθούν, συμφωνούν πως η έγκριση χρηματοδότησης συνεπάγεται δημοσίευση της επωνυμίας της εταιρείας τους, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης.
- Κατά τον έλεγχο των προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής, θα γίνουν αυστηρές διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθεί η ανάγκη αντιμετώπισης φαινομένων απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.
- Έργα για τα οποία προσκομίστηκε ως δικαιολογητικό συμμετοχής η αίτηση έκδοσης ΚΥΑ καθορισμού ανάπτυξης του ΕΠ εντάσσονται, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων, στην

³³ <https://diavgeia.gov.gr/>

παρούσα Δράση, με την προϋπόθεση προσκόμισης της σχετικής ΚΥΑ καθορισμού και σύστασης του Φορέα πριν την καταβολή επιχορήγησης. Κατά τον ίδιο χρόνο, προσκομίζονται, σε περίπτωση υποψηφίου Δικαιούχου που αποτελεί υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ, δικαιολογητικά, από τα οποία τεκμηριώνεται ότι τόσο ο Δικαιούχος, όσο και ο Όμιλος, στον οποίον αυτός τυχόν εντάσσεται, δεν αποτελεί προβληματική Επιχείρηση (εφόσον τα εν λόγω δικαιολογητικά δεν έχουν υποβληθεί κατά τα οριζόμενα στην Ενότητα 12.2.4. λόγω μη ολοκλήρωσης της σύστασης του φορέα σε χρόνο προ της έγκρισης). Ειδικότερα, στο πλαίσιο αυτό πρέπει να προσκομισθούν:

- Ισολογισμοί των τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται ως εγγεγραμμένο κεφάλαιο το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων ισολογισμού και ως απώλειες οι ζημίες βάσει της εκάστοτε Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης.

και

- Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστική Φερεγγυότητα Νομικού Προσώπου έκδοσης τελευταίου εξαμήνου και Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 του Ν. 1599/1986) ότι η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί, με βάση και το με αριθ. πρωτοκόλλου 101270/ΥΚΕ3633/30-9-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ όπως τροποποιήθηκε με το με αριθ. πρωτοκόλλου 64295/ΕΥΚΕ5796/9-6-2017 έγγραφο.

12.4. Διαδικασία Ενστάσεων

Οι υποψήφιοι δύνανται να υποβάλλουν ένσταση, ήτοι ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999, κατά της απόφασης ένταξης / απόρριψης. Οι ενστάσεις υποβάλλονται σε ηλεκτρονική και σε έντυπη μορφή στις διευθύνσεις που ορίζονται στην Ενότητα 10 εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ενημέρωσής τους για την έκδοση της απόφασης ένταξης / απόρριψης.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και γνωμοδοτεί προς το αποφασίζον όργανο. Η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων θα απαρτίζεται από τρία (3) μέλη, στην οποία συμμετέχει ένα (1) στέλεχος της ΓΓΒ ή / και ευρύτερα του ΥΠΑΝΕΠ και δύο (2) μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.). Μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης των προτάσεων δεν δύνανται να συμμετάσχουν στην Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων. Είναι δυνατός ο ορισμός και επιπρόσθετων Επιτροπών Αξιολόγησης Ενστάσεων. Στο πλαίσιο υλοποίησης των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή Ενστάσεων θα επικουρείται για ειδικά ζητήματα από εξωτερικό σύμβουλο του ιδιωτικού τομέα ο οποίος επιλέγεται από το ΤΑΙΠΕΔ, κατόπιν σχετικής διαγωνιστικής διαδικασίας, κατ' εντολή, στο όνομα και για λογαριασμό της ΓΓΒ.

Αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης, ειδάλλως θεωρούνται σιωπηρώς απορριφθείσες. Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων κοινοποιούνται αμελλητί στη δηλωμένη κατά την υποβολή ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας.

Η εκδοθείσα απόφαση επί ενστάσεως που αφορά στην ανωτέρω διαδικασία καθιστά οριστική την πράξη ένταξης / τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής μη επιτρεπόμενης ετέρας διοικητικής προσφυγής.

13. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

13.1. Παρακολούθηση Πράξεων – Επαληθεύσεις – Πιστοποιήσεις

Οι Δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους Φορείς Υλοποίησης της Δράσης, για την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (εφεξής το «ΦΟΑ») με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Η ανάθεση εκπόνησης των τεχνικών μελετών των έργων, καθώς και η ανάθεση εκτέλεσης των έργων γίνεται σε μελετητές και αναδόχους τεχνικών έργων (εργολήπτες) που διαθέτουν το αντίστοιχο επαγγελματικό δικαίωμα.

Η εκτέλεση των έργων γίνεται με επιμέλεια των υπευθύνων του Δικαιούχου και παρακολουθείται από τους Φορείς Υλοποίησης. Ο Δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε ηλεκτρονική και σε έντυπη μορφή στις διευθύνσεις ppf_info@hraf.gr, και εγχάρτως στην έδρα του ΤΑΙΠΕΔ, ανά εξάμηνο και μέχρι τη διαπίστωση της ολοκλήρωσής των έργων, στοιχεία που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης.

Για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και την καταβολή της χρηματοδότησης στα έργα των ΕΠ της παρούσας Δράσης, συστήνεται από την ΕΥΔΕ ΒΕΚ ένα ή περισσότερα «Όργανα Ελέγχου». Το Όργανο Ελέγχου αποτελείται έκαστο από δύο (2) ελεγκτές, οι οποίοι επιλέγονται μέσω κλήρωσης από το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.). Την κλήρωση διενεργεί η Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων. Αντί της κλήρωσης, για την σύσταση του Οργάνου Ελέγχου είναι δυνατή η αναζήτηση Ελεγκτών μέσω του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας μεταξύ των μελών του Ε.Μ.Π.Ε. που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα.

Αρμοδιότητα του Οργάνου Ελέγχου είναι ο έλεγχος και η διαπίστωση της πορείας υλοποίησης του ΦΟΑ ενός ή περισσότερων εκ των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων έργων υποδομής που επιχορηγούνται και πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη σχετική εγκριτική απόφαση. Στην απόφαση σύστασης του Οργάνου Ελέγχου αναγράφεται και το/τα επενδυτικά σχέδια, τον έλεγχο των οποίων αναλαμβάνει.

Το έργο του Οργάνου Ελέγχου ασκείται με την διοικητική και επιτόπια διενέργεια των αναγκαίων ελέγχων, την λήψη σχετικών στοιχείων και την υποβολή εκθέσεων ελέγχου προς την Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, κατόπιν αιτήσεως του Δικαιούχου, προκειμένου να διαπιστωθεί η πρόοδος υλοποίησης του ΦΟΑ του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση επιχορήγησης του ΕΠ, ώστε να καταβληθεί στον φορέα το προβλεπόμενο τμήμα της χρηματοδότησης.

Προκειμένου ο Δικαιούχος να είναι κατάλληλα προετοιμασμένος κατά την ημερομηνία του επιτόπιου ελέγχου, αποστέλλεται σχετικό έγγραφο ειδοποίησης ελέγχου πριν την ακριβή ημερομηνία του ελέγχου και κατόπιν συνεννόησης με τον Δικαιούχο.

Ο Δικαιούχος, από την πλευρά του, οφείλει να διευκολύνει το Όργανο Ελέγχου και να τηρεί τις οδηγίες που αυτό θα του υποδεικνύει καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά τον έλεγχο. Ο διοικητικός και επιτόπιος έλεγχος περιλαμβάνει δύο φάσεις:

- Την πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου (τεχνική πιστοποίηση)
- Την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (οικονομική πιστοποίηση)

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Δράσης και της Απόφασης Ένταξης καθώς και μη ανταπόκρισης σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τους Φορείς Υλοποίησης και τις λουπές ελεγκτικές αρχές συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο γραπτών συστάσεων συμμόρφωσης μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης

Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης υποβάλλεται από τον Δικαιούχο σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή προς την ΕΥΔΕ-ΒΕΚ. Τα δικαιολογητικά και παραδοτέα απαιτείται να αποσταλούν σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος. Μη προσκόμισή τους εντός της ανωτέρω προθεσμίας δύναται να οδηγήσει σε απόρριψη του Αιτήματος.

Τα Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν μέχρι τρία (3) το πολύ και έως την εκτέλεση του 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες δαπάνες), τηρώντας υποχρεωτικά τον περιορισμό της υλοποίησης του 30% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες εγκεκριμένες δαπάνες) έως τις 30/06/2025. Ειδικά για το σκοπό της χρηματοδότησης δημιουργίας νέων επιχειρηματικών πάρκων, το 30% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου πρέπει να υλοποιηθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωμένη κατά την υποβολή ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας της Απόφασης Ένταξης του ΕΣ.

Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του και σε κάθε περίπτωση πριν την ημερομηνία λήξης της Δράσης.

Ημερομηνία ολοκλήρωσης των ενταγμένων έργων ορίζεται η 31^η Δεκεμβρίου 2025.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης, διενεργείται υποχρεωτικά αυτεπάγγελτη επιτόπια επαλήθευση εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης. Εφόσον δεν έχει προηγηθεί Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης και δεν έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης, η Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου γνωμοδοτεί (σύμφωνη γνώμη) για την απένταξη ή μη του έργου στον αρμόδιο για τα θέματα βιομηχανίας Υπουργό.

Επαλήθευση Έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων πραγματοποιείται από την ορισμένη για το σκοπό αυτό Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου κατόπιν εκθέσεων των Οργάνων Ελέγχου.

Η **διοικητική** και **επιτόπια** επαλήθευση γίνεται από το Όργανο Ελέγχου και διενεργείται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο όριο σε ποσοστό 80% της συνολικά επιχορηγούμενης δαπάνης, ποσοστό στο οποίο δύνανται να περιλαμβάνονται προκαταβολές σε προμηθευτές, που αθροιστικά δε θα υπερβαίνουν το 50% του συνολικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.

Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου

Για τις ανάγκες της παρακολούθησης της υλοποίησης των ενταγμένων έργων και της ολοκλήρωσης της Δράσης θα συσταθεί με την συνδρομή της ΕΥΔΕ-ΒΕΚ τριμελής Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, με απόφαση του αρμοδίου για θέματα βιομηχανίας Υπουργού Ανάπτυξης, στην οποία για το Τμήμα Ι συμμετέχει ένα (1) στέλεχος της ΓΓΒ ή / και ευρύτερα του ΥΠΑΝ και δύο (2) μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.) και για το Τμήμα ΙΙ συμμετέχει ένα (1) στέλεχος της ΓΓΒ ή / και ευρύτερα του ΥΠΑΝ, και δύο (2) στελέχη ή/και τεχνικοί σύμβουλοι του ΤΑΙΠΕΔ. Μέλη του Οργάνου Ελέγχου (ελεγκτές) που εισηγούνται προς την Επιτροπή δεν επιτρέπεται να είναι και μέλη Επιτροπής που παρακολουθεί το ίδιο έργο. Στο πλαίσιο υλοποίησης των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου θα επικουρείται για ειδικά ζητήματα από εξωτερικό σύμβουλο του ιδιωτικού τομέα ο οποίος ορίζεται από το ΤΑΙΠΕΔ.

Στην απόφαση αυτή θα περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο σχετικό απαιτείται. Με την ίδια απόφαση θα ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Επιπλέον, δύναται να ορίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω και επιπρόσθετες Επιτροπές Παρακολούθησης και Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου για την εξέταση των αιτημάτων ολοκλήρωσης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου γνωμοδοτεί (σύμφωνη γνώμη), μεταξύ άλλων, ειδικότερα επί:

- των αιτημάτων τροποποίησης των αποφάσεων ένταξης κατόπιν αιτήματος του Δικαιούχου
- των εισηγήσεων των Οργάνων Ελέγχου περί της ικανοποίησης ενδιάμεσων καταβολών
- των εισηγήσεων των Οργάνων Ελέγχου περί της ολοκλήρωσης των ενταγμένων έργων
- των εισηγήσεων των Οργάνων Ελέγχου περί της απένταξης των ενταγμένων έργων, εφόσον τεκμηριώνονται σχετικοί λόγοι.

Οικονομική Πιστοποίηση

Η οικονομική πιστοποίηση του Οργάνου Ελέγχου πραγματοποιείται μετά από διοικητικό έλεγχο και επιτόπια επίσκεψη του Οργάνου Ελέγχου, παράλληλα με τη διενέργεια της τεχνικής πιστοποίησης.

Το Όργανο Ελέγχου κατά κύριο λόγο:

- ελέγχει την υλοποίηση του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου της επένδυσης
- ελέγχει την επιλεξιμότητα, την ορθότητα, τη σκοπιμότητα, την εγκυρότητα και τη νομιμότητα των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες
- διαπιστώνει την ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες κατηγορίες δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο
- ελέγχει τα πρωτότυπα παραστατικά έκδοσης και εξόφλησης των δαπανών και τα πρωτότυπα λοιπών δικαιολογητικών
- ελέγχει τα ηλεκτρονικά τιμολόγια, τα οποία ο δικαιούχος λαμβάνει και εκδίδει. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) / Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται
- ελέγχει επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ.)
- βεβαιώνει τη συμμόρφωση της Δράσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»
- βεβαιώνει τη συμμόρφωση της Δράσης με τους πράσινους στόχους
- βεβαιώνει την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης
- βεβαιώνει ότι δεν διαπιστώθηκε υπόνοια απάτης ή σύγκρουσης συμφερόντων

Τεχνική Πιστοποίηση

Η τεχνική πιστοποίηση πραγματοποιείται μετά από διοικητικό έλεγχο και επιτόπια επίσκεψη του Οργάνου Ελέγχου.

Λαμβάνοντας υπόψη:

- την Απόφαση Ένταξης και τις τυχόν εγκεκριμένες τροποποιήσεις αυτής

το Όργανο Ελέγχου εξετάζει λεπτομερώς τις ενέργειες του έργου που υλοποίησε ο Δικαιούχος ελέγχοντας τα σχετικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την ορθή ολοκλήρωση του Φυσικού Αντικειμένου και την τήρηση των επιμέρους όρων της Απόφασης Ένταξης.

Μετά το πέρας του ελέγχου οικονομικής και τεχνικής πιστοποίησης, το αρμόδιο Όργανο Ελέγχου, κατόπιν αποστολής των τυχόν εκκρεμοτήτων που εντοπίστηκαν, δημιουργεί βάσει της προβλεπόμενης διαδικασίας το σχετικό Έντυπο Ελέγχου. Βάσει του Εντύπου Ελέγχου και των διαπιστώσεων του Οργάνου Ελέγχου συντάσσεται έκθεση ελέγχου στην οποία περιλαμβάνεται, πέραν των διαπιστώσεων του Εντύπου Ελέγχου, εισήγηση επί των αιτημάτων επαλήθευσης - πιστοποίησης, καθώς και εισήγηση

για τα ληπτέα μέτρα εάν προκύπτουν πλήρως ή μερικώς αρνητικά αποτελέσματα ελέγχου. Η έκθεση υπογράφεται από τα μέλη του Οργάνου Ελέγχου και υποβάλλεται μαζί με το έντυπο ελέγχου.

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Ελέγχου.

Σε περίπτωση που η πρόοδος στην υλοποίηση κάποιας δραστηριότητας υπολείπεται του αρχικού σχεδιασμού, διευκρινίζεται ο λόγος της υστέρησης, εκτιμάται και σημειώνεται το ποσοστό ολοκλήρωσης. Η πιστοποίηση δαπανών συνοδεύεται με την υποβολή των αντίστοιχων παραστατικών και δικαιολογητικών.

Η έκθεση ελέγχου μαζί με το Έντυπο Ελέγχου υποβάλλεται μέσω της ΕΥΔΕ-ΒΕΚ στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου. Ο Δικαιούχος ενημερώνεται για την έκδοσή της μέσω ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωμένη κατά την υποβολή ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας.

Παραλαβή Αποτελεσμάτων Επαλήθευσης - Αντιρρήσεις Δικαιούχου

Μετά από την κοινοποίηση της Έκθεσης Ελέγχου από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης (Όργανο Ελέγχου) και πριν την υποβολή της Έκθεσης ενώπιον της Επιτροπής, έχουν το δικαίωμα οι Δικαιούχοι να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ειδικότερα, ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει ενώπιον της ΕΥΔΕ-ΒΕΚ τις αντιρρήσεις του, εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή από αυτόν της Έκθεσης Ελέγχου. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται υποχρεωτικά σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή. Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών εκταμίευσης εκ μέρους του Δικαιούχου μετά την παραλαβή κάθε Έκθεσης Ελέγχου και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Ελέγχου.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων από το Όργανο Ελέγχου, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η έκθεση επί των αποτελεσμάτων επαλήθευσης / πιστοποίησης και τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους και η Έκθεση υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.

Ολοκλήρωση της διαδικασίας της ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης

Η Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου οριστικοποιεί το αποτέλεσμα της ενδιάμεσης τεχνικής και οικονομικής πιστοποίησης εκ μέρους του Οργάνου Ελέγχου και συντάσσει σχετικό πρακτικό, το οποίο αποτελεί την σύμφωνη γνώμη για την εξόφληση των σχετικών πιστοποιηθεισών δαπανών. Η Επιτροπή, εφόσον κρίνει, μπορεί να ζητήσει επανέλεγχο της τεχνικής και οικονομικής πιστοποίησης από το όργανο ελέγχου.

13.2. Εξόφληση Δαπανών Επενδυτικών Προτάσεων

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός ΕΣ, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες ελέγχεται τέλος, εάν αυτές είναι σύμφωνες με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ.1079/6.4.2015) και λαμβάνονται υπόψιν προς εξόφληση οι εκπιπτόμενες κατά τον Κ.Φ.Ε. επιχειρηματικές δαπάνες και εάν η εξόφλησή τους γίνεται με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων ευρώ (€ 500) και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Για κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (€ 500) (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Σε περίπτωση τροποποίησης του ανωτέρου πλαφόν του ποσού των πεντακοσίων ευρώ (€ 500) για χρήση μετρητών σε συναλλαγές, θα ισχύει αυτό που θα ορίζεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του δικαιούχου που πραγματοποιεί την πληρωμή ή / και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018.
- Η έκδοση επιταγής του δικαιούχου ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018, είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν δαπάνη για την οποία πρόκειται να εκδοθεί παραστατικό καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (€ 500) (ή όπως εκάστοτε ισχύει), απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης)
  - φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής
  - αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)
- Κατάθεση μετρητών έως του ποσού των πεντακοσίων ευρώ (€ 500) στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018, από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής
  - αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)
- Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών Δικαιούχου και προμηθευτή
  - τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης
  - αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το Δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του Δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής

- σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης
- αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:
  - έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου)
  - αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής / καταθέτης, δηλαδή ο Δικαιούχος της ενίσχυσης
  - αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του Δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητα με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του Δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών / υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται:
  - αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή
  - αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)

Επισημαίνεται ότι ο Δικαιούχος θα πρέπει να είναι ο κύριος κάτοχος της κάρτας.

- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή
  - αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους Δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και πεντακοσίων ευρώ (€ 500) ή όπως εκάστοτε ισχύει) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο / παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο / παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014) / Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών / στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων του δικαιούχου.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, όπως τηρούνται σε ξεχωριστή λογιστική μερίδα.

Για τις μελέτες, εργασίες, υπηρεσίες, ή τις εργασίες εγκατάστασης του εξοπλισμού στο όνομα του Δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), στο παραστατικό πληρωμής, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναλυτικώς αναφερόμενα αναγράφεται υποχρεωτικά και αναλυτικά:

- το είδος (τοποθέτηση, μελέτη, κ.λπ.) και η αξία των εργασιών,
- τα πλήρη στοιχεία του Δικαιούχου.

Στην περίπτωση που ένας ανάδοχος/ προμηθευτής εκδίδει απόδειξη λιανικής πώλησης ή ισοδύναμο βάσει του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) παραστατικό επί πιστώσει, όπου δεν είναι δυνατή η αναγραφή των προαναφερόμενων στοιχείων ανά φορολογικό παραστατικό, προσκομίζεται επιπλέον και Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρου 8 Ν. 1599/1986) του αναδόχου/προμηθευτή και του Δικαιούχου, στην οποία αναφέρονται αναλυτικά, ανά παραστατικό, τα ανωτέρω απαιτούμενα στοιχεία.

Γενικές επισημάνσεις

Σε κάθε περίπτωση το Όργανο Ελέγχου έχει τη δυνατότητα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να ελέγξει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση / οριστικοποίηση της εκάστοτε τελικής έκθεσης επαλήθευσης / πιστοποίησης της Πράξης.
- Οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του ΕΣ. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό τη μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές του δικαιούχου για τις δαπάνες της Δράσης θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων αυτές θα πρέπει να γίνονται στον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό των προμηθευτών και όχι στον προσωπικό λογαριασμό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις), άλλως δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.

- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων του δικαιούχου.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων του δικαιούχου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα / Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) / Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό, το ProformaInvoice (προτιμολόγιο) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης. Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα πρέπει να προσκομιστούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. Σε διαφορετική περίπτωση θα ακολουθεί δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

13.3. Καταβολή Ενίσχυσης

Υπό την επιφύλαξη της ένταξης και της τήρησης των κανόνων περί ένταξης για την καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης για το Τμήμα Ι του παρόντος απαιτούνται:

- Καταστατικό σύστασης του Δικαιούχου όπως δημοσιεύεται στο ΓΕΜΗ (με τις αντίστοιχες τροποποιήσεις εφόσον υπάρχουν).
- Βεβαίωση ΓΕΜΗ περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού
- Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας έκδοσης τελευταίου εξαμήνου
- Βεβαίωση απόδοσης παρακρατούμενων φόρων (φορολογική ενημερότητα)
- Βεβαίωση απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών (ασφαλιστική ενημερότητα)
- Πρακτικό Δ.Σ. με τον ορισμό εκπροσώπου για είσπραξη χρημάτων
- Μετοχική σύνθεση και σύνθεση Δ.Σ.
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των Πραγματικών Δικαιούχων (ΠΔ) του αποδέκτη των κονδυλίων ή του αναδόχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο, ΑΦΜ και ημερομηνία γέννησης), όπως αυτός (ΠΔ) ορίζεται στην παρ. 17 του άρθρου 3 του Ν. 4557/18, όπως ισχύει. Η παρούσα δήλωση συμπληρώνεται βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος XIII «Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικού Δικαιούχου».

Ειδικότερα, για το Τμήμα ΙΙ του παρόντος απαιτούνται τα αναγκαία νομιμοποιητικά έγγραφα, όπως:

- Καταστατικό / ΦΕΚ σύστασης,
- Πιστοποιητικά ΓΕΜΗ περί μεταβολών,
- Λοιπά έγγραφα από τα οποία προκύπτει η ισχύουσα νομιμοποίηση
- Πρακτικό Δ.Σ. με τον ορισμό εκπροσώπου για είσπραξη χρημάτων
- Έγγραφα για τη μετοχική σύνθεση και σύνθεση Δ.Σ.
- Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των Πραγματικών Δικαιούχων (ΠΔ) του αποδέκτη των κονδυλίων ή του αναδόχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο, ΑΦΜ και ημερομηνία γέννησης), όπως αυτός (ΠΔ) ορίζεται στην παρ. 17 του άρθρου 3 του Ν. 4557/18, όπως ισχύει. Η παρούσα δήλωση συμπληρώνεται βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος XIII «Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικού Δικαιούχου».

Προκαταβολή

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, μέχρι το 40 % της δημόσιας χρηματοδότησης, με την κατάθεση προς τη ΓΓΒ ισόποσης εγγυητικής επιστολής από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4364/2016 (Α' 13) που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη μέλη της ΣΔΣ και έχουν το

δικαίωμα αυτό. Εγγυήσεις προκαταβολής μπορούν, επίσης, να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά από τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Η εγγυητική επιστολή εκδίδεται με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με ημερομηνία λήξης την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης. Στη δεύτερη περίπτωση, εφόσον η επένδυση δεν έχει ολοκληρωθεί για οιοδήποτε λόγο έως την αρχικώς προβλεπόμενη καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης ο Δικαιούχος υποχρεούται, όπως τριάντα (30) ημέρες προ της ημερομηνία λήξης της εγγυητικής προβεί στην έκδοση νέας εγγυητικής επιστολής με διάρκεια ισχύος ίση τουλάχιστον με τον προβλεπόμενο χρόνο ολοκλήρωσης της επένδυσης πλέον τριάντα (30) ημερών.

Σε κάθε περίπτωση, η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40 % της εγκεκριμένης.

Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Για την χορήγηση της προκαταβολής, η ΕΥΔΕ-ΒΕΚ ελέγχει για λογαριασμό της ΓΓΒ την εγκυρότητα της εγγυητικής επιστολής, συντάσσει αίτημα κατανομής, χρηματοδότησης και εκταμίευσης και διαβιβάζει με υπογραφή του αρμόδιου για θέματα βιομηχανίας Υπουργού το αίτημα του Δικαιούχου συνοδευόμενο με τα υποβληθέντα δικαιολογητικά προς την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης, η οποία πραγματοποιεί την σχετική πληρωμή.

Ενδιάμεσες καταβολές

Οι ενδιάμεσες καταβολές πραγματοποιούνται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Η πιστοποίηση της ενδιάμεσης καταβολής προκύπτει από την υποβολή της οριστικής έκθεσης εκ μέρους του Οργάνου Ελέγχου και την απόφαση επ' αυτής της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε δικαιούχο δεν μπορούν να υπερβούν το 80 % της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Για την ολοκλήρωση της εξόφλησης, η ΕΥΔΕ ΒΕΚ, επί τη βάση α) του αιτήματος του δικαιούχου, β) της έκθεσης του Οργάνου Ελέγχου και γ) της απόφασης της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, συντάσσει για λογαριασμό της ΓΓΒ αίτημα κατανομής, χρηματοδότησης και εκταμίευσης και διαβιβάζει με υπογραφή του αρμοδίου για θέματα βιομηχανίας

Υπουργού τα δικαιολογητικά προς την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Αποπληρωμή

Το ποσό αποπληρωμής καταβάλλεται μετά την διοικητική και επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου και την έκδοση απόφασης του αρμοδίου για θέματα βιομηχανίας Υπουργού Ανάπτυξης περί της ολοκλήρωσης του έργου κατόπιν γνωμοδότησης (σύμφωνης γνώμης) της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, και μετά την έκδοση της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης με την προϋπόθεση της πλήρωσης των πρόσθετων όρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (στόχοι πράσινης μετάβασης και «αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»).

Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Μετά την οριστικοποίηση του καταβαλλόμενου ποσού σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις (προκαταβολή, ενδιάμεσες καταβολές, αποπληρωμή), η ΕΥΔΕ-ΒΕΚ καλεί για λογαριασμό της ΓΓΒ τον Δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωμένη κατά την υποβολή ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας να προσκομίσει σε έντυπη μορφή και σε ηλεκτρονική μορφή τα ανωτέρω δικαιολογητικά πληρωμής και προβαίνει σε αίτημα κατανομής, χρηματοδότησης και εκταμίευσης καθώς και σε διαβίβαση με υπογραφή του αρμοδίου για θέματα βιομηχανίας Υπουργούτων δικαιολογητικών προς τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Ανάπτυξης. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Ανάπτυξης απευθείας στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους.

Η καταβολή της επιχορήγησης για όλα τα ενταγμένα έργα που αφορούν την περίπτωση χρηματοδότησης δημιουργίας νέων βιομηχανικών περιοχών και πάρκων, την επέκταση των υφισταμένων και τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση δύναται να πραγματοποιηθεί, μόνο εφόσον έχει συσταθεί η εταιρεία - Δικαιούχος ως νομικό πρόσωπο (σε περίπτωση υπό σύστασης ΕΑΔΕΠ) και είτε εφάπαξ μετά την ολοκλήρωση του αντικειμένου της επένδυσης, είτε σε δόσεις, σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία.

Χρήση του Ανοικτού Καταπιστευτικού Λογαριασμού («ESCROW Account»)

Με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του Ν. 4915/2022, οι δικαιούχοι χρηματοδότησης καθεστώτων ενισχύσεων και χρηματοδοτικών προγραμμάτων και έργων που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο

Ανάκαμψης «Ελλάδα 2.0» και εντάσσονται προς χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δύνανται, κατόπιν της έκδοσης απόφασης έγκρισης της χρηματοδότησης από το αρμόδιο όργανο, να προχωρούν σε άνοιγμα ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών λογαριασμών (escrow accounts) σε εμπορικές τράπεζες. Στους λογαριασμούς αυτούς, κατόπιν του ανοίγματός τους, δύνανται να εκταμιεύονται από τους εκάστοτε φορείς χρηματοδότησης προκαταβολές χρηματοδότησης, και οι δικαιούχοι δύνανται να κινούν τον λογαριασμό κατόπιν της έκδοσης και κοινοποίησης στο οικείο πιστωτικό ίδρυμα των αντίστοιχων εγκρίσεων πληρωμών.

14. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην Απόφαση Ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε παρέκκλιση από αυτούς από τον Δικαιούχο χωρίς προηγούμενη τροποποίηση της απόφασης ένταξης δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την έγκριση μέσω της τροποποίησης της Απόφασης. Υποτροπή του Δικαιούχου συνιστά βásiμη αιτία ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης της πράξης στη Δράση.

14.1. Τροποποιήσεις φυσικού και οικονομικού αντικειμένου

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΣ, επιτρέπονται τροποποιήσεις του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) του ΕΣ. Είναι δυνατές **έως τρείς (3) τροποποιήσεις** του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της επένδυσης και εφόσον με την αιτούμενη τροποποίηση:

- δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στη Δράση
- δεν μεταβάλλονται βαθμολογικά τα κριτήρια αξιολόγησης
- δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του ΕΣ
- δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου κάτω από το όριο των 300.000€³⁴
- τηρούνται οι περιορισμοί στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπου αυτοί προβλέπονται

Επίσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΣ, επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας, οι οποίες εξαιρούνται από τον ποσοτικό περιορισμό ως ακολούθως:

- Αλλαγή υπεύθυνου έργου
- Αλλαγή νόμιμου εκπροσώπου
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβολή αυτή δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε επίπτωση στην κάλυψη της Ίδιας Συμμετοχής.³⁵

³⁴ Ο συγκεκριμένος όρος εφαρμόζεται μόνο για το Τμήμα Ι.

³⁵ Ο συγκεκριμένος όρος εφαρμόζεται μόνο για το Τμήμα Ι.

- Αλλαγή χρηματοδοτικού σχήματος μόνο σε περίπτωση ενσωμάτωσης τραπεζικού δανεισμού (σε περίπτωση κατάργησης τραπεζικού δανεισμού δεν απαιτείται τροποποίηση – η αλλαγή αυτή ενσωματώνεται στο αίτημα επαλήθευσης / πιστοποίησης και εξετάζεται απευθείας σε αυτό).³⁶
- Αλλαγή προμηθευτή η οποία δεν συνοδεύεται από οποιαδήποτε άλλη μεταβολή του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της εκάστοτε δαπάνης, δεν συνιστά αιτία τροποποίησης, ενσωματώνεται στο αίτημα επαλήθευσης / πιστοποίησης και εξετάζεται απευθείας με αυτό.
- Αλλαγή δαπάνης / δαπανών συνολικής αξίας ίσης, ως ποσοστό, με το 20% του συνολικού επιχορηγούμενου Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου όπως έχουν τυχόν τροποποιηθεί, με νέα / νέες δαπάνες εντός της ίδιας κατηγορίας δαπανών για τις οποίες, τις νέες δαπάνες, τεκμηριώνεται σωρευτικά ότι:
  - υπακούουν στους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών της κατηγορίας
  - εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης
  - δεν ξεπερνούν το εγκεκριμένο συνολικό κόστος (συνολική τιμή) των αρχικών δαπανών τις οποίες αντικαθιστούν³⁷

Διευκρινίζεται ότι τέτοιες αλλαγές δαπανών μπορούν να ενσωματώνονται στο Αίτημα Επαλήθευσης / Πιστοποίησης και να εξετάζονται απευθείας μαζί με αυτό χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχετικού Αιτήματος Τροποποίησης.

Διευκρινίζεται ότι δεν γίνεται αποδεκτό αίτημα αύξησης του εγκεκριμένου ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης.

14.2. Εξέταση – Έγκριση τροποποιήσεων

Οι τροποποιήσεις που διαφοροποιούν ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου εξετάζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, η οποία και γνωμοδοτεί (σύμφωνη γνώμη) για την τελική απόρριψη ή μη της τροποποίησης και την έκδοση της σχετικής απόφασης του αρμοδίου για θέματα βιομηχανίας Υπουργού Ανάπτυξης.

Επισημαίνονται τα εξής:

- Το Αίτημα Τροποποίησης υποβάλλεται από τον Δικαιούχο σε έντυπη μορφή στην έδρα της ΓΓΒ και σε ηλεκτρονική μορφή, συνοδευόμενο από όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα δικαιολογητικά, πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της Απόφασης Ένταξης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Της παρούσας προθεσμίας – επισήμανσης εξαιρούνται αιτήματα που διαπιστώνεται κατά την τελική επαλήθευση ότι πρέπει να υποβληθούν λόγω αναγκών τακτοποίησης της υλοποιηθείσας επένδυσης.
- Αιτήματα Τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση / μη υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, σε ποσοστό μικρότερο του 20% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης εξετάζονται και εγκρίνονται ή

³⁶ Ο συγκεκριμένος όρος εφαρμόζεται μόνο για το Τμήμα Ι.

³⁷ Ο συγκεκριμένος όρος εφαρμόζεται μόνο για το Τμήμα Ι.

απορρίπτονται από τον αρμόδιο για θέματα βιομηχανίας Υπουργό Ανάπτυξης, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.

- Αιτήματα Τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση / μη υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης δεν εξετάζονται και απορρίπτονται από τον αρμόδιο για θέματα βιομηχανίας Υπουργό Ανάπτυξης, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.
- Αιτήματα Τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση / μη υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 20% και μικρότερο ή ίσο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης εξετάζονται, εγκρίνονται ή απορρίπτονται από τον αρμόδιο για θέματα βιομηχανίας Υπουργό Ανάπτυξης, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.
- Κάθε άλλο θέμα ή τροποποίηση που δεν δύναται να περιληφθεί στα αναφερόμενα ανωτέρω, εξετάζεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, η οποία γνωμοδοτεί εφόσον απαιτείται προς τον αρμόδιο για θέματα βιομηχανίας Υπουργό Ανάπτυξης ως προς την τροποποίηση της Απόφασης ένταξης.

15. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, τηρούμενων των όρων της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Οδηγού, γίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, κατόπιν της έκθεσης του Οργάνου Ελέγχου.

Το Αίτημα Τελικής Πληρωμής υποβάλλεται έως και εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και σε κάθε περίπτωση πριν την ολοκλήρωση της Δράσης. Πριν την εξέταση του Αιτήματος Τελικής Πληρωμής εξετάζεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου αν συντρέχει λόγος ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης και σε θετική περίπτωση η Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου γνωμοδοτεί (σύμφωνη γνώμη) στον αρμόδιο για θέματα βιομηχανίας Υπουργό Ανάπτυξης την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και σε ετοιμότητα λειτουργίας.
- Για τις περιπτώσεις κτιριακών κατασκευών, η ύπαρξη της απαιτούμενης οικοδομικής άδειας (εφόσον απαιτείται) ή όποιας άλλης μορφής έγκριση εργασιών, εφόσον απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις.
- Η εξόφληση του συνόλου των παραστατικών των δαπανών του έργου.

- Η ολοκλήρωση της κάλυψης της ίδιας συμμετοχής.³⁸
- Το υλοποιημένο και πιστοποιημένο Οικονομικό Αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του ελάχιστου προβλεπόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.

Επισημαίνονται τα εξής:

- Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του ΦΟΑ του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.

Η ολοκλήρωση του έργου πραγματοποιείται έπειτα από επιτόπιο και διοικητικό έλεγχο του Οργάνου Ελέγχου και σύνταξη της Έκθεσης Ελέγχου. Με βάση τα αποτελέσματα της οριστικής Έκθεσης Ελέγχου επί του Αιτήματος Τελικής Πληρωμής, αλλά και προηγούμενων Εκθέσεων Πιστοποίησης ενδιάμεσων πληρωμών και καταβολής προκαταβολής, εκδίδεται απόφαση του αρμοδίου για θέματα βιομηχανίας Υπουργού Ανάπτυξης περί της ολοκλήρωσης του έργου κατόπιν της σύνταξης και υποβολής των πρακτικών της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου (σύμφωνη γνώμη) και διαμορφώνεται η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης η οποία αποτελεί και προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο.

Η Βεβαίωση εκδίδεται από την ΓΓΒ με την συνδρομή της ΕΥΔΕ-ΒΕΚ μετά από γνωμοδότηση (σύμφωνη γνώμη) της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου.

Με τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης (τα Παραδοτέα, η επίτευξη των στόχων της Πράξης)
- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου του Δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του Τελικού Αιτήματος
- Ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό
- Καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης
- Βεβαιώνεται η επίτευξη των στόχων της Πράξης
- Βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο
- Διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων / επιθεωρήσεων / ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην Πράξη
- Καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε μακροχρόνιας υποχρέωσης του Δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην Απόφαση Ένταξης

³⁸ Ο συγκεκριμένος όρος εφαρμόζεται μόνο για το Τμήμα Ι.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης κοινοποιείται στον Δικαιούχο με κάθε πρόσφορο μέσο (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συμβατικό ταχυδρομείο). Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Χρηματοδότησης.

16. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους και για δέκα (10) έτη (εάν τυγχάνει εφαρμογής ο ΓΑΚ) ή για δέκα (10) οικονομικά έτη (εάν τυγχάνει εφαρμογής ο Κανονισμός De Minimis) μετά την τελική καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης / την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Οι Δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση / αποτίμηση της Δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει:

- Να τηρεί τα έγγραφα που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο για δέκα (10) έτη (σε περίπτωση εφαρμογής του ΓΑΚ) ή δέκα (10) οικονομικά έτη (σε περίπτωση εφαρμογής του Κανονισμού De Minimis) από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου.
- Να τηρεί πιστοποιητικά παραλαβής των υλικών και υπηρεσιών
- Να εφαρμόζει τη νομοθεσία και ιδιαίτερα όσον αφορά στις λογιστικές καταχωρήσεις με μηχανογραφική μέθοδο, τη περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς που αφορούν τα επιμέρους έργα
- Να τηρεί τα πρωτότυπα παραστατικά των δαπανών και των πληρωμών που πραγματοποιούνται
- Να τηρεί τα πρωτότυπα παραστατικά και τις τελικές καταστάσεις δαπανών

16.1. Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Οι δικαιούχοι των οποίων οι επενδύσεις θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση, μετά την ένταξή τους και για πέντε (5) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης και με κύρωση την υποχρέωση επιστροφής της συνεισφοράς, πλέον τόκων και μέχρι πλήρους εξοφλήσεως, θα πρέπει να τηρούν τις παρακάτω ειδικότερες υποχρεώσεις:

- Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής (Απόφασης Ένταξης)
- Να τοποθετήσουν σε εμφανές σημείο αφίσα (πινακίδα ενημέρωσης) σύμφωνα με τον Οδηγό Επικοινωνίας Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 αναφορικά με τη συνδρομή του ΤΑΑ στην υλοποίηση του έργου τους, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θα υποδειχθούν.
- Να μη μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της επένδυσης

- Να μην αντικαταστήσουν οποιοδήποτε στοιχείο του εξοπλισμού, εκτός εάν η αντικατάσταση αφορά αγορά νέου παρομοίου εξοπλισμού (όμοιας ή καλύτερης τεχνολογίας). Στις περιπτώσεις αυτές οφείλουν προ λήψεως οποιασδήποτε ενέργειας να υποβάλουν αίτημα τροποποίησης και εφόσον εγκριθεί να προβούν στην αντικατάσταση, με τήρηση όλων των παραστατικών που αφορούν τόσο τον νέο όσο και τον παλαιό εξοπλισμό
- Να μη μεταβάλουν ουσιαστικά την ενισχυθείσα επένδυση και κατά τρόπο που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης ή που θα μπορούσε να οδηγήσει σε υπονόμηση των αρχικών στόχων της
- Να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων
- Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης
- Να πραγματοποιούν τις απαιτούμενες ενέργειες ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων, κατά τα οριζόμενα στον παρόντα Οδηγό, με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει
- Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Πέραν των ανωτέρω υποχρεώσεων και ειδικότερα για το Τμήμα Ι του παρόντος και συγκεκριμένα για τις ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο του ΓΑΚ, οι Δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν επιπλέον τις παρακάτω ειδικότερες υποχρεώσεις:

- να πληρούν στο ακέραιο τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του υπό αριθ. 2014/651 Κανονισμού της Επιτροπής αναφορικά με τους κανόνες δημοσίευσης και πληροφόρησης
- να λειτουργούν το ΕΠ μέχρι το πέρας της απόσβεσης της ενισχυόμενης υποδομής. Στο μέτρο και για το τμήμα της επένδυσης που αφορά ενισχύσεις σε τοπικές υποδομές, κατ' εφαρμογή του άρθρου 56 ΓΑΚ, να τηρούν την κυριότητα και τη λειτουργία της υποδομής μέχρι το πέρας της απόσβεσης της ενισχυόμενης υποδομής ή εάν σε περίπτωση παραχώρησης ή άλλη ανάθεσης σε τρίτο μέρος της λειτουργίας της υποδομής να πραγματοποιείται αυτή με ανοικτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ισχυόντων κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων.
- Στο μέτρο που τμήμα της επένδυσης αφορά επενδυτικές ενισχύσεις σε τοπικές υποδομές, κατ' εφαρμογή του άρθρου 56 ΓΑΚ και αναφορικώς με αυτό το τμήμα της επένδυσης, οι Δικαιούχοι απαιτείται να θέτουν τις υποδομές στη διάθεση των ενδιαφερόμενων χρηστών ανοιχτά, με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις.
- Στο μέτρο που τμήμα της επένδυσης αφορά επενδυτικές ενισχύσεις σε τοπικές υποδομές, κατ' εφαρμογή του άρθρου 56 ΓΑΚ και αναφορικώς με αυτό το τμήμα της επένδυσης, οι Δικαιούχοι απαιτείται να χρεώνουν τιμή για τη χρήση ή την πώληση της υποδομής η οποία αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς. Στο πλαίσιο της εξέτασης της τήρησης της εν λόγω υποχρέωσης, οι Δικαιούχοι πρέπει να υποβάλλουν ανάλυση που να τεκμηριώνει ότι η τιμή χρέωσης για τη χρήση ή την πώληση της υποδομής αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς και συγκεκριμένα έχει προσδιοριστεί μέσω κοινά αποδεκτής μεθοδολογίας όπως, ενδεικτικά, μέσω συγκριτικής αξιολόγησης αντίστοιχων χρεώσεων σε επαρκή αριθμό συγκρίσιμων υποδομών και πάρκων.

- Στο μέτρο που τμήμα της επένδυσης αφορά επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατ' εφαρμογή του άρθρου 41 ΓΑΚ και αναφορικός με αυτό το τμήμα της επένδυσης, οι Δικαιούχοι αποδέχονται ότι τυχόν λειτουργική ενίσχυση θα απομειώνεται κατά τον συντελεστή απομείωσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 παρ.7 του ν.4412/2016, ως ισχύει.
- να αποδέχονται τη δημοσίευση των στοιχείων της ενίσχυσης στον σχετικό ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Transparency Award Module), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα II ή/και στο Παράρτημα III του ΓΑΚ

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην Απόφαση Ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε παρέκκλιση από αυτούς από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια αρχή συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνέπεια αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από το αρμόδιο Όργανο Ελέγχου. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά λόγο υποχρεωτικής ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης της πράξης στη Δράση και μετακύλιση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Σε κάθε περίπτωση όλα τα ανωτέρω θα πρέπει να τηρούνται σε ειδικό «Φάκελο Πράξης» σε επίπεδο εγκεκριμένου ΕΣ, ώστε να αποδεικνύεται με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά η νόμιμη καταβολή των δαπανών. Σε περίπτωση μη ύπαρξης των προβλεπόμενων δικαιολογητικών και παραστατικών, οι πληρωμές που αντιστοιχίζονται με τα ανωτέρω δεν θα θεωρούνται νομίμως καταβληθείσες.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τον δικαιούχο σε ειδική μερίδα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για δέκα (10) έτη από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της παραγωγικής επένδυσης.

16.2. Εξέταση Τήρησης Υποχρεώσεων

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της Δράσης σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού θέτει στη διάθεση των δικαιούχων με τη διοικητική υποστήριξη του ΤΑΙΠΕΔ πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων των δικαιούχων και την υλοποίηση πράξεων αντίστοιχα.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου που είναι ένα σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, αναπτύσσει επιμέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα).

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας στο πλαίσιο της υποχρέωσής της για τη διασφάλιση της τήρησης της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των πόρων της Δράσης και της ασκούμενης από αυτή εποπτείας σε εκχωρηθείσες πράξεις κρατικών ενισχύσεων αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων για πέντε (5) έτη από τη τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης.

Αναφορικά με την τήρηση των μακροχρόνιων επαληθεύσεων, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας συντάσσει ετήσιο πρόγραμμα επαληθεύσεων και ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση εκάστου έργου.

16.3. Επιβολή Κυρώσεων

Σε περίπτωση μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων εφαρμόζεται η υπ' αρ. 71693 ΕΞ 2023/2023 Υπουργική Απόφαση (Β'3079) περί των διαδικασιών επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο Δράσεων και Έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Οι κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν.

Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης. Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των αντιρρήσεων, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Σε περίπτωση που προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς

ανάκτηση ποσά, είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το επιτόκιο αναφοράς της ΕΕ καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).

Σε περίπτωση που η μη τήρηση καθιστά την ενίσχυση μη συμβατή με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 ή / και με τον Κανονισμό de minimis (κατά περίπτωση), η επιχορήγηση ανακτάται στο σύνολό της.

16.4. Προσωπικά Δεδομένα

Η ΓΓΒ, το ΤΑΙΠΕΔ ή / και τυχόν οριζόμενοι εξωτερικοί σύμβουλοι αυτών καθώς και τα εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όταν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, της διασφάλισης ορθής υλοποίησης των έργων, λογιστικών και λοιπών ελέγχων της χρήσης των κονδυλίων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 679/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το Ν. 4624/2019.

Ο Δικαιούχος ως υποκείμενο δεδομένων κατά τα οριζόμενα του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 679/2016 αποδέχεται τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων για τους σκοπούς της παρούσας Δράσης, στο μέτρο και στο χρονικό πλαίσιο κατά το οποίο η επεξεργασία αυτή είναι αναγκαία για την ικανοποίηση των σκοπών της Δράσης και ειδικότερα έως του πέρατος της παρακολούθησης της χορηγούμενης ενίσχυσης, δηλαδή για δέκα (10) έτη.

Σημειώνεται ιδίως ότι η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: την επωνυμία των Φορέων των έργων και το ΑΦΜ αυτών θα αναρτηθούν για λόγους διαφάνειας στις ιστοσελίδες της ΓΓΒ, του ΤΑΙΠΕΔ, του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Τα ανωτέρω πλέον του ποσού ενίσχυσης και του μεγέθους της επιχείρησης θα πρέπει να δημοσιευτούν και στον σχετικό ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Transparency Award Module).

16.5. Δημοσιότητα

Σε κάθε μέτρο δημοσιότητας σχετικά με τις Δράσεις και τα Έργα, συμπεριλαμβανομένων διασκέψεων, σεμιναρίων ή οποιασδήποτε άλλης πληροφορίας ή προωθητικού υλικού (όπως φυλλάδια, αφίσες, παρουσιάσεις κ.λπ.), θα πρέπει να αναφέρεται ευκρινώς ότι η Δράση ή το Έργο λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ένδειξη «χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση - NextGeneration EU» και να τίθεται το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπου τυγχάνει εφαρμογής, κάθε σχετική ανακοίνωση ή δημοσίευση αναφέρει ότι εκφράζει την άποψη και γνώμη του συντάκτη αυτής και δεν αντικατοπτρίζει απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν ευθύνονται για οποιαδήποτε πιθανή χρήση της πληροφορίας αυτής.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, σύμφωνα με την παρούσα στην υλοποίηση, παρακολούθηση, εκτέλεση και λειτουργία Δράσεων και Έργων υποχρεούνται να εφαρμόζουν και να συμμορφώνονται με τη Στρατηγική Δημοσιότητας και τον Οδηγό Επικοινωνίας που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης.

Θα πρέπει να τηρούνται οι απαιτήσεις δημοσιότητας του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, και συγκεκριμένα για τις ενισχύσεις που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του εν λόγω Κανονισμού στο πλαίσιο του Τμήματος Ι.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (άρθρα 9 και 11 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ) υπάρχει υποχρέωση δημοσίευσης στον δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, των εξής πληροφοριών:

- 1) συνοπτικές πληροφορίες ή σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση σε αυτές κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 9 και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014
- 2) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης ή σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 9 και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014
- 3) πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 9 και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014

Για Δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης για την εν λόγω παραγωγή που υπερβαίνει τα 60.000 ευρώ και για δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 30.000 ευρώ.

Ο Δικαιούχος έχει υποχρέωση να αποδεχθεί τη δημοσίευση των στοιχείων του σημείου (γ).

Ο Φορέας διαχείρισης της Δράσης διασφαλίζει ότι όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά και έγγραφα, σε περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο του ΓΑΚ, παραμένουν διαθέσιμα για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (σε περίπτωση χορήγησης ενισχύσεων κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ) ή 10 οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (σε περίπτωση χορήγησης ενισχύσεων κατ' εφαρμογή του Κανονισμού De Minimis).

17. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης ορίζονται στην Πρόσκληση της Δράσης και στον παρόντα Οδηγό.

Η Πρόσκληση και ο Οδηγός της Δράσης θα αναρτηθούν στις ιστοσελίδες:

- του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας <https://greece20.gov.gr/>,
- του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και
- του ΤΑΙΠΕΔ.

Για περαιτέρω πληροφορίες οι δυνητικοί ωφελούμενοι της Δράσης μπορούν να απευθύνονται στο τηλέφωνο επικοινωνίας: 213 0990 969 ή στο email επικοινωνίας: industrial.parks@gr.gt.com

18. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Ι. Έντυπο Αίτησης Χρηματοδότησης (ΤΜΗΜΑ Ι)

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθεται το έντυπο της Αίτησης Χρηματοδότησης προς υποβολή από τους υποψηφίους. Στο εν λόγω έντυπο ο υποψήφιος καλείται να συμπληρώσει τα σχετικά πεδία με την ένδειξη [...] και να το υποβάλει μαζί με το Φάκελο Χρηματοδότησης με βάση τα οριζόμενα στην Ενότητα 10 του παρόντος.

<u>ΑΙΤΗΣΗ</u>	
Προς: [...]	
<u>Θέμα:</u> Επιχορήγηση έργων υποδομής Επιχειρηματικού Πάρκου / Βιομηχανικής Περιοχής [...]	
<p><u>Στοιχεία του αρμόδιου νομικού ή φυσικού προσώπου:</u></p> <p>Επωνυμία: [...]</p> <p>Α.Φ.Μ: [...]</p> <p>Διεύθυνση επικοινωνίας: [...]</p> <p>Τηλέφωνο επικοινωνίας: [...]</p> <p>Email: [...]</p> <p>Νόμιμος εκπρόσωπος: [...]</p> <p><u>Στοιχεία ΕΠ / ΒΙΠΕ:</u></p> <p>Θέση: [...]</p> <p>Δήμος / Περιφέρεια / Αποκεντρωμένη Διοίκηση: [...]</p> <p>Έκταση (στρέμματα): [...]</p> <p>Τύπος: [...]</p> <p>Συνολικός προϋπολογισμός έργου (€): [...]</p> <p>Αιτούμενη επιχορήγηση (€): [...]</p> <p>Ιδιοκτησιακό καθεστώς γης: [...]</p> <p>Αθήνα, [...]</p>	<p>Δυνάμει της [...] πρόσκλησης σας υποβάλλουμε συνημμένα τα προβλεπόμενα από την ανωτέρω πρόσκληση και την κείμενη νομοθεσία δικαιολογητικά και παρακαλούμε για τον έλεγχο τους και την επιχορήγηση έργων υποδομής Επιχειρηματικού Πάρκου / Βιομηχανικής Περιοχής [...]</p> <p>Για την εταιρεία: [...]</p>
<u>Συνημμένα:</u>	
1) [...]	4) [...]
2) [...]	5) [...]
3) [...]	6) [...]

Παράρτημα ΙΙ. Έντυπο Αίτησης Χρηματοδότησης (ΤΜΗΜΑ ΙΙ)

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθεται το έντυπο της Αίτησης Χρηματοδότησης προς υποβολή από τους υποψηφίους. Στο εν λόγω έντυπο ο υποψήφιος καλείται να συμπληρώσει τα σχετικά πεδία με την ένδειξη [...] και να το υποβάλει μαζί με το Φάκελο Χρηματοδότησης με βάση τα οριζόμενα στην Ενότητα 10 του παρόντος.

<u>ΑΙΤΗΣΗ</u>	
Προς: [...]	
Θέμα: Επιχορήγηση έργων κατασκευής υποσταθμών [...]	
<p><u>Στοιχεία του αρμόδιου νομικού ή φυσικού προσώπου:</u></p> <p>Επωνυμία: [...]</p> <p>Α.Φ.Μ: [...]</p> <p>Διεύθυνση επικοινωνίας: [...]</p> <p>Τηλέφωνο επικοινωνίας: [...]</p> <p>Email: [...]</p> <p>Νόμιμος εκπρόσωπος: [...]</p> <p><u>Στοιχεία ΕΠ / ΒΙΠΕ:</u></p> <p>Θέση: [...]</p> <p>Δήμος / Περιφέρεια / Αποκεντρωμένη Διοίκηση: [...]</p> <p>Έκταση (στρέμματα): [...]</p> <p>Τύπος: [...]</p> <p><u>Στοιχεία Υποσταθμού:</u></p> <p>Χωροθέτηση: [...]</p> <p>Έκταση (στρέμματα): [...]</p> <p>Συνολικός προϋπολογισμός έργου (€): [...]</p> <p>Αιτούμενη επιχορήγηση (€): [...]</p> <p>Ιδιοκτησιακό καθεστώς γης: [...]</p> <p>Αθήνα, [...]</p>	<p>Δυνάμει της [...] πρόσκλησης σας υποβάλλουμε συνημμένα τα προβλεπόμενα από την ανωτέρω πρόσκληση και την κείμενη νομοθεσία δικαιολογητικά και παρακαλούμε για τον έλεγχο τους και την επιχορήγηση έργων υποδομής κατασκευής υποσταθμού [...]</p> <p>Για την εταιρεία: [...]</p>
<u>Συνημμένα:</u>	
1) [...]	4) [...]
2) [...]	5) [...]
3) [...]	6) [...]

Παράρτημα III. Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης (ΤΜΗΜΑ Ι)

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθεται έντυπο προς συμπλήρωση και υποβολή από τους υποψηφίους βάσει του οποίου προσδιορίζεται το αιτούμενο ποσό της επιχορήγησης για κάθε άρθρο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651 ή για τον Κανονισμό (ΕΕ) 2013/1407 (όπως αυτά προσδιορίζονται στην Ενότητα 8.1) και συνολικά για το επενδυτικό σχέδιο. Στο εν λόγω έντυπο ο υποψήφιος καλείται να συμπληρώσει τα σχετικά πεδία με την ένδειξη [...] και να το υποβάλει μαζί με το Φάκελο Χρηματοδότησης.

Καθεστώς Ενίσχυσης	Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	Ύψος επιλέξιμων δαπανών (σε €)	Ποσοστό ενίσχυσης (σε %) ³⁹	Αιτούμενο ποσό επιχορήγησης (σε €)
ΓΑΚ – Άρθρο 38	[...]	[...]	[...]	[...]
ΓΑΚ – Άρθρο 41	[...]	[...]	[...]	[...]
ΓΑΚ – Άρθρο 45	[...]	[...]	[...]	[...]
ΓΑΚ – Άρθρο 56	[...]	[...]	[...]	[...]
De Minimis	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ		[...]	[...]	[...]

Ημερομηνία: [...]/.../...]

Για την Εταιρεία
Ο/Η Νόμιμος Εκπρόσωπος:

(σφραγίδα-υπογραφή εκπροσώπου)

³⁹ Όπως προσδιορίζεται από την ένταση ενίσχυσης που προβλέπεται στα εκάστοτε άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651 ή υπολογίζεται από τον υποψήφιο βάσει του ποσού ενίσχυσης που προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικότερα οριζόμενα στον εκάστοτε κανονισμό (ΓΑΚ ή de minimis) (π.χ. στην περίπτωση ένταξης επιλέξιμων δαπανών στο άρθρο 56, προσδιορίζεται το αιτούμενο ποσό ενίσχυσης του συγκεκριμένου άρθρου βάσει του χρηματοδοτικού κενού ενώ το ποσοστό ενίσχυσης προκύπτει από το υπολογιζόμενο ποσό επιχορήγησης προς το ύψος των επιλέξιμων δαπανών).

Παράρτημα IV. Έντυπο Αντιστοίχισης Επιλέξιμων Δαπανών με τα Πεδία Παρέμβασης του Κανονισμού 2021/241 – Παράρτημα VI

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθεται έντυπο προς συμπλήρωση και υποβολή από τους υποψήφιους βάσει του οποίου πραγματοποιείται η αντιστοίχιση των επιλέξιμων δαπανών ανά πεδίο παρέμβασης βάσει των οριζόμενων στην Ενότητα 8.3, όπως αυτά προσδιορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την παρούσα Δράση και εξειδικεύονται στο Παράρτημα VI του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241 με σκοπό τον υπολογισμό της σχετικής συνεισφοράς στην κλιματική αλλαγή. Στο εν λόγω έντυπο ο υποψήφιος καλείται να συμπληρώσει κατά περίπτωση τα σχετικά πεδία με την ένδειξη [...] και να το υποβάλει μαζί με το Φάκελο Χρηματοδότησης.

Κωδικός	Πεδίο Παρέμβασης	Συντελεστής συνεισφοράς για την κλιματική αλλαγή	Περιγραφή Επιλέξιμης Δαπάνης	Ύψος δαπάνης (σε €)	Στοιχείο τεκμηρίωσης ⁴⁰
025β	Κατασκευή νέων ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων ⁴¹	40 %	[...]	[...]	[...]
046	Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους	0%	[...]	[...]	[...]
040	Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων ⁴²	40%	[...]	[...]	[...]
041α	Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης ⁴³	40%	[...]	[...]	[...]
029	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: ηλιακή	100 %	[...]	[...]	[...]
077	Υποδομές εναλλακτικών καυσίμων ⁴⁴	100 %	[...]	[...]	[...]

Ημερομηνία: [.../.../...]

Για την Εταιρεία
Ο/Η Νόμιμος Εκπρόσωπος:

(σφραγίδα-υπογραφή εκπροσώπου)

⁴⁰ Γίνεται αναφορά στο σχετικό στοιχείο τεκμηρίωσης (π.χ. τεχνική ανάλυση) της αντιστοίχισης των δαπανών με το εκάστοτε πεδίο το οποίο ο υποψήφιος συμπεριλαμβάνει στο Φάκελο Χρηματοδότησης.

⁴¹ Εάν ο στόχος των μέτρων αφορά την κατασκευή νέων κτιρίων με πρωτογενή ενεργειακή ζήτηση (ΟΕΥΠ) η οποία είναι τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη από την απαίτηση ΚΣΜΚΕ (κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, εθνικές οδηγίες). Η κατασκευή νέων, ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων θεωρείται ότι περιλαμβάνει επίσης τις υποδομές κατά τη έννοια των πεδίων παρέμβασης 85 έως 92

⁴² Συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επαναχρησιμοποίηση, μείωση των διαρροών

⁴³ Αν ο στόχος του μέτρου για το κατασκευασμένο σύστημα εμπροσθοπορείας λυμάτων είναι να έχει μηδενική καθαρή κατανάλωση ενέργειας ή για την ανανέωση του συστήματος εμπροσθοπορείας λυμάτων να οδηγήσει σε μειωμένη μέση κατανάλωση ενέργειας κατά τουλάχιστον 10 % (αποκλειστικά με μέτρα ενεργειακής απόδοσης και όχι με αλλαγές υλικών ή αλλαγές στο φορτίο)

⁴⁴ Αν ο στόχος του μέτρου είναι σύμφωνος με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001

Παράρτημα V. Παράδειγμα Υπολογισμού Βαθμολόγησης Προτάσεων (Τμήμα Ι)

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθεται ενδεικτικό παράδειγμα περιγραφής του τρόπου βαθμολόγησης που θα διενεργηθεί για κάθε επενδυτική πρόταση του Τμήματος Ι με βάση την οποία θα πραγματοποιηθεί η συγκριτική αξιολόγηση και κατάταξη των υποψηφίων. Το παράδειγμα αυτό παρατίθεται με την επιφύλαξη του επιπέδου λεπτομέρειας ή περιεχομένου που απαιτείται βάσει των προβλεπόμενων στην Πρόσκληση της Δράσης και στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής και στην προβλεπόμενη αξιολόγηση ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών και την αντιστοιχία τους με τα εκάστοτε άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651 ή τον Κανονισμό (ΕΕ) 2013/1407. Η τελική βαθμολόγηση και συγκριτική αξιολόγηση εξαρτάται από τη φύση και τα χαρακτηριστικά κάθε επενδυτικής πρότασης και δεν μπορεί να καλυφθεί εξαντλητικά για τους σκοπούς του παρόντος Οδηγού.

Καθεστώς Ενίσχυσης	Παράδειγμα κατηγορίας επιλέξιμης δαπάνης	Κατανομή επιλέξιμου προϋπολογισμού	Συντελεστής στάθμισης έντασης (σ _ι)	Ποσοστό ενίσχυσης (ε _ι) ⁴⁵	Σταθμισμένο ποσοστό ενίσχυσης (σ _ι * ε _ι)
ΓΑΚ – Άρθρο 38	Δαπάνες έργων επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων με κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	€ 5.700.000	57%	30%	17%
ΓΑΚ – Άρθρο 41	Κατασκευή έργων υποδομής	€ 2.500.000	25%	45%	11%
ΓΑΚ – Άρθρο 45	-	-	-	-	-
ΓΑΚ – Άρθρο 56	Δαπάνες έργων υδροληψίας εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ	€ 1.800.000	18%	15%	3%
De Minimis	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ		€ 10.000.000	100 %		31% $\sum_{i=1}^5 \sigma_i * \epsilon_i$ (Βαθμολογία υποψηφίου)

⁴⁵ Όπως προσδιορίζεται από την ένταση ενίσχυσης που προβλέπεται στα εκάστοτε άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651 ή υπολογίζεται από τον υποψήφιο βάσει του ποσού ενίσχυσης που προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικότερα οριζόμενα στον εκάστοτε κανονισμό (ΓΑΚ ή de minimis) (π.χ. στην περίπτωση ένταξης επιλέξιμων δαπανών στο άρθρο 56, προσδιορίζεται το αιτούμενο ποσό ενίσχυσης του συγκεκριμένου άρθρου βάσει του χρηματοδοτικού κενού ενώ το ποσοστό ενίσχυσης προκύπτει από το υπολογιζόμενο ποσό επιχορήγησης προς το ύψος των επιλέξιμων δαπανών).

Παράρτημα VI. Πεδία παρέμβασης βάσει του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241 και ενδεικτικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθεται ενδεικτικό παράδειγμα αντιστοίχισης επιλέξιμων κατηγοριών δαπανών με τα πεδία παρέμβασης, βάσει της Ενότητας 8.2 και 8.3, όπως αυτά προσδιορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την παρούσα Δράση και εξειδικεύονται στο Παράρτημα VI του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241.

Κωδικός	Πεδίο Παρέμβασης	Ενδεικτικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών
025β	Κατασκευή νέων ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων ⁴⁶	<ul style="list-style-type: none"> Δαπάνες για κτιριακά έργα με κριτήρια ενεργειακής απόδοσης (Στο πλαίσιο της αντιστοίχισης των δαπανών με το εν λόγω πεδίο χρειάζεται μεταξύ άλλων να παρασχεθούν στοιχεία τεκμηρίωσης για επίτευξη πρωτογενούς ενεργειακής ζήτησης (ΟΕΥΠ) η οποία είναι τουλάχιστον κατά 20% χαμηλότερη από την απαίτηση ΚΣΜΚΕ βάσει των απαιτήσεων του Παραρτήματος VI του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241)
046	Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους	<ul style="list-style-type: none"> Δαπάνες για την εξυγίανση του εδάφους από προηγούμενη ρύπανση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος
040	Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδατινών πόρων ⁴⁷	<ul style="list-style-type: none"> Δαπάνες έργων υδροληψίας εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά
041α	Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης ⁴⁸	<ul style="list-style-type: none"> Δαπάνες για δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης Ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις για τη συλλογή και επεξεργασία λυμάτων με ενεργειακά κριτήρια (Στο πλαίσιο της αντιστοίχισης με το εν λόγω πεδίο χρειάζεται μεταξύ άλλων να παρασχεθούν στοιχεία τεκμηρίωσης για επίτευξη μηδενικής καθαρής κατανάλωσης ενέργειας για το κατασκευασμένο σύστημα εμπροσθοπορείας λυμάτων και μειωμένης μέσης κατανάλωσης ενέργειας κατά τουλάχιστον 10% για την ανανέωση του συστήματος εμπροσθοπορείας λυμάτων βάσει των απαιτήσεων του Παραρτήματος VI του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241)
029	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: ηλιακή	<ul style="list-style-type: none"> Δαπάνες για κατασκευή έργων υποδομής και εξοπλισμό ηλεκτρονικής διαχείρισης σχετικών με την υποστήριξη των ΑΠΕ
077	Υποδομές εναλλακτικών καυσίμων ⁴⁹	<ul style="list-style-type: none"> Κατασκευή έργων υποδομής, ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις εναλλακτικών καυσίμων σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 (Στο πλαίσιο της αντιστοίχισης με το εν λόγω πεδίο χρειάζεται μεταξύ άλλων να παρασχεθούν στοιχεία τεκμηρίωσης της συμφωνίας του μέτρου με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001)

⁴⁶ Εάν ο στόχος των μέτρων αφορά την κατασκευή νέων κτιρίων με πρωτογενή ενεργειακή ζήτηση (ΟΕΥΠ) η οποία είναι τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη από την απαίτηση ΚΣΜΚΕ (κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, εθνικές οδηγίες). Η κατασκευή νέων, ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων θεωρείται ότι περιλαμβάνει επίσης τις υποδομές κατά τη έννοια των πεδίων παρέμβασης 85 έως 92.

⁴⁷ Συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επαναχρησιμοποίηση, μείωση των διαρροών.

⁴⁸ Αν ο στόχος του μέτρου για το κατασκευασμένο σύστημα εμπροσθοπορείας λυμάτων είναι να έχει μηδενική καθαρή κατανάλωση ενέργειας ή για την ανανέωση του συστήματος εμπροσθοπορείας λυμάτων να οδηγήσει σε μειωμένη μέση κατανάλωση ενέργειας κατά τουλάχιστον 10% (αποκλειστικά με μέτρα ενεργειακής απόδοσης και όχι με αλλαγές υλικών ή αλλαγές στο φορτίο).

⁴⁹ Αν ο στόχος του μέτρου είναι σύμφωνος με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001.

Παράρτημα VII. Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 – Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός

«**Προβληματική επιχείρηση**»: Η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.

Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο Παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο.

- Εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών.

Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο Παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

- Εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της.
- Εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.
- Εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:
  - ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

- ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Παράρτημα VIII. Παρόμοιες Επενδύσεις – Αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 38 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθενται παρόμοιες επενδύσεις – αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 38 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651 με σκοπό τον υπολογισμό του κόστους της επένδυσης στην ενεργειακή απόδοση. Το εν λόγω κόστος δύναται να προσδιοριστεί σε σχέση με παρόμοια επένδυση (αντιπαραδείγμα) που έχει ως αποτέλεσμα μικρότερη ενεργειακή απόδοση, η οποία θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση. Η διαφορά μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την ενεργειακή απόδοση και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Τα παρακάτω κόστη των αντιπαραδειγμάτων συμπεριλαμβάνουν το ΦΠΑ.

- **Δαπάνες αντικατάστασης συστήματος θέρμανσης:** Για περιπτώσεις δαπανών που αφορούν βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μέσω αντικατάστασης του συστήματος θέρμανσης, ως αντιπαραδείγμα λαμβάνεται υπόψη το κόστος της τοποθέτησης του λέβητα φυσικού αερίου / πετρελαίου βάσει του ακόλουθου πίνακα:

ΙΣΧΥΣ (kW)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (€)
έως 12	έως 930
12 - 20	930 - 1.170
20 - 35	1.170 - 1.530
35 - 50	1.530 - 1.800
50 - 100	1.800 - 2.280
100 - 200	2.280 - 3.350
200 - 400	3.350 - 5.080
400 - 600	5.080 - 5.470
600 - 1.000	5.470 - 7.180
άνω των 1.000	8,6 € / kW

- **Δαπάνες αντικατάστασης συστήματος κλιματισμού:** Για περιπτώσεις δαπανών που αφορούν βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μέσω αντικατάστασης του συστήματος κλιματισμού, ως αντιπαραδείγμα λαμβάνεται υπόψη το κόστος της τοποθέτησης της αντλίας θερμότητας αέρα – αέρα τύπου split unit βάσει του ακόλουθου πίνακα:

ΙΣΧΥΣ (kW)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (€)
έως 2	έως 300
2 - 4	300 - 500
4 - 8	500 - 800
8 - 16	800 - 1.500
16 - 50	1.500 - 2.500

- **Δαπάνες αντικατάστασης συστήματος παραγωγής Ζεστού Νερού Χρήσης:** Για περιπτώσεις δαπανών που αφορούν βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μέσω αντικατάστασης συστήματος παραγωγής Ζεστού Νερού Χρήσης, ως αντιπαραδείγμα λαμβάνεται υπόψη το κόστος της τοποθέτησης του ηλεκτρικού θερμαντήρα βάσει του ακόλουθου πίνακα:

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ (Lt)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (€)
έως 150	έως 150
150 - 300	150 - 300
300 - 500	300 - 400
500 – 1.000	400 - 550

- **Δαπάνες αντικατάστασης συστήματος μηχανικού αερισμού:** Για περιπτώσεις δαπανών που αφορούν βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μέσω αντικατάστασης συστήματος μηχανικού αερισμού (Κεντρικής Κλιματιστικής Μονάδας), ως αντιπαράδειγμα λαμβάνεται υπόψη το κόστος της τοποθέτησης του συστήματος προσαγωγής νωπού αέρα βάσει του ακόλουθου πίνακα:

ΠΑΡΟΧΗ (m ³ /h)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (€)
έως 5.000	έως 650
5.000 - 10.000	650 - 850
10.000 - 15.000	850 - 1.050
15.000 - 20.000	1.050 - 1.250

- **Δαπάνες αντικατάστασης αντλιών νερού:** Για περιπτώσεις δαπανών που αφορούν βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μέσω αντικατάστασης αντλιών νερού σε εφαρμογές θέρμανσης / ψύξης / ψύξης μηχανών / βιομηχανικές εφαρμογές με καθαρό νερό, ως αντιπαράδειγμα λαμβάνεται υπόψη το κόστος της τοποθέτησης της αντλίας νερού με ενσωματωμένο inverter βάσει του ακόλουθου πίνακα:

ΜΕΓΕΘΟΣ	ΙΣΧΥΣ (kW)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (€)
DN 40	1,6	1.717
DN 40	2,2	1.734
DN 40	3,0	1.764
DN 40	3,8	1.785
DN 40	4,2	1.793
DN 40	11,0	3.750
DN 50	0,8	1.695
DN 50	1,3	1.699
DN 50	1,9	1.707
DN 50	2,6	1.741
DN 50	2,8	1.749
DN 50	3,2	1.763
DN 50	4,2	1.784
DN 50	11,0	3.780
DN 50	15,0	5.255

- **Δαπάνες αντικατάστασης πιεστικών συγκροτημάτων:** Για περιπτώσεις δαπανών που αφορούν βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μέσω αντικατάστασης δίδυμων πιεστικών συγκροτημάτων σε εφαρμογές ύδρευσης και άρδευσης, ως αντιπαράδειγμα λαμβάνεται υπόψη το κόστος της τοποθέτησης του δίδυμου πιεστικού συγκροτήματος με inverter σε κάθε αντλία, κινητήρα IE4 βάσει του ακόλουθου πίνακα:

ΜΕΓΙΣΤΗ ΠΑΡΟΧΗ	ΙΣΧΥΣ (kW)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (€)
έως 40 m ³ /h	0,55	3.045
έως 40 m ³ /h	0,75	3.108
έως 40 m ³ /h	1,1	3.175
έως 40 m ³ /h	1,5	3.301
έως 40 m ³ /h	2,2	3.407
έως 40 m ³ /h	3	3.639
έως 40 m ³ /h	4	3.763
έως 40 m ³ /h	5,5	5.094
έως 40 m ³ /h	7,5	5.138
έως 80 m ³ /h	3	4.823
έως 80 m ³ /h	4	5.001
έως 80 m ³ /h	5,5	6.117
έως 80 m ³ /h	7,5	6.262
έως 80 m ³ /h	11	9.256
έως 80 m ³ /h	15	10.944
έως 80 m ³ /h	18,5	11.871

- **Δαπάνες αντικατάστασης συστήματος φωτισμού:** Για περιπτώσεις δαπανών που αφορούν βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μέσω αντικατάστασης του συστήματος φωτισμού, ως αντιπαραδείγμα λαμβάνεται υπόψη η τοποθέτηση φωτιστικού σώματος T5 / LED με κόστος το ποσό των 35,00 €.
- **Δαπάνες για τις οποίες δεν προσδιορίζεται το κόστος της αντικατάστασής τους με παρόμοιες επενδύσεις (αντιπαραδείγματα)** και η επιλέξιμη δαπάνη τους ισούται με το συνολικό κόστος της παρέμβασης είναι:
  - Δαπάνες εξοικονόμησης ενέργειας σε δίκτυα διανομής (π.χ. μόνωση σωληνώσεων / αεραγωγών, υδραυλική εξισορρόπηση)
  - Δαπάνες συστημάτων αυτοματισμού και ελέγχου
  - Δαπάνες συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης
  - Δαπάνες συστημάτων ανάκτησης θερμότητας
  - Δαπάνες συστημάτων βελτίωσης ποιότητας ισχύος
  - Δαπάνες ηλεκτρονικών διατάξεων ισχύος (inverters)
  - Δαπάνες ηλιοθερμικών συστημάτων
  - Δαπάνες ενεργειακής αναβάθμισης κελύφους: Θερμομόνωση, αντικατάσταση ανοιγμάτων, συστήματα σκίασης

Παράρτημα ΙΧ. Παρόμοιες Επενδύσεις – Αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθενται παρόμοιες επενδύσεις – αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651 με σκοπό τον υπολογισμό του κόστους της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Το εν λόγω κόστος δύναται να προσδιοριστεί σε σχέση με παρόμοια επένδυση (αντιπρόδειγμα) λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον, η οποία θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση. Η διαφορά μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Τα παρακάτω κόστη του αντιπαραδείγματος δεν συμπεριλαμβάνουν το ΦΠΑ.

- **Δαπάνες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (Αιολικά, Φωτοβολταϊκά, Μικροί Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί, Βιομάζα / Βιοαέριο, Γεωθερμία, κλπ.):** Για περιπτώσεις δαπανών που αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (Αιολικά, Φωτοβολταϊκά, Μικροί Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί, Βιομάζα / Βιοαέριο, Γεωθερμία, κλπ.), ως αντιπρόδειγμα λαμβάνεται υπόψη το κόστος της παραγωγής ενέργειας από συμβατική μονάδα παραγωγής, η οποία είναι ανάλογα με την ισχύ είτε η μηχανή εσωτερικής καύσης, με καύσιμο πετρέλαιο (ντηζελογεννήτρια - dieselengine), για μονάδες μικρής – μεσαίας ισχύος (έως 10 MW), είτε η αεριοστρόβιλος ανοιχτού κύκλου (opencyclegasturbine - OGCC), για μονάδες μεγάλης ισχύος (>10MW). Το κόστος της παρόμοιας επένδυσης υπολογίζεται βάσει του ακόλουθου πίνακα:

ΙΣΧΥΣ (kW)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (€)
20 - 100 kW	10.000 – 50.000
100 - 1.000 kW	50.000 – 500.000
1.000 - 10.000 kW	500.000 – 4.500.000
10 - 100 MW	450.000 €/MW
101 - 200 MW	400.000 €/MW
άνω των 200 MW	350.000 €/MW

Παράρτημα Χ. Παράδειγμα Υπολογισμού Παρόμοιων Επενδύσεων – Αντιπαραδειγμάτων βάσει των Άρθρων 38 & 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθεται ο τρόπος υπολογισμού του κόστους του αντιπαραδείγματος σε περίπτωση ύπαρξης ενδιάμεσων τιμών ισχύος / χωρητικότητας / παροχής (κατά περίπτωση αντιπαραδείγματος) καθώς και ενδεικτικό παράδειγμα περιγραφής του υπολογισμού του ύψους των επενδυτικών ενισχύσεων μέσω του κόστους του αντιπαραδείγματος. Το παράδειγμα αυτό παρατίθεται με την επιφύλαξη του επιπέδου λεπτομέρειας ή περιεχομένου που απαιτείται βάσει των προβλεπόμενων στην Πρόσκληση της Δράσης και στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής. Ο τελικός υπολογισμός εξαρτάται από τη φύση και τα χαρακτηριστικά κάθε επενδυτικής πρότασης και δεν μπορεί να καλυφθεί εξαντλητικά για τους σκοπούς του παρόντος Οδηγού.

Σύμφωνα με τα Άρθρα 38 & 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651, το ύψος των επενδυτικών ενισχύσεων είναι η διαφορά του προτεινόμενου κόστους επένδυσης και του κόστους μιας παρόμοιας επένδυσης που έχει αποτέλεσμα μικρότερη ενεργειακή απόδοση ή είναι λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον κατά αντιστοιχία των ανωτέρω άρθρων και θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση. Ο υπολογισμός του κόστους μιας παρόμοιας επένδυσης επιτυγχάνεται βάσει των πινάκων που παρατίθενται στο Παράρτημα VIII «Παρόμοιες Επενδύσεις – Αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 38 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651» και στο Παράρτημα IX «Παρόμοιες Επενδύσεις – Αντιπαραδείγματα βάσει του Άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651».

Σημειώνεται ότι το κόστος μιας παρόμοιας επένδυσης – αντιπαραδείγματος, σε περιπτώσεις ύπαρξης ενδιάμεσων τιμών ισχύος / χωρητικότητας / παροχής (κατά περίπτωση αντιπαραδείγματος), προσδιορίζεται μέσω γραμμικής παρεμβολής με χρήση του τύπου:

$$y = y_0 + (y_1 - y_0) \times \frac{x - x_0}{x_1 - x_0}$$

Όπου:

- y : το υπολογιζόμενο ύψος του κόστους του αντιπαραδείγματος σε περίπτωση ενδιάμεσων τιμών
- y_0 : το κατώτερο όριο του κόστους του αντιπαραδείγματος
- y_1 : το ανώτερο όριο του ύψους του κόστους του αντιπαραδείγματος
- x : η υφιστάμενη ισχύς της παρέμβασης – δαπάνης προς αντικατάσταση
- x_0 : το κατώτερο όριο ισχύος της παρέμβασης – δαπάνης βάσει του αντιπαραδείγματος
- x_1 : το ανώτερο όριο ισχύος της παρέμβασης – δαπάνης βάσει του αντιπαραδείγματος

Παράδειγμα:

Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ενός κτιρίου με αντικατάσταση του παλαιού λέβητα πετρελαίου ισχύος 190 KW, με νέα αντλία θερμότητας αέρα – νερού και την τοποθέτηση συστήματος εξωτερικής θερμομόνωσης. Το κόστος της συγκεκριμένης αντλίας θερμότητας με βάση την πρόταση είναι 50.000 ευρώ και του συστήματος θερμομόνωσης 60.000 (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ).

Ύπαρξη Αντιπαραδείγματος:

- Αντλία θερμότητας – «**ΝΑΙ**» όπου για ισχύ από 100 KW έως 200 KW το κόστος του αντιπαραδείγματος ανέρχεται από 2.280,00 € έως 3.350,00 €
- Σύστημα θερμομόνωσης – «**ΟΧΙ**»

Συνολικές Επιλέξιμες Δαπάνες:

- Αντλία θερμότητας:
  - Κόστος Αντιπαραδείγματος $\rightarrow 2.280,00 \text{ €} + (3.350,00 \text{ €} - 2.280,00 \text{ €}) \times (190 \text{ KW} - 100 \text{ KW}) / (200 \text{ KW} - 100 \text{ KW}) = 3.243,00 \text{ €}$
  - Επιλέξιμη Δαπάνη $\rightarrow 50.000,00 \text{ €} - 3.243,00 \text{ €} = \mathbf{46.757,00 \text{ €}}$
- Σύστημα θερμομόνωσης:
  - Επιλέξιμη Δαπάνη $\rightarrow \mathbf{60.000,00 \text{ €}}$

Συνολική Επιλέξιμη Δαπάνη $\rightarrow \mathbf{106.757,00 \text{ €}} = 46.757,00 \text{ €} + 60.000,00 \text{ €}$

Παράρτημα XI. Έντυπο Δήλωσης Μεγέθους Επιχείρησης

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (⁵⁰): .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (⁵¹): .....

Τύπος της επιχείρησης

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

- Ανεξάρτητη επιχείρηση   Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον.
Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.
- Συνεργαζόμενη επιχείρηση   Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και το τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και
- Συνδεδεμένη επιχείρηση   το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ τελικό σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

⁵⁰ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁵¹ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

* Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

** σε χιλιάδες ευρώ

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

- Όχι
- Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽⁵²⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση: .....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος), ... (ημερομηνία)

Υπογραφή:

---

⁵² Ορισμός, άρθρο 4 παράγραφος 2, του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ Ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ**

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽⁵³⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς (*):			
	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. Στοιχεία (*) της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽⁵⁴⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία (*) όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων (*) όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο			

⁵³ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3.

* Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

** σε χιλιάδες ευρώ

⁵⁴ Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή –εφόσον υπάρχουν– τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον καθορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽⁵⁵⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεκριμένο πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία)	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(εφόσον χρειάζεται, να προστεθούν σελίδες ή να μεγαλώσει ο πίνακας)

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

⁵⁵ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2)

** σε χιλιάδες ευρώ

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ⁽⁵⁶⁾: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽⁵⁷⁾: .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Ακαθάριστα στοιχεία			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης ⁽⁵⁸⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁵⁹⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
 .....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁶⁰⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
 .....

⁵⁶ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁵⁷ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

** σε χιλιάδες ευρώ

⁵⁸ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

⁵⁹ Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

⁶⁰ Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

** σε χιλιάδες ευρώ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽⁶¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ) ⁽⁶²⁾	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ⁽⁶³⁾	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων ⁽⁶⁴⁾
A.			

⁶¹ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

⁶² Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.
** σε χιλιάδες ευρώ

⁶³ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁶⁴ Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

B.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (***)			
2. (***)			
3. (***)			
4. (***)			
5. (***)			
Σύνολο			

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (65) : .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (66): .....

** σε χιλιάδες ευρώ

*** να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

⁶⁵ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁶⁶ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽⁶⁷⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

** σε χιλιάδες ευρώ

⁶⁷ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Παράρτημα ΧΙΙ. Υπόδειγμα Δήλωσης De minimis

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ:							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ :	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:							

Το ύψος των ενισχύσεων που η αιτούσα, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις), έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης κατά τα τελευταία τρία οικονομικά έτη (τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη) από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της Πράξης, βάσει καθεστώτος de minimis παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα Επιχορηγήσεων de minimis και είναι απολύτως ορθά.

Πίνακας Επιχορηγήσεων de minimis

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ de minimis ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΕΝΝΟΜΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΗΣ							
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).							
Μέτρο με το οποίο αποκτήθηκε το έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης (από 1/1/2020 και μετά) και φορέας χορήγησης ενίσχυσης	Αριθμός Υπουργικής Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου με το οποίο τεκμηριώνεται η λήψη του έννομου δικαιώματος	Ημ/νία Υπουργικής Απόφασης Ένταξης ή ημερομηνία λήψης του έννομου δικαιώματος	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης.	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση.	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης/υπαγωγής και εν γένει παραχώρησης του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Ελέγχεται από την αρμόδια αρχή το σύνολο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που η επιχείρηση λαμβάνει, τόσο κατά τη διάρκεια του οικείου οικονομικού έτους, όσο και των δύο προηγούμενων οικονομικών ετών προκειμένου να εξακριβωθεί αν η νέα ενίσχυση δεν οδηγεί σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

Ημερομηνία: .....20.....

Για την επιχείρηση

-Ο-

Νόμιμος εκπρόσωπος
(σφραγίδα επιχείρησης, στοιχεία
Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

Παράρτημα XIII. Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁶⁸ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁶⁹ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ.:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

⁶⁸ Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

⁶⁹ Αναγράφεται ολογράφως

Οδηγός Εφαρμογής της Δράσης 16634 «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽⁷⁰⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Με την ιδιότητά μου, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ___ή υπεύθυνος κανονιστικής συμμόρφωσης της εταιρείας ____, δηλώνω υπεύθυνα ότι σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθρου 3 του ν.4557/2018 όπως ισχύει, τα κατωτέρω πρόσωπα δύνανται να θεωρούνται ως πραγματικοί δικαιούχοι της εν λόγω εταιρείας, κατά την έννοια των παρ. 17 και 18 του άρθρου 3 του Ν.4557/2018:

Όνομα 1, επώνυμο 1, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

Όνομα 2, επώνυμο 2, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

[Η ανωτέρω διατύπωση είναι ενδεικτική και προσαρμόζεται⁷¹ αναλόγως των πραγματικών στοιχείων εκάστου αναδόχου.]

Ημερομηνία: ... /... /20.....

Ο – Η

Δηλ.....

(Υπογραφή)

⁷⁰ «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

⁷¹ Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα